

Openbare vergadering commissie Stad en Ruimte van 27 juni 2019.

Verslag ochtend: pag. 1

Verslag middag: pag. 24

Verslag avond: pag. 42

5

Verslag van de openbare ochtendvergadering van de raadscommissie Stad en Ruimte, gehouden op 27 juni 2019 in de Raadszaal van het Stadhuis te Utrecht.

- 10 **Aanwezig:** De voorzitter, mw. J. Kleinrensink, de wethouders, mw. L. van Hooijdonk, dhr. K. Diepeveen, dhr. V. Everhardt, de leden, dhr. G.J. te Hoonte (VVD), mw. S. Schilderman (D66), dhr. R. Roodenburg (D66), dhr. B. Işik (PvdA), mw. J. Zwinkels (CDA), mw. E. van Esch (PvdD), mw. S. Oskam (PvdD), Mw. T. Sturkenboom (Student&Starter), mw. S. Schilderman (D66), dhr. R. van der Graaf (ChristenUnie), mw. J. Zwaal (ChristenUnie), dhr. J. Wijmenga (ChristenUnie)
- 15 dhr. E. Virginia (GroenLinks), dhr. T. Weistra (GroenLinks), dhr. C. Bos (Stadsbelang Utrecht), de commissiegriffiers, mw. M. Leenders, dhr. F. de Kok. Voorts aanwezig enkele medewerkers.

Afwezig met bericht: de fracties SP en PVV

- 20 **Verslag:** Mw. A. van Egmond (Notuleerservice Nederland)

Inhoud

- 25 **Blok 7**
Openbare ruimte
Groen
Dierenwelzijn
Blok 8
- 30 **Vastgoed inclusief Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2018**

1. Opening en mededelingen

- 35 **De voorzitter** opent de vergadering om 09.30 uur. De ochtendzitting van de commissie betreft de voorjaarsnota 2019 en is ingedeeld in programmablokken. De voorzitter vraagt de inbreng van de fracties ten aanzien van alle onderwerpen in deze termijn te geven. Alle fracties zijn dus één keer aan de beurt.

2. Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2019

- 40 **Dhr. Te Hoonte** (VVD) zegt dat zijn fractie bij de bespreking over de wal- en kluisuren eerder heeft aangegeven dat de nu vrijgemaakte middelen volstrekt ontoereikend zijn. Omdat er nog budget is en er nu 5 miljoen euro bijkomt zal het project niet gelijk in de problemen komen maar zijn fractie vindt dat er aanvullende middelen bij moeten. Voorkomen moet worden dat het de nieuwe Singel wordt waar telkens weer over wordt gediscussieerd om te kijken hoe het laatste gat kan worden gedicht. Het lijkt hem niet verstandig om het onderhoud uit het budget van openbare ruimte te dekken gezien de staat van de openbare ruimte. Zijn fractie stelt voor om te kijken naar het leegkomende Broese-pand. Wat zijn fractie betreft kan dit vastgoed toegevoegd worden aan de lijst algemene middelen. Het voorstel is om daarvan een fonds te maken en de voorziening in te richten voor cruciale projecten in de openbare ruimte. Hij is benieuwd naar de reactie van de wethouder en de andere partijen.
- 45 **Spreker** stelt het punt dat groen en openbare ruimte samen raakt aan de orde. De focus lijkt nu iets te vaak te zitten op het omzetten van versteende openbare ruimte in groen en omgekeerd. In de ogen van de VVD is dit een dure oplossing. Men zou liever zien dat het in één keer goed gaat bij de aansturing van de gemeente bij de ontwerpprocessen.
- 50 **Dhr. Virginia** (GL) hoopt ook dat het in één keer goed gaat maar hij begrijpt dat de VVD wil dat het in één keer groen wordt.
- 55 **Dhr. Te Hoonte** (VVD) zegt dat hij veel nieuwe openbare ruimte ziet verschijnen van steen, of waar de plantvakken niet voldoen aan de eisen die eerder zijn opgesteld. Het gaat hem niet om de discussie wel of niet groen maar dat het herstellen ervan geld kost. Hij mist de coördinatie tussen de verschillende programma's van waaruit de openbare ruimte wordt aangelegd. Hij noemt als voorbeeld

Leidsche Rijn, vanuit bereikbaarheid, openbare ruimte, maar ook vanuit groen. Binnen het Stationsgebied worden openbare ruimten aangelegd, soms is de openbare ruimte kunst en dan worden er heel veel kleine steentjes besteld en wordt het uiteindelijk alleen maar steen. Als hij buiten loopt heeft hij een andere beleving dan als hij in de raadszaal zit en hij verwacht van de betreffende wethouders dat zij daar coördinatie op hebben.

Dhr. Te Hoonte stelt voor om de dekkingsproblemen voor de Recreatiegebieden om de stad een keer apart te behandelen in de Raad.

Dhr. Virginia (GL) merkt op dat de publieke ruimte de groene huiskamer is van de stad. Hij vindt dat alle Utrechters hiervan moeten kunnen genieten en daarvoor is het nodig dat men zich betrokken voelt bij de publieke ruimten. Dat begint met zeggenschap bij de inrichting. Intensieve samenwerking met bewoners, bedrijven en verschillende particuliere en maatschappelijke partijen is nodig voor het verbeteren van de publieke ruimte. Daarnaast zijn betrokkenheid en participatie van bewoners bij het beheer en onderhoud van de ruimten belangrijk voor een leefbare stad. Buurttuintjes, voedselbossen en plantenbakken krijgen hierdoor extra waarde. Hij vraagt wat het college doet om de betrokkenheid en participatie verder te verbeteren en wat dit heeft opgeleverd.

Dhr. Te Hoonte (VVD) vraagt hoe GL aankijkt tegen de publieke ruimte als huiskamer van de stad en vraagt of de heer Virginia gewend is om zijn fiets in de huiskamer neer te zetten.

Dhr. Virginia antwoordt dat zijn fiets niet in de huiskamer staat en hij ziet ook liever geen fietsen gestald in de openbare ruimte maar in de fietsenstalling.

Dhr. Virginia vindt het belangrijk om sporters van het begin tot het eind van het traject te betrekken om te voorkomen dat een sporttoestel net verkeerd wordt geplaatst of een verkeerd toestel wordt geplaatst wat daarna weer gecorrigeerd moet worden. Dit moet ook helpen om mensen zich veiliger te laten voelen maar ook om gebruik te maken van innovaties en gaming, bijvoorbeeld een virtueel dier dat meeloopt door een tunnel. Zijn fractie ziet graag dat hier ook aandacht voor komt. Zijn fractie is blij met het extra geld dat wordt uitgegeven aan recreatie rondom de stad. Hiermee wordt het onderhoud van het waardevolle goed rondom de stad gegarandeerd. Voor zijn fractie is de publieke ruimte onlosmakelijk verbonden met groen. Daarom heeft men het uitgangspunt 'onverhard tenzij' ingebracht en men zal dit ook blijven inbrengen. Hij is blij met de steun van de VVD-fractie. Bij alle projecten in de publieke ruimte moet niet-functionele verharding weggehaald worden om meer ruimte te maken voor groen en infiltratie van het hemelwater. De fractie is blij met de beantwoording van de schriftelijke vragen hierover en hij heeft nog de volgende aanvullende vragen:

1. Welke belemmeringen zijn er nog in de stad om dit uitgangspunt te realiseren en wat gaat het college eraan doen om deze weg te nemen.

2. Het nieuwe plan Waterbaken 2010-2023 komt eind dit jaar naar de Raad. Zijn gaat ervan uit dat hierin goede maatregelen staan om de klimaatproblemen effectief tegen te gaan, wat de fractie betreft spelen bomen hierin een belangrijke rol. Gelukkig kent Utrecht een herplantplicht maar de publieke ruimte is schaars. Men vraagt zich af of er voldoende plekken zijn om bomen te (her)planten. Het blijkt dat het steeds moeilijker wordt om geschikte locaties te vinden en er dient daarom een project te starten voor mogelijke locaties voor herplant. Wie kunnen hier beter bij helpen dan de bewoners van de stad? Laat Utrechters dus meehelpen bij het inrichten van een hun eigen omgeving bijvoorbeeld van straten, tuinen en pleinen.

Dhr. Virginia vraagt wat het college vindt van het voorstel op een meldpunt te openen waar bewoners plekken kunnen aangeven waar tegels uit de publieke ruimte worden weggehaald en worden vervangen door bomen. Hij denkt dat dit het beste kan beginnen in een groenarme wijk of buurt.

Dhr. Te Hoonte (VVD) vindt het op zich een sympathiek voorstel maar waarom in één specifieke wijk en welke publieke ruimte mag men dan aangeven?

Het lijkt **dhr. Virginia** realistisch om te beginnen op één plek maar als het in de hele stad kan is hem dat uiteraard nog liever.

Dhr. Virginia merkt op dat de biodiversiteit overal onder druk staat, dat is in Utrecht niet anders. De stad moet er veel aan doen om dit te beschermen en te verbeteren. Intensieve exoten moeten worden tegengegaan en de burgers moeten worden gestimuleerd. Ook het ecologisch maaibeeld is belangrijk voor de biodiversiteit. Dit wordt in Utrecht al her en der toegepast maar hem bereiken signalen dat er op verschillende plaatsen toch nog natuuronvriendelijk wordt gemaaid. Bij de beantwoording van de schriftelijke vragen werd aangegeven dat het uitvoeren van het ecologisch maaibeeld meer kosten met zich meebrengt. Zijn fractie vraagt zich af of dit zo is. Hij vraagt hoe de wethouder aankijkt tegen sinusmaaien (zigzaggend maaien) zoals dat ook in Amersfoort wordt toegepast. Kan dit bijvoorbeeld ook in Utrecht en kan er meer duurzaam gemaaid worden en meer maatwerk geleverd worden? Kan het maaibeeld standaard ecologisch uitgevoerd worden. En kan ook het zaaibeeld bij de aanleg en

ontwikkeling van de openbare ruimten als standaard ecologisch uitgevoerd worden voor een zo groot mogelijke biodiversiteit.

Daarnaast zijn banken en zitgelegenheden om te genieten van de openbare ruimten hard nodig. Het draagt bij aan het ontmoeten van diverse Utrechters, het genieten en waarderen van het groen, het toegankelijk maken van de publieke ruimte voor ouderen en mensen die minder goed ter been zijn. Er zijn goede voorbeelden van te noemen, o.a. op de Mariaplaats. Hij heeft begrepen dat er bij herinrichtingsprojecten voldoende zitgelegenheid altijd onderwerp van gesprek is. Uiteraard moet beheersing van de overlast en gebruikerskwaliteit hierin meegenomen worden. Zijn fractie is groot voorstander van meer banken en zitgelegenheden inclusief prullenbanken om zwerfafval te voorkomen. Het lijkt hem goed om ook kinderen hierbij te betrekken in verband met het gebruik. Kan de wethouder aangeven welke afwegingen worden gemaakt voor zitgemak en overlast en hoe het zitgemak uiteindelijk de overhand kan krijgen in de publieke ruimte. Wat vindt de wethouder van het uitgangspunt 'zitgelegenheid tenzij'. En hoe wordt circulair ook bij de banken de standaard. De fractie is blij dat er ook opnieuw wordt bekeken met welke indicatoren de effectiviteit van het welzijn van zwerfdieren kan worden gemeten. Hij komt hier nog op terug bij het onderwerp dierenwelzijn.

Twee specifieke onderwerpen wil hij nu al benoemen:

1. Het welzijn van de dieren van kinderboerderij De Gagelstede in Overvecht. De locatie is dringend aan vervanging toe, kan de wethouder aangeven wat er al is verbeterd aan het welzijn van deze dieren en wat de plannen zijn het welzijn te optimaliseren.

2. Het chippen van katten. De wethouder heeft al eerder aangegeven hiervan voorstander te zijn. Het Rijk overweegt om met een aantal gemeenten een tweejarige pilot in te richten. Zou Utrecht met deze pilot willen meedoen?

Mw. Van Esch (PvdD) is benieuwd naar de plannen van Groen Links om ecologisch niet interessant groen om te vormen tot ecologisch interessant groen.

Dhr. Virginia antwoordt dat er wel ideeën over zijn maar nog geen concrete plannen.

Dhr. Isik (PvdA) vindt de kwaliteit van de openbare ruimte een belangrijk visitekaartje. Grote ergernis voor zijn fractie is het zwerfafval. We moeten naar een afvalbewuste generatie. Hij stelt voor om bij de drukke en grote kruispunten, winkelcentra en bepaalde wijken waar veel zwerfafval ligt informatieborden neer te zetten met teksten als "geen afval in deze straat", "wij gaan voor een schone wijk", o.i.d. Kan de wethouder dat toezeggen.

Verder stelt hij voor een campagne 'afvalbewuste generatie' te organiseren zoals vergroening van arme wijken, aanpak vervuiling van bermen bij de verkeerslichten, aanpak parken in de zomerperiode (soms is het daar echt een bende) en het groen mee laten groeien met de groei van de stad. Verder sluit hij zich aan bij de opmerking van de VVD-fractie over de wal- en kluisuren. Ook hij vindt het een zorgelijke situatie en het voorlopig aanvullende bedrag van 5 miljoen euro lijkt hem niet voldoende. Hij is benieuwd wat het college vindt van het voorstel dat de VVD zal indienen over de dekking. Hij zou graag ook een duidelijke planning willen hebben over hoe het nu verder gaat mede met het oog op de veiligheidssituatie van de wal- en kluisuren.

Daarnaast wil zijn fractie graag extra aandacht voor de groene arme wijken zoals Zuilen, Ondiep en Lombok. Hij ziet graag een plan van aanpak om te kijken hoe deze wijken kunnen vergroenen.

Mw. Schilderman (D66) vindt de tegenvallers van o.a. de wal- en kluisuren een onaangename verrassing. Zeker als het college nog meer grote projecten wil uitvoeren. De wethouder heeft aangegeven dat hij nog schriftelijk zou terugkomen op de budgettering maar het blijft nog steeds onduidelijk waar het mis is gegaan. Er is wel gebudgetteerd maar er is ook gewerkt met bestekken en andere financieringsbronnen. Deze laatste laten geen overschrijding zien. Betekent dit dat die bestekken meer hebben gekost dan begroot of is de overschrijding volledig toe te schrijven aan de wal- en kluisuren of kennen de bestekken geen overschrijding en is door de gemeente niet goed gestuurd op het totale aandeel aan kosten van deze bestekken. Was het niet bekend dat er onvoldoende middelen waren? Concrete vraag is of de wethouder kan zeggen waar het mis is gegaan.

Het is ook nog onbekend wat dit project extra gaat kosten. Er is 5 miljoen euro extra gereserveerd om het project tot een goed einde te brengen. Kan de wethouder bevestigen dat het een investering van 5 miljoen euro betreft en dat het geactiveerd wordt. Kan de wethouder aangeven welke investering hij wil doen voor dit bedrag. Als het project wal- en kluisuren niet wordt gezien als onderhoud maar als investering zou gekeken kunnen worden naar het activeren van verdere kosten. Kan de wethouder aangeven in hoeverre de rest van dit project gezien wordt als een investering en daarmee geactiveerd kan worden. Kan de wethouder ook aangeven welke implicaties dit heeft voor bedragen die eventueel eerder uitgegeven zijn.

Dhr. Isik (PvdA) vraagt waarom D66 het verschil wil weten tussen onderhoud of investering. Het geld moet ergens gevonden worden.

Dhr. Te Hoonte (VVD) zegt dat hem bijstaat dat de investeringen al eerder zijn geactiveerd.

5 **Mw. Schilderman** zegt dat als dit inderdaad het geval is deze opmerking kan vervallen. Zij wacht de reactie van de wethouder af. Voor wat betreft de opmerking van dhr. Isik merkt zij op dat het een andere manier van kijken is naar de begroting.

10 **Mw. Schilderman** (D66) vraagt met betrekking tot het object Paushuize of de wethouder er vertrouwen in heeft dat de verzekering alle kosten zal dekken en er daarom niet voor kiest hiervoor extra budget te reserveren. Kan de wethouder aangeven waarom hij dit vertrouwen heeft?

Heeft de gemeente ook voldoende onderbouwd dat de werkzaamheden voortgezet konden worden nadat de gemeente gewaarschuwd was door de provincie dan wel de universiteit.

15 Voor wat betreft het achterstallig onderhoud constateert **mw. Schilderman** dat de kosten flink zijn gestegen. D66 maakt zich daar zorgen over. Ook het college beaamt dat de kosten voor weg- en waterbouw flink zijn gestegen. Met de beschikbare middelen kan nu minder gedaan worden omdat er minder budget is. Toch heeft het college het achterstallig onderhoud becijferd op 89 miljoen euro in 2018 en waarschijnlijk ook in 2019. Kan de wethouder bevestigen dat de gestegen kosten hierin zijn meegenomen. M.a.w. is het bedrag reëel.

Kan het college ook aangeven of er nog iets verandert aan de strategie van het onderhoud.

20 Wat betreft de bankjes is de fractie het eens met de opmerkingen van de GL-fractie. Ook haar fractie vindt het belangrijk om te kunnen pauzeren en buiten te zitten. De centrumgebieden zoals de binnenstad en Leidsche Rijn Centrum willen een maximale afstand hebben tot een bankje. Is het mogelijk deze wens in te willigen en deze eventueel tijdelijk op te nemen als prestatie-indicator.

25 **Mw. Schilderman** komt bij het punt recreatie rondom de stad. Het is goed dat het college ervoor kiest om de middelen voor recreatie rondom de stad te ondervangen. Zij vraagt aan het college of we voldoende gebruikmaken van alle gebieden rondom de stad. Dat het druk is op Amelisweerd en Kasteel De Haar weet iedereen maar ieder recreatiegebied zou aandacht mogen krijgen van de fractie met alles wat erbij hoort zoals horeca.

Mw. Van Esch (PvdD) vraagt welke andere gebieden D66 nog meer ziet om te recreëren.

30 **Mw. Schilderman** heeft de indruk dat de druk nu onevenredig verdeeld is. De Gagel zou een goede plek kunnen zijn en richting de Loosdrechtse Plassen wellicht.

Dhr. Te Hoonte (VVD) zegt dat de extra middelen die voor recreatie rondom de stad worden vrijgemaakt gelieerd zijn aan een aantal projecten die zijn gekoppeld aan de ontwikkeling van Leidsche Rijn. Daarbij zijn nieuwe recreatiegebieden gemaakt waarmee nu een dekkingsprobleem is. Hij vraagt of er nog meer recreatiegebieden met dekkingsproblemen zijn en zo ja welke dat zijn.

35 **Mw. Schilderman** zegt dat haar opmerking niet gaat over dekkingsproblemen maar omdat het Rijk zich steeds meer terugtrekt uit recreatiegebieden rond de stad, de gemeente is in dat gat gestapt. Zij vraagt het college of er voldoende gebruik gemaakt wordt van de kansen die daar liggen en ook de verbindingen die daarbij horen, dus van de stad naar het recreatiegebied. Een specifieke aanpak van het vergroten van recreatie rondom de stad is volgens haar passend. Is de wethouder bereid om hierop in te zetten bijvoorbeeld middels een actieplan.

40 **Mw. Schilderman** vraagt hoe het staat met de aanpak van de processierups. Wordt dit diervriendelijk aangepakt en wel zodanig dat de mensen er geen last van hebben.

45 **Mw. Van Esch** (PvdD) hoorde vorige week dat D66 meer groene schoolpleinen wil. Zij vraagt welke concrete plannen men heeft.

Mw. Schilderman antwoordt dat hier in het blok Onderwijs aandacht aan is besteed.

50 **Mw. Zwinkels (CDA)** zegt dat haar fractie steeds meer spanningen ziet ontstaan tussen binnenstedelijke verdichting en een gezonde leefomgeving. De druk op het groen in de stad neemt toe en het behoud en het onderhoud van de straten en het groen heeft prioriteit. Maar er zijn meer kansen. Zij heeft twee concrete voorstellen:

- 55 1. Maak het gemakkelijker om binnen het initiatieffonds een gecombineerde aanvraag te doen voor het uitnodigender maken van groen in de vorm van extra bankjes, watertappunten en prullenbakken. Zo'n combi-aanpak wordt al langer toegepast o.a. bij verkeersveiligheid.
2. Benut de potentie van het hommelbos. Hiervoor is nog geen budget geregeld. Wat is hier mogelijk?

En twee punten voor de langere termijn:

- 60 1. Er is twee ton gereserveerd voor de nulmeting ter compensatie van de Merwedekanaalzone. Het CDA is benieuwd naar de daadwerkelijke investering in het groen van deze omliggende buurten.
2. Zorg voor een eigen integraal budget voor het Stadseiland.

Dhr. Te Hoonte vraagt of het CDA bedoelt een eigen aanvullend budget of een bedrag uit het huidige budget halen en apart wegzetten.

5 **Mw. Zwinkels** kan nu niet overzien wat het laatste betekent, als dit niet kan dan zou het gaan om een aanvullend budget. Het eerste heeft haar voorkeur.

10 **Dhr. Van der Graaf (CU)** vindt dat een groene omgeving veel voordelen heeft voor de bewoners en de klimaatdoelstellingen. Het is daarom van cruciaal belang om te kijken hoe bij nieuwe ontwikkelingen zoveel mogelijk groen kan worden ingericht. Kan de wethouder toelichten hoe het 'groen tenzij principe' bij nieuwe ontwikkelingen wordt ingevuld en welke belemmeringen er zijn waardoor het niet altijd lukt. De fractie is blij met alle groene ommetjes die worden gerealiseerd zoals het Stadseiland en het rondje Singel. Kan de wethouder aangeven wanneer het rondje Singel klaar is. Ook kleine groene ommetjes in de wijken m.n. rond de verzorgingshuizen zijn cruciaal. Kan de wethouder toelichten wat de stand van zaken hiervan is.

15 Spreker vraagt verder aandacht voor al het afval dat wordt achtergelaten in de parken met name met mooi weer. Hij vraagt naar de maatregelen die hiervoor worden genomen omdat hij heeft begrepen dat er geen extra afvalbakken en containers worden geplaatst. Hij vraagt waarom deze keuze is gemaakt. Zijn fractie vindt het belangrijk dat inwoners initiatieven kunnen nemen om groen te realiseren. Ook wil hij weten of groene daken kunnen worden gerealiseerd op eigen gebouwen van de gemeente of in overleg met woningcorporaties op hun daken.

20 Het laatste wat de fractie wil benoemen is het principe 'tegels eruit en plant erin'. Dit lijkt succesvol in andere gemeenten. Ook het vervangen van tegels voor groen gebeurt elders. Ziet de wethouder mogelijkheden dit ook in Utrecht te starten.

25 **Dhr. Isik (PvdA)** merkt op dat uitbreiding van afvalbakken en het legen ervan kosten met zich meebrengt. De gemeente heeft aangegeven dat er 30 miljoen euro moet worden bezuinigd. Zijn voorstel is om tegen bewoners en mensen die van de parken gebruik maken te zeggen: laat je afval niet hier achter maar neem het mee.

30 **Dhr. Van der Graaf** vindt dat het er nu is waarbij het meenemen van eigen afval natuurlijk de voorkeur heeft. Maar daar waar het kan zou de fractie willen dat er nog (gescheiden) afvalbakken worden geplaatst.

Mw. Van Esch (PvdD) zegt dat eerder is gesproken over het aanleggen van minder vierkante meters groen dak. De subsidie die er nu voor is moet vaak gedeeld worden met meerdere bewoners. Zij vraagt of het een idee is dit opnieuw onder de aandacht te krijgen want het is nu vaak lastig om individueel een subsidie voor een groen dak aan te vragen.

35 Dit is de heer **Van der Graaf** niet bekend maar hij wil hier graag in meedenken. Uitgangspunt zou moeten zijn dat iedereen subsidie zou moeten kunnen aanvragen.

Dhr. Van der Graaf komt als laatste met het punt slim melden. Inwoners kunnen nu al suggesties doen over waar de openbare ruimte groener kan. Is het mogelijk dit melden laagdrempeliger te maken zodat mensen sneller en gemakkelijker kunnen melden.

40 **Mw. Van Esch (PvdD)** brengt het tuin voorstel naar voren dat bij de Algemene Beschouwingen ter sprake kwam. Zij is benieuwd naar het plan.

Dhr. Van der Graaf zegt dat het eigenlijk hetzelfde principe is als 'tegels eruit en planten erin'. Als zijn fractie de mogelijkheden weet gaat men ermee aan de slag.

45 **Mw. Van Esch (PvdD)** is erg blij met de plannen voor recreatie rond de stad. Voor wat betreft het groenprogramma trof zij gisteren een mailbericht aan van een andere fractie. Het is jammer dat dit bericht niet wat eerder was binnengekomen omdat er nu mogelijk overlappingsen zitten in haar bijdrage.

50 Haar fractie is er voorstander van om kinderen en volwassenen te betrekken bij het zelfbeheer van hofjes en tuinen. Door een intensieve ondersteuning van de zelfbeheer-initiatieven valt een kwaliteits- en wellicht ook een kwantiteitsslag te maken. Dit komt uiteraard ook de biodiversiteit in de stad ten goede. Ook kennisuitwisseling is daarbij van belang, in het afgelopen jaar heeft dit wel incidenteel plaatsgevonden en zij vraagt wat ervoor nodig is om deze kennisuitwisseling structureel altijd te doen om de mensen een hart onder de riem te steken en is de wethouder bereid om bij het onderhoud ook organisatorische expertise met betrekking tot zelfbeheer te laten delen op dergelijke sessies. Op het gebied van delen van expertise is ook nog wel een kwantitatieve slag te maken zowel qua deelnemers als qua initiatieven op het gebied van zelfbeheer. Kan de wethouder toezeggen een plan te maken voor uitwisseling en communicatie tussen zelfbeheergroepen zodat de kwantiteit gaat toenemen?

60 **Mw. Van Esch** vraagt met betrekking tot de operatie Steenbreek wat er gedaan wordt met de motie van haar fractie uit 2016. Kan de wethouder vertellen wat er nu gedaan wordt met operatie

Steenbreek. Wat betekent deelname en wat levert het de gemeente op en kunnen maatregelen genomen worden om dit te stimuleren en voor de vergoeding in aanmerking te komen.

Voor wat betreft het maaibeeld vindt de fractie het supermooi dat er overal ecologische bermen e.d. zijn maar nog mooier is om mensen te laten weten waarom die er zijn. Zij vraagt of het een idee is om

bordjes te plaatsen bij de ecologische bermen.
Mw. Van Esch verwijst ook naar het Keurmerk Kleurkeur van de Vlinderstichting. Zij vindt het jammer dat de gemeente zich hiervoor (nog) niet heeft aangemeld en zij vraagt de wethouder of dit gaat gebeuren. Bij aanbestedingen is gebleken dat deelnemende gemeenten aan dit keurmerk hoger scoren. Een ander belangrijk punt bij dit Keurmerk is dat haar fractie wil dat bij aanbestedingsprocedures voor groenbeheer, kwaliteit en biodiversiteit zwaarder wegen dan de lage kosten. Nu overheersen nog steeds de kosten.

Geveltuintjes en woonspiegeltuintjes: de gemeente bevordert de aanleg en aanbreng hiervan maar zij denkt dat er nog veel kansen blijven liggen. Kennen de inwoners de weg om hierover informatie te krijgen? Kan de wethouder ook inzicht geven hoeveel tuintjes er zijn aangelegd en hoeveel budget er nog over is.

Dhr. Te Hoonte (VVD) vraagt zich af of het geld voor een Keurmerk, geveltuintjes en woonspiegeltuintjes niet beter besteed kan worden aan het groener maken van de stad en dingen te doen.

Mw. Van Esch hoort graag de doe-aanpak van de VVD. Voor haar partij zijn dit juist belangrijke dingen want hiermee geef je het goede voorbeeld en kun je aan de aanbestedingspartners laten zien wat je als gemeente belangrijk vindt. De aanbestedingspartners moeten voldoen aan het Keurmerk.

Mw. Van Esch vraagt of er een evaluatie kan worden ingepland over de groenplannen. Hebben ze nu bijgedragen aan groenere wijken, wat voor nieuwe kansen hebben de groenwijken geboden voor toename van kwaliteit en kwantiteit? Op basis van de evaluatie kan worden gekeken of er een vervolg aan kan worden gegeven. Kortom, is de wethouder bereid de groenplannen kort te evalueren?

Dhr. Virginia (GL) is benieuwd welke criteria de wethouder zou moeten gebruiken.

Mw. Van Esch zegt dat haar fractie graag wil weten of er meer groen is gekomen in plaats van geen of minder tegels. Dit kan makkelijk worden geteld. Haar fractie is pas echt enthousiast en als de plannen meer groenere wijken hebben opgeleverd en dat de bewoners kunnen participeren. Het verbaast haar dat het is gestopt en dat er geen vervolg aan wordt gegeven. Vandaar het voorstel van een evaluatie.

Dhr. Isik (PvdA) vraagt of het een idee is om in de voorjaarsnota op te nemen dat er een bepaalde hoeveelheid extra groen is aangebracht in het afgelopen jaar.

Dhr. Te Hoonte (VVD) wijst erop dat een evaluatie weer een heel proces is dat veel tijd en geld gaat kosten. Hij vraagt of het voor mw. Van Esch een oplossing zou zijn als mensen zich aanmelden met de opmerking dat er op een bepaalde plek wel groen zou kunnen komen, het geld kan dan per plek worden uitgegeven en er hoeft niet op wijkniveau een heel plan te worden gemaakt.

Mw. Van Esch vindt het prima wat de VVD voorstelt als dit effectiever is. Dit is een van de punten die in een evaluatie kan worden meegenomen. Zij wil weten hoeveel rompslomp het heeft gegeven om groen te realiseren en of het dat waard was.

Dhr. Isik (PvdA) zegt desgevraagd dat zijn suggestie om dit op te nemen in de voorjaarsnota aan mw. Van Esch is gericht en indirect aan het college. Een evaluatie kost veel geld en tijd en daarom is zijn voorstel om in de voorjaarsnota op te nemen hoeveel groen erbij is gekomen. Hij vraagt wat mevrouw Van Esch daarvan vindt.

Mw. Van Esch antwoordt dat het geen kostbare evaluatie hoeft te worden, zij denkt dat een evaluatie kort, bondig en goedkoop kan zijn. Zij wil weten hoeveel groen erbij is gekomen. Het is lastig voor haar om nu indicatoren aan te geven. Het is bekend hoeveel m2 groen er per huishouden is in Utrecht en in hoeverre we daarnaar moeten streven, zij vindt dit een goede indicator die ook kan worden gemonitord.

Dhr. Virginia (GL) vraagt zich af wat er gebeurt als uit de (tijdrovende en kostbare) evaluatie komt dat er meer of minder m2 groen is gerealiseerd en wat de consequenties dan zijn.

Mw. Van Esch zegt dat evaluaties in het verleden altijd veel geld hebben gekost. Volgens haar is het mogelijk om dit veel efficiënter te organiseren en dan hoeft het niet veel geld te kosten. Zij vindt het zonde als de groenplannen worden gestopt. Als de conclusie uit de evaluatie is dat het uiteindelijk niet meer groen heeft opgeleverd dan zou zij op een andere manier meer groen willen creëren. Dan kan gestopt worden met de initiatieven op wijkniveau want dan heeft het niet bijgedragen aan de vergroening van de stad.

Mw. Van Esch wil graag inzicht in de kwantitatieve ontwikkeling van niet-vergunningsplichtig groen. Bomen worden steeds beter beschermd, waar haar fractie blij mee is. Zij merkt op dat groen, dat niet door vergunningen beschermd wordt, het steeds vaker moet ontgelden. Zij noemt als voorbeeld het Kruisvaartkwartier waar door de nieuwe woningen grote hoeveelheden groen zijn weggevaagd. Een

ander voorbeeld is de Opaalweg. Ook als er geen vergunning nodig is om groen te verwijderen dan is het wel van grote waarde en daarom wil haar partij hier inzicht in. Kan de wethouder toezeggen inzichtelijk te maken hoe het groen dat in gemeentebezit is en door de gemeente wordt onderhouden zich kwantitatief ontwikkelt. Hoe vaak wordt het groen verwijderd en hoe wordt dit gecompenseerd.

5 Kan de wethouder toezeggen zich beter in te zetten ook voor de bescherming van niet-vergunningsplichtig groen. Dat kan al beginnen binnen het college want collega's van deze wethouder brengen regelmatig bouwplannen in de Raad waar ook dit groen het moet ontgelden. Dit geldt ook voor woningbouwcorporaties. Naar aanleiding van een renovatieproject in de wijk waar mevrouw Van Esch woont stonden veel huizen te wachten op nieuwe bewoners die met een kale tuin moesten beginnen.

10 Uit navraag bleek dat al het groen in de tuinen was verwijderd door Mitros omdat dit de regel is. Hiermee verdwijnt waardevol niet-vergunningsplichtig groen. Haar vraag is of het college bereid is dit onder de aandacht te brengen van de woningbouwcorporaties en zo ja een terugkoppeling te geven aan de Raad.

Het laatste punt wat **mw. Van Esch** wil inbrengen zijn de broodvergisters. In 2018 heeft de PvdD de wens geuit om een broodvergister in iedere wijk in Utrecht te plaatsen omdat het dumpen van voedsel een ergernis voor velen is. Deze is destijds als proef geplaatst in Kanaleneiland en de PvdD is benieuwd hoe het hiermee gaat. Iemand uit Overvecht heeft gebeld naar haar fractie dat er heel veel broden worden gedumpt in de eendenvijver aldaar. Een bewoner heeft het nu zelf opgeruimd omdat de gemeente dat niet doet. Er staat wel een verbodsbord maar dat is bijna niet te zien. Mw. Van Esch

20 wil graag weten hoe het staat met de pilot in Kanaleneiland en of het mogelijk is om de broodvergisters in alle wijken te plaatsen te beginnen met Lombok en Overvecht omdat daar de meeste meldingen vandaan komen.

Mw. Sturkenboom (Student&Starter) merkt op dat het onderwerp klimaat steeds belangrijker wordt in een stad waar meer wordt gebouwd. Het is ook positief dat meer mensen groene daken hebben aangelegd en zij is net als de PvdD-fractie benieuwd naar de subsidie hiervoor. Zij ziet nog weinig groene gevels als zij door de stad fietst. Op de website van de gemeente staat wel informatie over het aanleggen van woonspiegels, geveltuintjes en plantenbakken maar zij ziet graag dat het ook groene gevels meer gestimuleerd wordt. Enerzijds inwoners meer activeren en anderzijds dat toetsing van constructies van gebouwen aantrekkelijker wordt gemaakt door vergroening van daken en gevels maar ook door bijvoorbeeld door minder bakstenen te gebruiken. In Leidsche Rijn ziet zij jammer genoeg nog heel veel steen. Kan de wethouder meenemen in de strategie hoe er meer groene gevels kunnen komen en er minder gebruik wordt gemaakt van bakstenen.

Verder vindt **mw. Sturkenboom** dat in een klimaatvriendelijke stad meer watertappunten zouden moeten zijn. Zij komt op veel plekken in de stad en overal zijn heel veel pleintjes maar weinig watertappunten. Vooral met het warme weer van de afgelopen dagen worden deze node gemist door kinderen, ouderen en sporters. Is de wethouder bereid om te kijken of er meer watertappunten kunnen komen?

40 **De voorzitter** schorst de vergadering voor 5 minuten.

De voorzitter heropent de vergadering.

Wethouder Van Hooijdonk krijgt het woord voor de beantwoording van de vragen. Zij vindt ook dat het Meerjaren groenprogramma te laat is toegestuurd. Zij zegt toe dat dit in het vervolg verder vooruit zal worden geprogrammeerd en niet als er al een halfjaar voorbij is. Bij een aantal inzetten die zullen worden gepleegd, zoals het inzetten van bomen en het weghalen van stenen, zal juist de prioriteit komen te liggen bij die wijken waar dit het hardst nodig is.

De voorgestelde evaluatie van de wijkgroenplannen spreekt haar niet zo aan, zoals ook al eerder gezegd. Er zijn zo'n 200 projecten en dan wordt het wel heel omvangrijk. In een aantal van die projecten is in de loop van de tijd al veel groen gerealiseerd. Zij herinnert eraan dat het niet om een strikt ecologische en biodiversiteitsdoelstelling ging maar vooral de participatie en betrokkenheid van bewoners was uitgangspunt. Naar haar mening is dat goed gelukt, er zitten veel zelfbeheerprojecten tussen. In de aanpak nu is vooral gekeken naar de ommetjes en de bomen en bijvoorbeeld in de Rivierenbuurt wordt gekeken naar de ondergrond om te zien of het kan. Wanneer dit kan kunnen de wijkbewoners intekenen wat men graag wil. Dan gebeurt het dus niet incidenteel maar in de wijken. Dan is er betrokkenheid van de bewoners en gebeurt het op een relatief efficiënte manier.

Mw. Van Esch (PvdD) vindt het op zich goed klinken maar zij blijft benieuwd wat er tegen de bewoners wordt gezegd. Is dat bijvoorbeeld: hier kan het, teken maar in. En komen er bijvoorbeeld randvoorwaarden dat het ecologisch goed groen moet zijn. Voor haar fractie is dit wel essentieel.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat de ecologische waarde van groen heel belangrijk is voor het college maar dit is niet het enige doel. Soms willen mensen ook voetbalmogelijkheden of een bankje of men wil dat er gesport kan worden. Dan wil het college dat ook honoreren vanuit leefbaarheid en vanuit het oogpunt van het kwalitatief goede leven in de stad. Als het aan het college ligt is ecologie heel belangrijk en waar mogelijk wordt dit ook zeker meegenomen.

Dhr. Virginia (GL) vraagt of het ook gaat om zijn voorstel om de bewoners aan te laten geven waar ze bomen kunnen (her)planten.

De wethouder antwoordt bevestigend.

Dhr. Te Hoonte (VVD) zegt dat het klinkt alsof ambtenaren moeten gaan bekijken waar al dan niet bomen kunnen komen. Er moet ook 13 miljoen euro worden bezuinigd op het ambtelijk apparaat en hij vraagt zich af waarom voor deze oplossing wordt gekozen en niet voor de methode waarbij aan bewoners wordt gevraagd 'mag hier een boom komen?'.

Dhr. Van der Graaf (CU) vraagt wat er gebeurt als iemand meldt dat op een bepaalde plek een boom zou kunnen worden geplaatst?

De wethouder antwoordt dat het nu al vaak gebeurt dat mensen vragen om een boom op een bepaalde plek. Dan wordt gekeken of dit kan onder de grond door het gebied in kaart te brengen en dan blijkt vaak dat het niet kan omdat er leidingen e.d. liggen. De gemeente wil dit juist efficiënter maken door in één keer het gebied in kaart te brengen zodat ook in één keer antwoord kan worden gegeven hetgeen veel werk en teleurstelling scheelt. Nu moet men heel vaak nee verkopen. Wel kunnen mensen op ideeën worden gebracht. Het college denkt dat dit meer rendement levert voor minder werk. Dit moet zich nog wel bewijzen, vandaar de proef in de Rivierenbuurt.

Wethouder Van Hooijdonk deelt mee dat het Hommelbos nog niet is begroot, er wordt wel aan een plan gewerkt. Zij verwacht dat zij vóór de zomer in een memo kan aangeven wat er beoogd wordt en welke kansen er zijn, zij heeft nu niet de juiste informatie.

Mw. Zwinkels (CDA) vraagt of de wethouder kan aangeven wat er in het memo komt.

De wethouder antwoordt dat er een plan wordt gemaakt maar de hamvraag was volgens haar kan er geen geld voor komen? Dat moet worden bekeken in de context van wat verwachten we er precies van, welke omvang heeft het, kan het gedragen worden door het initiatievenfonds e.d. Er moet meer grip komen op de vraag wat dit voor project zou kunnen zijn en wat de meest logische manier is om dit te bekostigen.

De wethouder komt terug op de vraag over het Stadeland. De vraag was of daar een budget voor kan worden gemaakt en dat het in één keer zou moeten worden gefinancierd maar zij weet niet of ze dit goed heeft begrepen. Nu worden er uit het meerjaren groenprogramma en het groeikader reserveringen gehaald zodat er budgetten voor zijn, bijvoorbeeld in gebiedsontwikkeling als de Merwedekanaalzone. Men wil dan een soort katalysator zijn van bijdragen van derden. Het gebied is groot qua kilometers en heeft zich in de loop van de jaren gematerialiseerd. Dit is de meest efficiënte manier om te doen want als dit elke keer zou moeten worden bekostigd zou het zonder bijdragen van derden niet mogelijk zijn.

Mw. Zwinkels (CDA) zegt dat het haar niet zo zeer gaat om de bekostiging. Zij wil graag weten of er budget nodig is om bepaalde maatregelen en kwaliteiten te waarborgen zodat de gemeente niet afhankelijk is van ontwikkelingen die om ons heen gebeuren.

De wethouder antwoordt dat er gelden beschikbaar zijn en dat men aan de slag is hetgeen betekent dat er budget voor is. Zij herinnert aan de interessante debatten die over de Punt bij Soja zijn gevoerd, dat er nu mooi bijligt met een nieuwe grasmat. Of wil mevrouw Zwinkels meer versnelling zien?

Wethouder Van Hooijdonk komt terug op het niet-beschermd groen dat mevrouw Van Esch naar voren heeft gebracht. Zij zegt dat het hier soms politieke keuzes betreft waar niet iedereen het altijd mee eens is. Iets anders is de vraag 'Wat beschouw je als startpunt van ontwikkeling van de stad'. Begin je bij nul, we vegen het schoon en we gaan opnieuw ontwikkelen of neem je de bestaande waarden over en is dat het startpunt van de ontwikkeling. De wethouder erkent dat het niet altijd zo optimaal gaat. Het voorbeeld van Mitros kan zij niet beamen omdat zij niet weet wat het beleid van hen is. Maar als het klopt dan vindt de wethouder het ook een gemiste kans en daar gaat ze graag met Mitros over in gesprek. Het college heeft zelf ook de vraag gesteld hoe je bestaande groene waarden als startpunt van ontwikkeling kunt beschouwen. Dat is iets wat het college graag wil maar het is een hardnekkig proces omdat er soms contracten zijn die al jaren bestaan of er heeft al planvorming

plaatsgevonden. Maar het is wel een opdracht voor het college om in die planvorming de bestaande groene waarden als startpunt mee te nemen. Zij zal zich er in elk geval sterk voor maken.

5 **Mw. Van Esch** (PvdD) komt terug op haar voorbeeld Opaalweg en vraagt of de wethouder mee kan nemen dat niet-vergunningsplichtig groen wordt verwijderd en niet hoeft te worden gecompenseerd. Zij begrijpt dat groen soms weg moet maar zij vindt het idee 'het is groen maar niet-vergunningsplichtig dus hoeven we het ook niet te compenseren' wel erg rigoureuus. Het betekent dat hele stukken groen weggehaald kunnen worden zonder dat men het hoeft te compenseren.

De wethouder vraagt de heer Hendriks of hij hier antwoord op kan geven.

10 **Dhr. Hendriks** antwoordt dat bij de Opaalweg nadrukkelijk met de ontwikkelaar is afgesproken en toegezegd dat de bestaande waarden zo goed mogelijk zullen worden teruggebracht.

Dhr. Van der Graaf (CU) vraagt in dit kader ook iets te doen met compensatie voor m2'ers groen.

15 **De wethouder** antwoordt dat het college en straks ook de raad bezig gaat met de ruimtelijke strategie Utrecht. Daarbij zal worden geprobeerd alle regio's van de stad zo goed mogelijk te benutten maar Utrecht kan niet groter gemaakt worden. Het streefgetal van het aantal meters per huishouding zou hetzelfde moeten blijven. Op die strategie zal het college nog zeker terugkomen, ook hoe je extra groen kunt creëren en hoe je het groen dat er is kwalitatief beter kunt maken. Maar als we meters gaan toevoegen wordt de stad te klein. Daar zal zeker nog vaker over worden gesproken de komende tijd bij een groeiende stad.

20 **Dhr. Van der Graaf** zegt nog te zoeken naar een creatieve manier hoe je de hoogte in kunt.

Mw. Van Esch (PvdD) is benieuwd naar de plannen van de gemeente voor de Opaalweg. Als het zo is dat al het groen moet worden gecompenseerd dat komt er in haar optiek niet voldoende groen terug omdat nu in de plannen staat dat niet alles hoeft te worden gecompenseerd.

25 **Dhr. Te Hoonte** (VVD) herinnert eraan dat de Opaalweg twee maanden geleden ook al is behandeld en er is een Raad van State uitspraak over geweest. Hij vraagt of mevrouw Van Esch het nu heeft over het oude of het nieuwe plan.

30 **De wethouder** vraagt de heer Hendriks of hij hierop antwoord kan geven. Deze antwoordt dat herplanten geen verplichting was maar het lag wel in de hoofdgrondstructuur en daarom is de verplichting wel ingevuld met de ontwikkelaar. Voor bomen is het uiteraard duidelijk.

De wethouder stelt voor de techniek van herplanten op een ander moment nog eens met elkaar te bespreken zodat helder wordt wat hieronder wordt verstaan.

35 **De wethouder** komt terug op de groenblauwe verbindingen. Stand van zaken in de wijken is dat in het meerjaren groenprogramma is opgenomen dat er gestart zal worden in Lombok en de Rivierenbuurt. Er zal worden meegelift met initiatieven van bewoners maar ook andere wijken met groenachterstand hebben een streepje voor. De gemeente gaat aan de slag en de commissie zal op de hoogte gehouden worden.

40 **De wethouder** zegt dat het stationsgebied in 2020 klaar zou moeten zijn, dat is in elk geval de planning. Dan kan weer gebruik worden gemaakt van alle routes.

Mw. Schilderman (D66) vraagt of het dan ook mogelijk is om weer onder Hoog Catharijne door te lopen. De wethouder antwoordt dat zij dit niet weet omdat dit gebied niet in haar portefeuille zit.

45 **De wethouder** komt terug op de vraag over meer spreiding in het recreatiegebied. Dat begint zich al langzaam te manifesteren. Het bezoek in Amelisweerd neemt al iets af en in o.a. de Maarsseveense Plassen en een aantal groengebieden in Leidsche Rijn neemt het juist toe. Dat betekent niet dat we niets meer hoeven te doen. Het is de bedoeling om na te denken waar recreatie aantrekkelijker kan worden gemaakt en waar juist rust of meer reuring kan komen. Aan de samenwerking met U16 wordt meer elan gegeven samen met andere organisaties.

Dhr. Van der Graaf (CU) zegt dat hij nog aandacht heeft gevraagd voor kwetsbare groepen in de wijken zoals ouderen en mensen die minder goed ter been zijn. Wat gaat de gemeente daaraan doen?

55 **De wethouder** antwoordt dat er wordt gedacht aan logische centrale plekken in de wijken, bij scholen, ouderenvoorzieningen e.d. De ommetjes moeten heel veel doelgroepen kunnen bedienen. Dit is ook een ontwerpogave.

Mw. Schilderman (D66) zegt blij te zijn dat de wethouder aangeeft dat er wordt gewerkt aan regionale samenwerking. Zij wil graag weten wanneer de commissie hierover verder wordt geïnformeerd.

De wethouder verwacht dat de groene pijler de komende weken is uitgewerkt. Er is net onderzoek gedaan ook aan de recreatiekant. **De wethouder zegt toe dat de raad in het najaar van 2019 de zal worden geïnformeerd over de stand van zaken van regionale samenwerking recreatiegebieden.**

5 **De wethouder** komt terug op de vragen over het dierenwelzijn met name De Gagelstede. Zij heeft niet het beeld dat er een dierenwelzijnsprobleem is. Er is vooral achterstallig onderhoud en gebruikers en bewoners zien extra kansen om er meer van te maken dan het nu is. Daarover vinden gesprekken plaats. **Zij verwacht dat zij de raad na de zomer meer informatie kan geven over de stand van zaken en welke mogelijkheden het college ziet.**

10 **De wethouder** zegt over de pilotgemeente voor het chippen van katten dat het college bereid is om Utrecht voor de pilot aan te melden. Dit is mede afhankelijk van de kosten die nu nog niet bekend zijn. Als dat er gunstig uitziet meldt Utrecht zich graag aan.

Toezeggingen

15 **Wethouder Van Hooijdonk** zegt toe voor de zomer een memo te sturen aan de raad over het Hommelbos met aanpak, kosten en kansen.

Wethouder Van Hooijdonk zegt toe de stand van zaken in het najaar van 2019 de raad te informeren over de stand van zaken van regionale samenwerking recreatiegebieden.

20 **Wethouder van Hooijdonk** zegt toe de raad na de zomer te informeren over de stand van zaken van kinderboerderij Gagelstede.

Mw. Van Esch vraagt of ook het gesprek met Mitros bij de toezeggingen kan worden genoteerd.

25 **De wethouder** zegt dat zij al eerder heeft toegezegd om met de woningcorporaties in gesprek te gaan en zij zal het punt van mw. Van Esch daarin meenemen. Eerder heeft zij al aangegeven dat zij de raad rond 1 januari 2020 over het gesprek met Mitros zal informeren. Het punt wordt nu niet meer als toezegging genoteerd.

Wethouder Diepeveen krijgt het woord voor de beantwoording van de vragen inzake openbare ruimte.

30 **De wethouder** start met de opmerkingen over de groenbeleving en dat die in de raadszaal soms anders zijn dan de beleving buiten. Hij vindt dit helaas wel herkenbaar. Het moet iedereen aansporen om die beleving meer in overeenstemming te brengen met wat in de raadszaal sinds ongeveer een jaar wordt beleden. Het adagium 'onverhard tenzij' of 'groen tenzij' expliciet maken vraagt nog wel het nodige missiewerk zowel binnen als buiten. Het college zet in op een brede aanpak van strategie tot uitvoering. Op allerlei vlakken kun je winnen bij het vergroenen van de openbare ruimte en helaas ziet het college ook bij recent uitgevoerde projecten dat er minder groen is dan men vooraf had gewild. Het college gaat de komende tijd een aantal projecten evalueren om ervan te leren. Er is wel steeds meer aandacht voor het thema maar nog niet voldoende.

40 **Mw. Van Esch** (PvdD) is benieuwd welke projecten binnen de evaluatie vallen en of er tips kunnen worden aangedragen.

45 **De wethouder** antwoordt dat het echt gaat om nieuwe ontwikkelingen. In herinrichtingsprojecten is dat veel minder het geval. Door het jaar heen zal het college de raadsleden zo goed mogelijk informeren zowel op de cyclusmomenten als door middel van indicatoren maar ook tussentijds met aparte brieven over bepaalde projecten. Hij beschouwt de discussie van vanmorgen ook als een aansporing om op dit punt veel meer overeenstemming te brengen zowel binnen als buiten de gemeente.

50 **De wethouder** gaat in op de vraag van dhr. Virginia welke belemmeringen er zijn voor het doorvoeren van het principe 'onverhard tenzij' of 'groen tenzij'. Hij geeft aan dat het om een transitie gaat waarbij draagvlak van bewoners belangrijk is (niet iedereen wil altijd gras in plaats van steen). Het college moet dus steeds uitdragen dat de vergroeningsstrategie past in de klimaatdoelstellingen. Soms zitten tussen droom en daad leidingen in de weg omdat in het verleden niet altijd rekening is gehouden met vergroeningmogelijkheden. Het parkeer- en verkeersbeleid is een factor waarmee moet worden gerekend. Hij geeft als recent voorbeeld de Eijkmanlaan en de middenberm aldaar. Dat kan helpen maar ook in de weg zitten. Dat geldt ook voor het mogelijk opheffen van parkeerplekken. Die kun je vergroenen door waterdoorlatende verharding aan te brengen en dat gebeurt wel bij grote herinrichtingen.

Dhr. Van der Graaf (CU) begrijpt dat er soms kabels en leidingen in de weg liggen om groen te realiseren maar kan er dan niet iets anders worden gerealiseerd aan groen dan bomen. En waarom verhardingen aanbrengen?

Bij dhr. Te Hoonte (VVD) gaat het erom dat als er opnieuw moet worden ingericht dat er nog heel vaak plantvakjes komen van 90 cm terwijl er bijvoorbeeld ook twee vakken met elkaar verbonden hadden kunnen worden, waardoor er meer groen is met dezelfde functionaliteit. Het gaat hem dus niet om het schrappen van functionaliteit maar het stellen van de vraag daar waar iets wordt aangelegd.

De wethouder zegt dat parkeerplekken soms weg kunnen waardoor er groen voor in de plaats kan komen maar ook kan gedacht worden aan waterdoorlatende verharding waardoor de parkeerplek in stand kan blijven. Hij erkent dat in allerlei situaties valt te winnen aan groen en hij is het eens met de heer De Graaf dat de kabels en leidingen uiteraard alleen het plaatsen van bomen in de weg staan. Andere soorten van groen kunnen dan wel een plek krijgen.

Dhr. Isik (PvdA) stelt het op prijs als het college in een brief aan de raad de stand van zaken uiteenzet waar en wanneer deze veranderingen mogelijk zijn gemaakt. Met name gaat het dan om de locaties waar parkeerplekken zijn aangepast met waterdoorlatende verharding.

De wethouder verwijst naar eerdere begrotingen en jaarrekeningen waarover met de raad is gesproken en waarbij dit is aangegeven omdat dit deel uitmaakt van het beleid parkeerinrichting. Daar is ook al veelvuldig over gecommuniceerd met de raad. Daar wordt nog later in het jaar breder en integraal op teruggekomen bij het plan gemeentelijke watertaken als het gaat om de klimaat-acceptatiestrategie.

De wethouder komt terug op het meldpunt voor plekken waar vergroend kan worden. Hij vindt het een interessante vraag en het is waarschijnlijk ook wel mogelijk. Hij wil daar de komende tijd ervaring mee opdoen. Het zou heel goed passen in de Rivierenwijk. De gemeente gaat hier onderzoeken hoe de wijk kan groener kan worden en gaat hierover met bewoners in gesprek. **Het wordt een pilot en er komt een projectvoorstel aan het eind van het jaar naar de Raad.** Als daar ervaring mee is opgedaan kan bekeken worden of en zo ja hoe we er mee verder gaan.

Dhr. Van der Graaf (CU) vindt het mooi dat dit gaat gebeuren. Hij pleit ervoor om niet nog meer meldpunten in het leven te roepen maar de bestaande kanalen daarvoor te gebruiken. De wethouder zegt toe de suggestie mee te zullen nemen in het projectvoorstel.

Mw. Zwinkels (CDA) vraagt welke verwachtingen en toezegging aan bewoners worden gedaan als men met suggesties komt.

De wethouder wijst erop dat de gemeente in deze wijk heel gericht bezig is met het verbeteren van de leefomgeving. Men beschouwt het daarom als een pilot en de opgedane ervaringen kunnen worden gebruikt voor andere wijken en buurten. Hij stelt voor om eerst de resultaten van de Rivierenwijk af te wachten.

De wethouder gaat vervolgens in op de operatie Steenbreek dat overigens ook later nog terugkomt bij het plan gemeentelijke watertaken. Het college ziet wel steeds vaker dat de gemeente de inzet rond waterproof veel meer gebiedsgericht gaat inzetten. De gemeente heeft geen ijzersterk verhaal op die plekken van de stad waar de openbare ruimte verhard is. Vanuit communicatief oogpunt zou meer aandacht gegeven kunnen worden aan dit onderwerp. Bedrijven, organisaties en particulieren moeten ook worden opgeroepen om in de eigen private omgeving mee te doen aan het ontharden van de omgeving. Om mensen daarin mee te krijgen is nog meer communicatie vanuit de gemeente nodig.

De wethouder gaat in op het maai- en zaaibeleid waarover door verschillende fracties vragen zijn gesteld o.a. de vraag waarom het meer geld zou moeten kosten. De reden hiervan is dat het vraagt om verschillende momenten van maaien en meer typen machines. Daarnaast is voor het maaien bij rotondes en straathoecken meer expertise nodig. De gemeente wil dat de aanbesteding die er aankomt voor de komende vijf jaar (die gebeurt op basis van een evaluatie van de afgelopen vijf jaar) modulair is opgebouwd. De gemeente heeft namelijk niet op korte termijn het geld om gelijk stevig te gaan inzetten. De komende jaren wil men kijken of er verdere stappen kunnen worden gezet in het ecologisch maaibeheer door het toevoegen van budgetten.

Mw. Van Esch (PvdD) vraagt wanneer de raad de evaluatie van het maaibeleid krijgt te zien.

De wethouder antwoordt dat het gaat om de evaluatie 2014-2019, dat betekent dat deze voor de zomer 2020 tegemoet kan worden gezien.

Mw. Van Esch vraagt of dit betekent dat de aanbesteding pas daarna zal plaatsvinden.

Dhr. Virginia (GroenLinks) vindt het lastig dat de gemeente vorig jaar heeft gecommuniceerd dat er een duurzaam maaibeeld is maar hem bereiken steeds meldingen dat dit in de praktijk anders wordt uitgevoerd. Hoe kan in de communicatie naar burgers duidelijk worden gemaakt dat het wel wordt

5 uitgevoerd maar nog niet overal en stapsgewijs.
De wethouder zal de goede suggestie van de heer Virginia meenemen en ook de eerdere suggestie van mevrouw Van Esch om bordjes te plaatsen zodat burgers kunnen zien waarom we iets doen. Dit stimuleert mensen ook weer om in hun eigen omgeving er goed over na te denken en mee te gaan doen. Er wordt in elk geval een link gelegd tussen de ervaringen die zijn opgedaan en de nieuwe

10 aanbesteding. Dat geldt ook voor het sinusmaaien in Amersfoort.

De wethouder zal nog terugkomen op het Keurmerk Kleurkeur van de Vlinderstichting.

De wethouder gaat in op de groene daken en zegt dat het subsidiebudget dit jaar is verdubbeld. Er is vooralsnog voldoende budget. Komende zaterdag is de opentuinendag en dan zal de gemeente bij

15 tuincentra aanwezig zijn om mensen te informeren en enthousiasmeren door hen te wijzen op de regeling van de gemeente. De vergroening van daken wordt ook meegenomen in de gebouwen van de gemeente en in de prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties. Met Kanaleneiland en Overvecht, waar veel enorme dakoppervlakken zijn op de flats, kan hiermee de komende jaren al

20 worden gestart omdat de subsidie die de gemeente heeft gekregen dit toelaat. Voor wat betreft de vergroening van gevels verwijst de wethouder naar het voorbeeld van Wonderwoods. De gemeente wil dit steeds meer gaan meenemen in ontwikkelingen. In de Merwedekanaalzone is dit al het geval en wordt het onderdeel van de stedenbouwkundige opzet. In de evaluatie van de groene daken zal het college ook kijken of groene gevels hierin meekunnen.

25 **Mw. Van Esch** (PvdD) vraagt of men voor het in aanmerking komen van een subsidie voor een groen dak veel oppervlakte moet hebben of is de subsidie ook van toepassing voor kleine(re) daken.

Dhr. Van der Graaf (CU) voegt hieraan toe dat dit ook bij nieuwbouw zou kunnen worden meegenomen.

30 **De wethouder** geeft het woord aan mevrouw Teunis die antwoordt dat kleine(re) daken ook meedoen in de regeling. En er wordt ook al veelvuldig gebruik van gemaakt.

Voor wat betreft de nieuwbouw zegt **de wethouder** dat men het niet altijd wil zoeken in groene daken maar vooral in het benutten van het dak. Onbenutte dakvlakken gaan in de nieuwe ontwikkelplannen steeds meer tot het verleden behoren. Het is elke keer een afweging. In de Merwedekanaalzone is vooral het groen aanwezig op de lagere niveaus, op de hogere niveaus zijn zonnepanelen meer

35 dominant aanwezig.

Dhr. Isik (PvdA) vraagt hoe het gaat met de daken van kantoren.

De wethouder antwoordt dat kantoren niet onder de subsidieregeling vallen. Hij zal dit meenemen in de gesprekken met partijen om te kijken welke mogelijkheden er zijn.

40 **De wethouder** komt terug op de vraag van mevrouw Zwinkels over de gecombineerde aanpak van een bankje, groen en een watertappunt vanuit het initiatievenfonds. Hij wil daar graag naar kijken. Hij weet nu niet of er belemmeringen zijn. De bankjes zitten al in het initiatievenfonds.

De heer Virginia heeft nog gepleit voor een soort van radicale nieuwe strategie door te zeggen 'zitgelegenheid tenzij' en mevrouw Schilderman vroeg of een afstandscriterium kon worden

45 aangehouden.
De wethouder zegt dat de bankjes worden afgestemd met de bewoners en de omgeving. Ook de groene omloopjes spelen hierbij een rol. Hij erkent dat het belang groot is maar in sommige omgevingen zeggen buurtbewoners liever geen bankjes vanwege slechte ervaringen in het verleden (hanggedrag e.d.). Het adagium 'zitgelegenheid tenzij' gaat de wethouder te ver, maar bewoners

50 wijzen op de mogelijkheden is altijd goed.

Mw. Zwinkels (CDA) vraagt of de wethouder de combinatieaanpak wat concreter kan maken, behalve communiceren. Wat is er nodig om een dergelijke aanpak daadwerkelijk uit te voeren.

55 **Mw. Schilderman** (D66) vraagt of dit betekent dat de wethouder niet bereid is om naar de maximum afstand van de bankjes te kijken in de centrumgebieden.

De wethouder antwoordt dat hij eerst wil (laten) checken of de combinatieaanpak mogelijk is vanuit het initiatievenfonds. En hij heeft de toezegging gedaan dat er communicatief iets mee zal worden gedaan. Wat betreft het afstandscriterium denkt hij dat dit wel bij nieuwe ontwikkelingen kan worden meegenomen. In bestaande situaties is het een interessante gedachte om ermee te gaan oefenen om

60 te kijken wat dat nu zou kunnen betekenen, hoeveel bankjes levert het op en wat is een zinvol

afstandscriterium. Aarzelt ook wel omdat een uniform afstandscriterium niet altijd tegemoetkomt aan functie, lokale situatie e.d. Mensen kunnen ook gebruikmaken van een bankje dat niet van de gemeente is, bijvoorbeeld een bankje bij de bakker.

Mw. Schilderman beaamt dit laatste, niet ieder bankje hoeft een gemeentebankje te zijn. Maar als de wethouder bereid is om toe te zeggen dat hij het wil onderzoeken voor de centrumgebieden en daarop terug te komen dan is zij daarmee tevreden.

De wethouder zegt daartoe bereid te zijn en komt hier in oktober/november dit jaar op terug.

Mw. Teunis antwoordt desgevraagd dat er nu gewerkt wordt aan een omgevingsvisie binnenstad en zij stelt voor om dit aspect hierin mee te nemen.

Mw. Schilderman (D66) wijst er nog op dat het niet alleen om de binnenstad gaat maar juist om de centrumgebieden.

Dhr. Van der Graaf (CU) ziet ook graag bankjes op plekken waar veel ouderen wonen zoals verzorgingshuizen. Ook dit zal worden meegenomen.

Dhr. Virginia (GL) merkt op dat er iemand in het najaar iemand komt praten over de inrichting van de openbare ruimte. Wellicht dat het onderwerp hierin kan worden meenemen.

De wethouder zegt nogmaals toe dat hij erop terugkomt in oktober/november.

De wethouder komt terug op het verdwijnen van niet-vergunningplichtig groen dat mevrouw Van Esch naar voren heeft gebracht. Hij zegt toe hierover opnieuw met de woningcorporaties contact te zullen hebben en zal daarbij aangeven dat men er zorgvuldiger mee om moet gaan.

Hij heeft ook signalen gekregen over hoe de gemeentelijk organisatie soms omgaat met boomspiegels. Hij vindt dat we daar als gemeente ook veel zorgvuldiger mee moeten omgaan. We moeten ons nog veel bewuster worden van de waarde van groen.

Mw. Van Esch (PvdD) is benieuwd of en zo ja hoeveel groen er verdwijnt of dat het juist groeit en hoe dit zich verhoudt tot niet-vergunningplichtig groen en dan vooral gericht op de eigen gemeentelijke organisatie.

De wethouder antwoordt dat de gemeente dit volgens hem wel bijhoudt en het wordt gerelateerd aan de hoeveelheid groen per inwoner. Die normen worden ook gerapporteerd.

De wethouder gaat in op de opmerkingen over de wal- en kluisuren waarover onlangs ook een debat is gevoerd en op 19 juni een bewonersavond is geweest waar het aspect veiligheid eveneens aan de orde is geweest. Er zijn reguliere veiligheidsinspecties, er is extra monitoring in het gebied van de betreffende bewoners en in de brief van dinsdag jl. is gezegd dat er eventueel nog aanvullende onderzoeken zullen worden gedaan in afstemming met het externe onderzoeksbureau.

De wethouder zegt dat de aanvullende middelen voor de wal- en kluisuren niet komen uit het budget van openbare ruimte maar uit de algemene middelen. Het heeft te maken met een integrale afweging en het voorzichtigheidsbeginsel. Met de genoemde 5 miljoen euro gebeurt dat op een wijze die conform de wijziging van de bpv is die vanaf 1 januari 2017 geldt namelijk van activering van gelden. Langjarig uitsmeren, die wijze van financiering, is in het verleden anders gedaan, maar vanaf 2018 is dat gedaan via de kapitaallastenfinanciering en het meerjarig structureel beschikbaar stellen van middelen. De optelsom van 5 miljoen gebeurt ook op die wijze.

Er komt nog een uitkomst van het externe onderzoek met verschillende scenario's. Op basis daarvan wordt keken wat nodig is om het project op een verantwoorde en goede manier af te maken. Die keuze komt t.z.t. ook in de raad. Uitgangspunt van het college is dat het extra budget niet uit het budget van de openbare ruimte gaat maar als dat extra inzet van middelen vraagt komt dit in de voorstellen voor de voorjaarsnota van volgend jaar aan de orde.

Dhr. Te Hoonte (VVD) vindt dat het voorzichtigheidsprincipe niet goed is toegepast omdat hij verwacht dat de genoemde 5 miljoen euro niet voldoende is. Zijns inziens had er dus meer gereserveerd moeten worden. Als het Broesepand wordt verkocht zou de wethouder het vanuit zijn portefeuille dan een goed initiatief vinden om dat geld te reserveren zoals dat ook bij erfpacht confessiemiddelen is gedaan via een motie.

De wethouder zou dat hij dat niet verstandig zou vinden. Zijn college wethouder Everhardt zal daar later in deze vergadering nog op terugkomen. Maar hij wijst er nu al op dat er nog een aantal taakstellingen ligt bij het college en het betreft hier een integrale afweging.

Dhr. Te Hoonte (VVD) vindt dit iets te gemakkelijk van de wethouder, hij had zelf willen voorstellen om het toe te voegen aan de erfpacht confessiemiddelen maar dat is bestemd voor wonen. Waar het hem vooral om gaat is of de wethouder er vertrouwen in heeft dat de 5 miljoen euro voldoende is om de kosten te dekken of dat hij al bij voorbaat het idee heeft dat dit bedrag hoger zou moeten zijn. Dan vindt hij het voorzichtigheidsprincipe niet toegepast en dan moet hij dit ook niet zeggen.

- De wethouder** antwoordt dat het college op dit moment onvoldoende in staat is om zowel in tijd als geld aan te geven wat het voorziene afmaken van de wal- en kluismuren gaat inhouden. Daarom hanteert het college het voorzichtigheidsprincipe. Het college gaat er wel vanuit dat er extra geld nodig is maar om te weten hoeveel daarvoor is het externe onderzoek nodig. Hierin komen ook keuzes die nog te maken zijn. Om de reden lijkt het niet verstandig om het bedrag nu op te hogen want dat is een slag in de lucht.
- Dhr. Te Hoonte** vraagt nogmaals expliciet of de wethouder er vertrouwen in heeft dat het extra bedrag van 5 miljoen euro voldoende is.
- De wethouder** weet dat niet, daarvoor is het externe onderzoek nodig.
- De wethouder** komt terug op de claim met betrekking tot Paushuize en antwoordt dat hiervoor de gebruikelijke werkwijze wordt gevolgd. Het is niet dienstig om nu te gaan speculeren. De verzekeraar handelt dit af waarbij expliciet ook wordt gekeken naar de staat van het onderhoud van de panden waar zich iets heeft voorgedaan bij de werkzaamheden die de gemeente heeft uitgevoerd. Dan komen dingen als de aansprakelijkheid e.d. aan de orde. Het is gebruikelijk om er op deze manier mee om te gaan omdat alles onder de CAR-verzekering valt die de gemeente heeft afgesloten.
- De wethouder** gaat in op het zelfbeheer van groen door bewoners. Hij vindt betrokkenheid van bewoners een groot goed. Dat stimuleert de gemeente ook. Er zijn veel actieve bewoners die zich bezighouden met boomspiegels, geveltuintjes en met groengebieden die zij onderhouden. Hij kan niet precies aangegeven hoe zich dit ontwikkelt in aantallen maar de algemene indruk is dat de behoefte van bewoners toeneemt. Er zijn nu globaal 450 overeenkomsten afgesloten met inwoners over zelfbeheer van groen. Er zijn ook nog eens honderden boomspiegels en geveltuintjes in zelfbeheer. Soms vragen mensen dingen aan via het initiatievenfonds, maar lang niet altijd en dat is ook de reden dat er geen precieze aantallen zijn te noemen. Maar de gemeente neemt graag het initiatief om nog meer mogelijkheden te communiceren voor vergroening van de stad.
- De wethouder** gaat in op de vraag over het inzetten van gaming bij participatie van de openbare ruimte. Hij ziet al een toename voor allerlei gebruik voor diverse activiteiten in de parken in Utrecht met soms bijdragen vanuit het initiatievenfonds. Jong en oud maakt vaak gebruik van de apparaten die zijn neergezet en hij kan dit alleen maar toejuichen. Succesvolle voorbeelden zijn belangrijk om gebruik te maken van het initiatievenfonds.
- De wethouder** gaat vervolgens in op het voorstel aan mevrouw Van Esch om een plan te maken voor uitwisseling en communicatie van zelfbeheergroepen onderling en tussen hen en de gemeente.
- Hij wil dit graag toezeggen.** Hij verwijst naar het plan van aanpak Utrecht Schoon van vorig jaar met het 'hart onder de riem principe' gecombineerd met goede ideeën, netwerk, appgroep opzetten, elkaar informeren en deskundigheid uitwisselen.
- De wethouder** komt terug op het zwerfafval en het plaatsen van meer (leuke) prullenbakken. In het Julianapark zijn recent meer gescheiden afvalbakken geplaatst. Het plaatsen en leeghalen hiervan kost weer extra geld. Dat moet worden afgewogen tegen de schoonmaakkosten om het op te ruimen. De intentie is om dit, bij het slagen van het Julianapark, uit te breiden. De ervaringen bij een winkelcentrum waren weer minder positief. De gemeente is volop bezig met campagnes in parken o.a. Utrecht Schoon om mensen te wijzen op afvalbewust recreëren. De gemeente is ook bezig met de campagne afvalbewuste generatie, deze is in het najaar gereed. De ervaring met blikvangers in de bermen is niet altijd positief. De raad krijgt het plan van aanpak van de campagnes nog te zien. Het heeft vooral heel veel te maken met bewustwording.
- In informatieborden ziet het college niet zo veel in verband met de borddichtheid. Men zoekt het meer in gerichte inzet. Bijvoorbeeld leerlingen van scholen en bewustwordingscampagnes die uitgaan van collectieve schoonmaakacties waarvoor het aantal aanmeldingen groot is. Hij merkt dat bewustwording toeneemt zeker op scholen, er is geen kind die niet weet wat plastic soep is.
- Dhr. Isik (PvdA)** zegt dat hij geen voorstander is van meer borden, zijn voorstel is om de digitale borden in de stad te gebruiken om bijvoorbeeld één keer per maand een bericht op te plaatsen over het schoonhouden van de stad.
- De wethouder** vindt dit een goede suggestie en hij zal dit meenemen in het plan van aanpak van de campagne.
- De wethouder** beantwoordt de vraag over de pilot broodregisters op Kanaleneiland. Deze is stopgezet omdat het meer kostte dan het opleverde. Dat is jammer. Waar het om gaat is de

voedseldumping, dat is een groot probleem. De gemeente blijft de broodklike's legen en voegt ze nu toe aan het gft-afval. Over de communicatie is de gemeente nog druk in gesprek met een aantal moskeeën zodat mensen begrijpen waarom de gemeente dit wil. Gft wordt ook gecomposteerd. De wethouder zal later in het jaar nog terugkomen op zwerfafval in verband met ongediertebestrijding.

De processierups houdt ook de gemeente Utrecht bezig. Er zijn mezenkasten geplaatst om de rups diervriendelijk te bestrijden. Omdat het succesvol lijkt wordt deze vorm van bestrijding uitgebreid.

Mw. Oskam (PvdD) vraagt wanneer de pilot over de mezenkasten wordt teruggekoppeld.

De wethouder zegt toe om voor de zomer een brief aan de Raad te sturen met een plan van aanpak voor de bestrijding van de processierups inclusief de uitkomst pilot mezenkasten.

De wethouder antwoordt met betrekking tot de vraag over achterstallig onderhoud van gebouwen dat er een nieuwe voorjaarsnota komt beheer openbare ruimte 2020 waarin het achterstallig onderhoud in kaart wordt gebracht inclusief nieuwe systematiek conform nieuwe regels vanuit het Rijk. Alles over indexering, inflatie, oplopende kosten door weg- en waterbouw wordt hierin meegenomen. De nieuwe systematiek zal tot nieuwe en scherpere uitkomsten leiden als het gaat om achterstallig onderhoud en de staat van de stad.

Mw. Schilderman (D66) wil nog antwoord op haar vraag hoe de bestekken van de wal- en kluiswanden zijn gebudgetteerd.

Mw. Sturkenboom (Student&Starter) wil nog antwoord op haar vraag op welke plekken watertappunten kunnen worden gerealiseerd?

De wethouder zegt geen antwoord te hebben op de (terechte) vragen van mw. Schilderman. Hij verwijst naar de brief van afgelopen dinsdag waarin hierop wordt ingegaan. De kosten zijn in elk geval uit elkaar getrokken en de vragen over de bestekken zijn ook onderwerp van het externe onderzoek. Hij kan er nu niets over zeggen en erkent dat dit onbevredigend is.

Voor wat betreft de watertappunten doet **de wethouder** een beroep op de ambtelijke ondersteuning.

Mw. Koks zegt dat watertappunten niet actief worden gestimuleerd maar iedereen kan een aanvraag hiervoor indienen. Dan wordt bekeken of het technisch mogelijk is en wordt hij neergezet.

De wethouder corrigeert zijn eerdere antwoord over de groene daken voor kantoren: kantoren kunnen wel gebruik kunnen maken van de subsidieregeling groene daken.

Toezeggingen wethouder Diepeveen

De Raad ontvangt eind 2019 een projectvoorstel voor de pilot om samen met de bewoners in de Rivierenwijk de buurt te vergroenen.

De Raad ontvangt vóór de zomer 2020 de evaluatie van het maaibeleid 2014-2019.

De Raad wordt in november 2019 geïnformeerd over het haalbaarheidsonderzoek van het afstandscriterium voor bankjes in de centrumgebieden en bij verzorgingshuizen.

De Raad ontvangt eind dit jaar/begin volgend jaar een plan van aanpak voor uitwisseling en communicatie van zelfbeheergroepen onderling en tussen de groepen en de gemeente.

De Raad ontvangt vóór de zomer 2019 een brief over de aanpak eikenprocessierups inclusief de uitkomst pilot mezenkasten.

De voorzitter schorst de vergadering voor 5 minuten.

De voorzitter heropent de vergadering en gestart wordt met blok 8: Vastgoed.

Dhr. Te Hoonte (VVD) zegt dat zijn fractie het licht bij de Domtoren een mooi resultaat vindt. Hij is benieuwd naar de financiering van de renovatie van de Domtoren, vorig jaar was er nog een discussie over. Was er voldoende geld voor of komt er toch nog iets bij. Het blijft in zijn optiek nog wel een complex geheel hoe de gemeente met vastgoed omgaat. Hij is benieuwd naar de reflectie van de wethouder of hij deelt wat er in de brief staat die de Kamer aan de Raad heeft gestuurd afgelopen week met wat zij vinden hoe het vastgoedprogramma er uitziet. En hij is benieuwd of hij deelt dat, bij goedkeuring van de voorjaarsnota met de onderliggende deels geheime stukken, alleen die projecten geautoriseerd worden waarmee in 2019 gestart wordt.

Spreker constateert dat er bij het erfgoed nog wat dingen zijn die niet goed gaan. Er komt erfgoed vrij, waaronder het Broeseband, en hij is benieuwd of de financiële middelen bij verkoop van het gebouw

volledig ter beschikking staan of dat er al een deel vanaf moet ten laste van het gebouw. Staat het de Raad nu vrij om aan te geven wat men zou willen met dit gebouw?

Verder brengt spreker de renovatie van het Stadhuis ter sprake: hij was aanwezig bij een symposium omdat de renovatie afgerond zou zijn. Zijn beleving is net iets anders en hij vraagt hoe het ermee staat en of er nog een evaluatie komt. Ook wil hij weten of er nog wat 'verlevendiging' komt in het Stadhuis.

Dhr. Weistra (GL) herinnert aan een aantal kritische debatten in de afgelopen jaren over het meerjarenperspectief vastgoed. Zijn (maar ook andere) fractie(s) vond(en) het toen niet zo'n overzichtelijk document. Met het plan dat nu voorligt is een stap gezet naar een overzichtelijk document. Maar hij schrikt wel van de grote knelpunten in de voorjaarsnota over het vastgoed. Vorig jaar waren er twijfels omdat de indexering niet op orde was. Bij de jaarstukken had de accountant ook grote vragen over de afwijkingen van de investeringen. Hij wil graag weten of er dit jaar nog meer verrassingen verwacht kunnen worden of dat de meeste problemen er nu wel uit zijn.

Spreker wordt erg gelukkig van de paragraaf energieopgave en energie-labels. De opgave, de aanpak en de planning spreken hem aan. Hij vindt het wel jammer dat de gemeente haar dagen niet beschikbaar wil stellen voor zonnepanelen en duurzaamheidsprojecten maar daar heeft zijn fractie al vragen over gesteld. Hij wacht het antwoord hierop af.

Dhr. Weistra brengt de maatschappelijke meerwaarde ter sprake. Hij is blij met de paragraaf hierover en probeert zelf ook steeds te benadrukken dat er met vastgoed meer kan worden gedaan dan het verkopen omdat het geld oplevert. Vastgoed is er ook om meerwaarde te creëren. Bij de keuze voor het leegstandsbeheer ad hoc heeft de maatschappelijke meerwaarde ook een grote rol gespeeld, het college geeft daarvan mooie voorbeelden. Maar hij heeft ook zorgen en herinnert aan voorbeelden in het afgelopen jaar.

Zijn fractie ging er ook vanuit dat er meerdere aanbieders zouden worden gekozen en de heer Weistra vraagt zich af waarom dit er maar één is. Uit vragen van zijn college Ellen Bijsterbosch (D66) heeft hij begrepen dat de maatschappelijke meerwaarde in de aanbesteding niet heel veel houvast biedt. Het college geeft ook aan dat er ad hoc contacten zijn met de Raad over de invulling van het begrip maatschappelijke meerwaarde. Hij vraagt of het mogelijk is om in het meerjarenperspectief de Raad vaker te informeren bijvoorbeeld hoe het ad hoc is aangepakt en hoe de leegstand wordt ingevuld en welke maatschappelijke meerwaarde gecreëerd wordt zodat de Raad ook mee kan kijken.

Dhr. Roodenburg (D66) vraagt aan de heer Weistra of hij bedoelt dat hij meer dan één keer per jaar een rapportage zou willen zien.

Dhr. Weistra vindt de rapportage van één keer per jaar voldoende maar als er een andere logische manier is om te rapporteren staat hij daar ook voor open. Als hij regelmatig geïnformeerd wordt is hij tevreden.

Dhr. Weistra constateert dat er dit jaar voor het eerste een nota kapitaalgoederen is. Op zich wenselijk dat er zover naar voren wordt gekeken. Maar hij is er nog niet van overtuigd dat het onderwerp de aandacht krijgt die het verdient. Het gaat om grote investeringsvoorstellen van enkele tientallen miljoenen euro's. Ook in de voorjaarsnota worden miljoenen gereserveerd voor o.a. uitbreidings-, ontgroenings- en dierenwelzijnsinvesteringen. Zijn fractie heeft twee zorgen: 1. De toelichting bij de nota kapitaalgoederen is vrij summier. 2. Concrete plannen zijn niet heel duidelijk maar er worden wel concrete bedragen genoemd. Hij vindt het bijvoorbeeld ingewikkeld om de aansluiting te vinden tussen de 40 miljoen euro uit de voorjaarsnota. Voor hem is het in elk geval niet duidelijk. Zijn voorstel is om de besluitvorming hierover uit te stellen en hier eerst een goede discussie over te voeren binnen de Raad.

Dhr. Bos (Stadsbelang) zegt dat hierin al is voorzien.

Dhr. Van der Zweth (PvdA) vindt uitstel van de besluitvorming een goede suggestie. Hij is blij dat de verkooptakstelling daarmee automatisch gaat gelden voor panden die aflopen. Het Broesepand, waar nu eerst een pandvisie voor komt, toont de positieve kanten om niet direct over te gaan tot verkoop. Hij vindt dit een goede keuze.

Verder is zijn fractie blij dat er wordt geïnvesteerd in de culturele voorzieningen in groeigebieden. Hij vraagt zich wel of hoe deze substantiële investeringen worden afgewogen tegenover bijvoorbeeld Voedselbanken waar slecht 150.000 euro voor is uitgetrokken.

Dhr. Roodenburg (D66) vraagt de heer Van der Zweth waar hij leest dat verkoop van het Broesepand geen optie is.

Dhr. Van der Zweth merkt op dat hij heeft gezegd dat de maatschappelijke meerwaarde meer centraal staat. Hij vindt het positief dat het automatisme om een pand te verkopen zodat het geld oplevert wordt losgelaten.

Dhr. Te Hoonte (VVD) is benieuwd waar de PvdA het bedrag uit gaat dekken als de wal- en kluismuren 15 miljoen extra gaan kosten.

Dhr. Van der Zweth wil de discussie breder trekken. Dat geeft de gelegenheid om te kijken wat je in een pand als dat van Broese zou kunnen doen.

Dhr. Te Hoonte concludeert dat de PvdA liever het erfgoed laat verslonzen dan een pand te verkopen dat geschikt is voor winkels.

Dhr. Van der Zweth vindt dit onzin. Er zijn verschillende manieren om de wal- en kluismuren te financieren. Misschien moet je geen geld uittrekken voor het Songfestival en hij zou de discussie dan ook breder willen trekken en dat kan nu omdat we niet automatisch overgaan tot verkoop.

Dhr. Roodenburg (D66) begrijpt dat het vastgoedbeleid wordt geactualiseerd. Hij vraagt of de wethouder kan aangeven hoe het proces er uitziet tussen nu en einde jaar. In het geactualiseerde beleid wordt naar mogelijkheden gezocht om maatschappelijke initiatieven meer ruimte te geven. Hij is benieuwd naar de initiatieven van de leegstandsbeheerder op huisvesting voor maatschappelijke initiatieven en vraagt om dat terug te rapporteren.

Spreker vraagt of de wethouder kan aangeven in de pandenlijst welk vastgoed wel in aanmerking komt voor verkoop en welke panden niet en die bijvoorbeeld kunnen worden ontwikkeld voor maatschappelijke initiatieven.

Dhr. Roodenburg brengt de asbestdaken ter sprake. De 1^e Kamer heeft een wet tegengehouden om deze daken te vervangen. Het is nu onduidelijk wat er gaat gebeuren en wanneer. Zijn er nog financiële middelen (nodig) om inwoners te ondersteunen bij het verwijderen of laten zitten van asbestdaken.

Dhr. Wijmenga (CU) vraagt of D66 van mening is dat er geen risico meer is voor asbestdaken.

Dhr. Weistra (GL) vindt dat het probleem niet weg is als de einddatum verschuift. Hij vraagt of de heer Roodenburg ideeën heeft hoe het gereserveerde geld weer kan worden teruggehaald als het onderwerp weer actueel wordt.

Dhr. Schipper (SP) pleit ervoor om de vaart erin te houden en door te gaan met het verwijderen van asbestdaken.

Dhr. Roodenburg is van mening dat het risico er nog wel is maar wellicht niet acuut. Het budget is volgens hem niet bedoeld om de asbestdaken op te ruimen maar om bewoners (communicatief) te ondersteunen bij het voldoen aan de verplichting om asbestdaken op te ruimen. Hij kan zich voorstellen dat het onderwerp een keer terug moet komen maar hij weet nu niet wanneer. Hij kan nu niet aangeven of het geld dat nu is gereserveerd moet blijven staan of dat in een later stadium opnieuw geld moet worden gereserveerd.

Dhr. Schipper (SP) zou het dom vinden om het gereserveerde bedrag nu uit de begroting te schrappen.

Dhr. Roodenburg zegt dat hij de einddatum niet weet. Als dit 2030 wordt kan er een andere planning komen. Hij vindt de ondersteuning aan de betreffende bewoners vanuit de gemeente belangrijk maar hij heeft vraagtekens bij het laten liggen van geld zonder te weten wanneer het kan worden ingezet.

Dhr. Roodenburg constateert dat UVO het vastgoed steeds beter onder controle heeft. Hij vraagt wanneer het bereik van de afdeling vastgoed wordt uitgebreid naar vastgoed dat nog niet in de portefeuille van de gemeente zit.

Mw. Zwinkels (CDA) ziet dat het vastgoed een belangrijk onderwerp is in de voorjaarsnota. Van onderwijshuisvesting tot sportaccommodaties. Maar ook de financiële knelpunten nemen toe. Hoe wil het college een en ander gaan aanpakken. Als het tijdelijk is hoe wil het college dit dan overbruggen.

Er worden ook nieuwe gebiedsontwikkelingen genoemd, uitbreidingsinvesteringen en cultuur gerelateerd vastgoed. Kan de gemeente hierbij cofinanciering en samenwerking zoeken met andere partijen?

Op pag. 26 staat dat de positieve ontwikkelingen voor het rendement van de portefeuille vrijvallende kapitaallasten zijn van panden die wel huuropbrengsten genereren. Deze vrijval kan niet meer geheel bijdragen aan het resultaat van programma vastgoed. Zij ontvangt graag een nadere toelichting in de mate waarin dat wel kan.

Mw. Zwinkels vraagt welke rol zelfbeheer en onderhoud kan spelen om te voorkomen dat de huurprijs wordt verhoogd en of het voor gebruikers mogelijk is om hierin mee te denken en suggesties aan te dragen.

Verder maakt **mevrouw Zwinkels** gebruik van de mogelijkheid om de suggesties van de rekenkamer mee nemen op het gebied van transparante toerekening van vastgoedkosten aan programma's. Een nieuwe doelenboom en de indicatoren die daarvoor nodig zijn. Tot die tijd blijft het inzicht in het vastgoed voor de Raad beperkt. Zij vraagt waarom er niet voor is gekozen om in deze voorjaarsnota de nieuwe indicatoren voor het vastgoed toe te voegen. En tenslotte is het haar nog onvoldoende duidelijk welke gebouwen en programma's het betreft bij de voorgestelde verduurzaming van het vastgoed.

Dhr. Wijmenga (CU) verwijst naar de motie die vorig jaar is aangenomen waarin is gevraagd om indicatoren aan te geven voor het vastgoed. In het MWV staat nu een mooi overzicht en eind maart heeft het college gerapporteerd in een Raadsbrief dat het ging om 60 gebouwen, maar de gemeente heeft niet altijd invloed op het realiseren van de toegankelijkheid voor iedereen omdat men geen eigenaar is. De gemeente gaat hierover in gesprek met de eigenaren maar hij vindt het wel wat mager omdat er geen ambitie van het college zelf in de brief staat. Hij vraagt daarom wat de ambitie is voor panden die niet in eigen beheer zijn en hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat deze toegankelijk worden.

Dhr. Wijmenga is onaangenaam verrast over de staat van de multifunctionele accommodaties. Het blijkt dat er opnieuw drie panden zijn waar meer kosten nodig zijn om gebreken te dekken vanwege o.a. bouwkundige gebreken. Kunnen deze kosten verhaald worden op de aannemer? Hoe gaat het college dit voorkomen bij andere nieuwe gebouwen. Hij ziet graag garanties van aannemers dat bouwkundige gebreken op hun kosten worden opgelost.

Dhr. Te Hoonte (VVD) deelt de irritatie van de CU. Hij stelt voor om ook te kijken naar contracten en afspraken met architecten omdat het wellicht aan de ontwerp kwaliteit ligt en niet aan de bouwkwaliteit.

Dhr. Roodenburg (D66) sluit zich aan bij de vragen van de heer Wijmenga. Voor wat betreft de garantie van aannemers zou hij willen toevoegen: wat mag het kosten. De bouwer zal het niet gratis doen.

Dhr. Wijmenga zegt dat dit een afweging is die je moet maken. Nu komen de kosten van gebreken voor rekening van de gemeente, hij is vooral benieuwd naar de mogelijkheden om de kosten te verhalen.

Mw. Sturkenboom (Student&Starter) sluit zich aan bij de eerdere opmerkingen over de maatschappelijke meerwaarde van het vastgoed en zij vraagt wat UVO hiervoor nodig heeft van de Raad en van de commissieleden. Zij vraagt verder of het erfgoed apart kan worden opgenomen in de regeling grote projecten met extra nadruk op het onderhoud van het erfgoed.

Dhr. Schipper (SP) is het eens met GL om de nota kapitaalgoederen apart te behandelen. Er staan nog veel punten in die toelichting behoeven.

Hij heeft nog een aantal opmerkingen over het punt bezetting en gebruik. Bij voetbal zie je de tendens om naar de zaterdag te gaan vanwege personele en bezettingsproblemen. Ziet de wethouder dat ook en betekent dat ook iets voor wat we voor de toekomst willen om de bezetting op peil te houden.

Spreker vindt het vreemd dat op blz. 22 staat dat we op begraafplaatsen meer bezoekers en meer begrafenissen willen. Hij vraagt hoe de gemeente dit laatste gaat realiseren.

Hij geeft verder als aandachtspunt mee om de minnen en plussen consequent te gebruiken.

Dhr. Schipper merkt over de Stichting Voedselbanken op dat de centrale werkwijze (pakketten op een locatie samenstellen en de uitgifte via de buurtcentra organiseren) hem aanspreekt en hij vraagt of dit ook gaat gebeuren.

Over de toegankelijkheid van het vastgoed merkt hij op dat het mooi is dat dit wordt meegenomen bij nieuwbouw en renovaties.

Dhr. Bos (Stadsbelang) is het eens met GL om de nota kapitaalgoederen apart te behandelen. Hij verwijst naar een gesprek met een bevriende makelaar die aangaf dat de gemeente de verkoop van het Broesepand in overweging had. De makelaar gaf aan dat Utrecht zich tekort zou doen als zij niet zou proberen om Broese te laten vertrekken. Het pand, dat Broese voor een veel te lage prijs huurt, zou 14 tot 16 miljoen euro kunnen opbrengen. De verkoopwaarde wordt geschat op 35 tot 40 miljoen euro. Maar het kan ook meer zijn, het is maar net wat de gek ervoor geeft. In de gemeente leeft de vraag of het pand kan worden verhuurd voor maatschappelijke functies. Het pand is jaren verwaarloosd. Het opknappen zou zo maar € 10 miljoen euro kunnen gaan kosten. De vraag is of het pand wel maatschappelijk kan worden verhuurd. De kapitaallasten zullen bijzonder hoog zijn en wie wil hier zitten voor dat bedrag. Hij ontvangt graag een taxatierapport van een gerenommeerde taxateur

- zoals bijvoorbeeld Cushman & Wakefield met de commerciële waarde voor en na de verbouwing. Ook wil hij graag weten wat de kosten zullen zijn om het gebouw klaar te hebben voor de toekomst. Daarnaast wil hij graag informatie ontvangen over de waarde van het pand met de maatschappelijke functie die het nu heeft maar zonder huurder. Zijn fractie is van mening dat het pand beter leeg kan worden verkocht dan het te verhuren voor een maatschappelijke functie. Er komt nog genoeg leegstand aan waarvan het maar de vraag is of er een maatschappelijke functie voor is te vinden.
- 5 **Dhr. Weistra** (GL) vraagt waarom de heer Bos de gedetailleerde informatie nodig heeft.
- Dhr. Roodenburg** (D66) stelt voor om de discussie te betrekken in de geplande bijeenkomst over de pandenvisie.
- 10 **Dhr. Bos** zegt met dit laatste akkoord te kunnen gaan als de wethouder voornemens is dit gebouw in de pandenvisie te betrekken. Hij vindt het overigens geen details want het gaat om miljoenen euro's. De informatie is wat hem betreft noodzakelijk om tot goede besluitvorming te komen.
- Dhr. Bos** wil een toezegging dat vooruitlopend op besluitvorming geen investeringen worden gedaan aan renovatie in verduurzaming en het beter toegankelijk maken van het Broesepand.
- 15 De voorzitter schorst de vergadering voor 5 minuten.
- De voorzitter heropent de vergadering.
- 20 **Wethouder Everhardt** krijgt het woord voor de beantwoording van de vragen.
- De wethouder** deelt mee dat de gemeente nog steeds bezig is met het aanschrijven van fondsen voor de renovatie van de Domtoren. Als hierin veranderingen komen zal dit met de Raad worden gedeeld.
- 25 **De wethouder** geeft zijn reflectie op de brief van de rekenkamer. Hij vindt het goed dat de rekenkamer meer de diepte in is gegaan en hij wijst erop dat de NPUV een groeidocument is. Zijn ambitie is om dit elk jaar versterkt, verbeterd, inzichtelijk en duidelijk bij de Raad in te brengen.
- De wethouder** is het eens met de opmerkingen dat voor de nota kapitaalgoederen tijd moet worden genomen worden. Hij geeft aan voor wat betreft de autorisatie van projecten 2019 dat hierover nu wel moet worden besloten. Het inzicht dat de Raad heeft gekregen over de jaren erna is bedoeld om meer grip te krijgen op wat er op ons afkomt. Het is ook een reflectie op de inzet van andere onderdelen van de gemeente zodat er beleidskeuzes kunnen worden gemaakt en ambities kunnen worden geformuleerd waarop kan worden gestuurd. Dit betekent dat in de nota kapitaalgoederen inzichtelijk wordt gemaakt wat er op ons afkomt. Hij gaat de discussie met de Raad graag aan. Als de Raad de nota nu vaststelt betekent dit geen autorisatie voor de jaren na 2019 maar als de Raad de nota nu niet wil vaststellen heeft hij daar begrip voor en komt er een informatiebijeenkomst en kan de nota daarna in de commissie worden vastgesteld. Het is aan de commissie.
- 30 **Dhr. Te Hoonte** (VVD) merkt op dat de wethouder dingen naar voren brengt uit de nota waar de commissie nu niet op kan reageren omdat die nota geheim is. Hij wil daarom graag aansluiten op het voorstel van de wethouder om de nota vast te stellen nadat de raad een keer in het geheim verder over de nota heeft kunnen spreken.
- 35 **Dhr. Weistra** (GL) zegt dat de nota kapitaalgoederen naar zijn weten niet geheim is. Het is allemaal openbare informatie, ook hetgeen de wethouder heeft gezegd, en volgens hem is alles wat er nu gezegd wordt binnen de orde.
- 40 **Dhr. Te Hoonte** (VVD) stelt voor om de hele nota inclusief bijlagen apart te behandelen en van tevoren vast te stellen hoe dat gaat gebeuren.
- Dhr. Schipper** is het hiermee eens maar hij is het ook eens met de wethouder dat over de dingen die in 2019 moeten gebeuren wel een besluit moet worden genomen om te voorkomen dat bijvoorbeeld Fort Lunetten 'in elkaar stort'.
- 45 **De wethouder dankt de heer Schipper voor deze toevoeging die hij onderschrijft. Hij zal ervoor zorgen dat er een informatiebijeenkomst wordt gepland als start voor een goede en ordentelijke behandeling van de nota kapitaalgoederen.**
- 50 **De wethouder** komt terug op de verlevendiging van het Stadhuis. Hij wil dit graag oppakken. De gebruikers zijn aan zet en hij zal zorgen dat wethouder Voortman erbij wordt betrokken.
- De wethouder** merkt over de duurzaamheidsinvesteringen in het Stadhuis en het lering eruit trekken op dat er inderdaad nog wat opleveringspunten open staan. Daar wordt aan gewerkt.
- 55

De wethouder gaat in op de vragen over het Broesepand. **Zijn ambitie is dat de pandvisie, voordat Broese is vertrokken, naar de Raad komt** zodat er een discussie kan worden gevoerd. Hij wil van tevoren niets uitsluiten over de richting maar maatschappelijke meerwaarde krijgt in ieder geval aandacht. Zolang Broese er inzigt verandert er niets aan het pand. Wellicht wel als Broese vertrekt maar mocht tijdens de discussie over de pandvisie blijken dat er noodzakelijke ingrepen nodig zijn op korte termijn, zal hij dat melden aan de Raad. Maar men gaat voor die tijd niets verbouwen en hij verwacht zeker geen grote investeringen op korte termijn. De Raad krijgt dan ook een onderbouwing maar het college gaat niet allerlei detailgegevens over verbouwingen en de waarde van het pand aan de Raad geven. Het college heeft daar zelf onderzoek naar gedaan, dat is met de Raad gedeeld en het college zal dat inzichtelijk maken zodat de commissie er een goed besluit over kan nemen.

Dhr. Bos (Stadsbelang) zegt dat hij drie verzoeken heeft neergelegd bij het college. Hij vraagt of hij daar nog antwoord op krijgt.

De wethouder zegt nogmaals toe dat de Raad informatie zal krijgen over de waarde van het pand, wel of geen verkoop, wel of geen bepaalde gebruikers, wat is de waarde van het pand als het leeg staat e.d., maar hij zal geen specifieke detailgegevens verstrekken. Op basis van deze gegevens kan de Raad aangeven of het voldoende is of niet en dan kan daar een discussie over plaatsvinden.

Dhr. Bos merkt op dat het inmiddels weer een stuk verder in de tijd is, de situatie is veranderd omdat een gebruiker gaat vertrekken en hij gaat ervan uit dat de Raad een up date krijgt van de waardeontwikkeling van het pand. Hij heeft de naam van Cushman & Wakefield genoemd omdat degene die het nu heeft getaxeerd geen bedrijfsmakelaar is met heel veel ervaring op binnenstedelijk commercieel vastgoed. Hij wil een juiste waardebepaling hebben en daarom heeft hij een partij genoemd die veel meer visie heeft op dit gebied.

De wethouder zegt toe dat de Raad de waardebepaling van het pand krijgt, het college is van mening dat dit de juiste waardebepaling is.

Dhr. Te Hoonte (VVD) vraagt of de wethouder kan toezeggen dat de gemeente het pand vrij van huur houdt of van anderszins gebruik totdat de Raad een besluit heeft genomen over de pandvisie.

Dhr. Bos vindt dat het college de waarde van het pand niet kan bepalen op basis van de taxatie die er ligt en hij zou het heel verkeerd vinden als er wordt gezegd: ik wil dat die waarde eruit komt.

De wethouder zegt dat hij het laatste niet heeft bedoeld te zeggen. Als de heer Bos dat heeft verstaan dan heeft de wethouder de verkeerde woorden gebruikt. Hij heeft willen aangeven dat het college de huidige taxatie in elk geval een goede onderbouwing vindt.

De wethouder antwoordt op de vraag van de heer Te Hoonte dat hij de mogelijkheid open wil laten voor tijdelijk (kortdurend) gebruik zonder dat het eventuele keuzes die in de pandvisie staan zal frustreren. Ook omdat de gemeente met een bepaalde afdracht van de opbrengsten van het pand zit in de begroting.

Dhr. Te Hoonte (VVD) wil dat graag vastgelegd hebben in een toezegging met de bepaling wat kort is. Wat hem betreft is dat maximaal een kwartaal mede vanwege het feit dat de vastgoedmarkt voortdurend in beweging is.

De voorzitter merkt op dat hier geen onderliggende stukken van zijn voor een toezegging maar het wordt nu vastgelegd in de notulen.

Dhr. Te Hoonte zegt dat hij heeft voorgesteld de maximale termijn voor kortdurend gebruik vast te leggen op een kwartaal. Hij heeft daar nog geen antwoord op gekregen.

Dhr. Roodenburg (D66) zou geen maximale termijn willen vastleggen. Hij vraagt zich af waar de heer Ten Hoonte deze termijn aan koppelt.

De wethouder blijft bij zijn eerdere uitspraken hierover. Er komt een Raadsbrief over het Broesepand nog voordat Broese vertrekt, maart 2020.

De wethouder komt terug op de grote knelpunten van het vastgoed dat de GL-fractie aanhaalde. De risico's zijn er nog steeds, (zie hoofdstuk 6). Hier wordt in elk geval op gestuurd en het college probeert er steeds meer grip op te krijgen.

De wethouder vindt het fijn dat de Raad tevreden is over de energieparagraaf en de energie-labels. Er komt nog een schriftelijke beantwoording op eerder gestelde vragen over punten uit deze paragraaf.

Voor wat betreft de vraag waarom een partij is gevraagd en niet meerdere. De reden is dat men een mooi invulling wil geven voor het tijdelijk beheer zodat er een goed leegstandsbeheer komt.

De wethouder is bereid om dit in ieder geval één keer per jaar met de Raad te delen en er inzicht in te geven. Bij echt mooie, grotere invullingen heeft de wethouder de neiging om dat met de Raad te delen via een tussentijds bericht

Dan de vraag van de PvdA over de balans. **De wethouder** zegt dat hier ook weer beleidskeuzes achter zitten. Dat komt ook nog ter sprake in de discussie over de nota kapitaalgoederen. Vanuit vastgoed staat men voor het goed invullen van die beleidskeuzes en er gevolg aan geven. Hij vindt dat inhoudelijk met elkaar kan worden besproken of dit de juiste balans is.

De wethouder gaat in op de vraag over het nieuwe vastgoedbeleid en zegt toe dat er na de zomer een brief komt naar de Raad waarin de stappen staan richting eind van het jaar.

Voor wat betreft de pandenlijst merkt **de wethouder** op dat het moeilijk is te zeggen welke geschikt zijn voor verkoop en welke niet. Dat moet per pand worden bekeken en daarbij moet een afweging worden gemaakt. Het Broesepand is daarvoor een mooi voorbeeld. Met het nieuwe beleidsvoorstel komt dit punt zeker nog aan de orde.

Dhr. Roodenburg (D66) zegt dat het Broesepand een kenmerkend pand is dat iedereen kent, maar er zijn ook veel minder bekende panden en hij wil weten of inzichtelijk kan worden gemaakt welke panden hiervoor in aanmerking komen.

De wethouder stelt voor om eerst de discussie over het beleid en de richting ervan af te wachten en daarna te kijken hoe we met de specifieke panden omgaan voor de toekomst.

De wethouder komt terug op de asbestdaken. Hij is het eens met de fracties die hier al op hebben gereageerd. Asbest blijft een risico los van wat de 1^e Kamer daarover zegt, de verwerking gaat door, hij wil dit zeker niet onderschatten. Wel lijkt de druk ervan af. De inspanningen in Utrecht op het gebied van ondersteuning bereiken resultaat. Hij vindt het niet goed om die ondersteuning nu weg te halen omdat de 1^e Kamer een andere keuze heeft gemaakt. Uiteindelijk zullen de asbestdaken verdwijnen. Hoewel de druk er nu wat van af is lijkt hem zeer onverstandig om het gereserveerde budget nu weg te halen en over een aantal jaren te bekijken waar we het budget dan vandaan moeten halen om inwoners te ondersteunen. Hij is daarvan geen voorstander.

De wethouder gaat in op de vraag over transparantie bij de toerekening van kosten. Hij is het hiermee eens en zegt toe bij de voorjaarsnota 2020 hierop terug te komen waarbij de commissie kan beoordelen of de transparantie voldoende is.

Voor wat betreft Kytopia vindt **de wethouder** dat deze discussie ook beleidsinhoudelijk gevoerd moet worden inclusief keuzes die in de Raad gemaakt moeten worden.

De wethouder zegt ten aanzien van zelfbeheer dat het college dit ook vanuit verschillende onderdelen ondersteunt zoals speeltuinen en sport- en voetbalverenigingen. Het college zal dit zeker gaan ondersteunen waarbij transparantie van de kosten ook enorm belangrijk is.

De wethouder deelt de constatering van de CU dat de MGA's helaas opnieuw extra budget nodig hebben. Het college heeft al gekeken of er verhaalmogelijkheden zijn maar dat biedt geen ruimte. Hij is het ook eens dat naast beheer vooraf moet worden gekeken naar het ontwerp. De opmerking van de VVD over de rol van de architect vindt hij terecht. Persoonlijk is hij er voorstander van om de de gebouwen een voor een aan te pakken en niet meerdere MFA's tegelijkertijd omdat het al moeilijk genoeg is om het goed te laten functioneren. Het begint met een goede aansturing, een goede opdrachtgeving, met afspraken over de oplevering en over de jaren erna. De wethouder heeft niet de ambitie om met nieuwe MFA's aan de slag te gaan, maar mocht er zich toch een kans voordoen dan zal hij zeker op deze punten sturen.

De wethouder gaat in op de vraag over panden die niet in eigen beheer zijn en die toch toegankelijk maken. **Hij zal met zijn collega-wethouder Van Ooijen bespreken of andere eigenaren verleid kunnen worden om ook die gebouwen toegankelijk te maken.**

De wethouder stelt voor om de discussie over de maatschappelijke meerwaarde te voeren als het in het beleidskader ligt zodat de Raad daar richting over kan geven.

De wethouder merkt voor wat betreft het erfgoed op dat dit een vraagstuk blijft waarin we moeten blijven investeren. Dat is een taak van de gemeente. Hij verwijst naar de forten waarin wordt

geïnvesteed en daar staat geen kostendekkende huur tegenover van waaruit dit kan worden gefinancierd.

Mw. Sturkenboom (Student&Starter) zegt dat het haar erom gaat dat er vorig jaar een motie regeling grote projecten is aangenomen en zij wil graag weten of erfgoed, zoals o.a. de Domtoren, daaraan kan worden toegevoegd.

De wethouder antwoordt dat hij dit nog in het college zal opnemen ook om te kijken hoe de lijst nu is samengesteld en of het erfgoed eraan kan worden toegevoegd en zo ja hoe.

Dhr. Roodenburg (D66) vraagt hoe de gemeente kan anticiperen op het onderhouden van erfgoederen.

De wethouder zegt dat hij deze vraag ook heeft gesteld in de organisatie mede vanwege de Domtoren en de forten. Hij wil dit inzicht ook graag hebben en zal deze delen met de Raad. Er worden wel stappen gemaakt maar we zijn er nog niet.

De wethouder zegt over de bezetting en het gebruik dat op pag. 22 NPUV is getracht daar invulling aan te geven.

De wethouder antwoordt op de vraag over meer begrafenissen dat dit hoort bij het leven, het hoort bij een stad en begrafenisondernemers sturen daar ook op.

De wethouder zegt toe het gebruik van plussen en minnen te zullen verbeteren.

Voor wat betreft de Voedselbanken zegt **de wethouder** dat het mooi zou zijn als het zo gaat gebeuren. Hij hoopt dat alle onderliggende partijen hier ook invulling aan willen geven. Dat is een volgende stap. Die gesprekken worden al gevoerd door zijn collega-wethouders.

De heer Schipper (SP) vraagt naar beantwoording van zijn vraag over de verplaatsing van het voetbal naar zaterdag en de effecten voor de lange termijn op de bezetting.

Mw. Zwinkels (CDA) wil nog antwoord op de vraag over vrijval van kapitaallasten bij vastgoed. En voor wat betreft het zelfbeheer wil zij weten of sportverenigingen, scouting e.d. ook suggesties hiervoor kan aangeven om te voorkomen dat de huurprijs stijgt.

De wethouder antwoordt dat hij nu geen antwoord kan geven op de vraag van de SP-fractie. Hij zegt toe dit de komende tijd te zullen volgen waarna hij inzicht zal geven hoe zich dat ontwikkelt.

Jurjen Krombach (hoofd info) beantwoordt desgevraagd de vraag van mevrouw Zwinkels of de positieve ontwikkeling van de vrijval gebruikt kan worden voor andere zaken dan investeringen. Dit kan helaas niet omdat deze vrijval juist nodig is voor vervangingsinvesteringen.

De wethouder antwoordt op de vraag over zelfbeheer dat hij dat bij scouting niet kan zeggen, wel bij sportverenigingen. Hij weet dat zijn collega-wethouder met sportverenigingen in gesprek is om stappen te ondernemen richting zelfbeheer. Hij zal zijn collega vragen om haast te maken met het advies.

Toezeggingen wethouder Everhardt

Er komt een Raadsbrief over het Broese-pand nog voordat Broese vertrekt, maart 2020.

Er komt één keer per jaar een rapportage over de maatschappelijke meerwaarde.

Er komt na de zomer een Raadsbrief over verder proces nieuw vastgoedbeleidskader.

Agenda 22 met wethouder Van Ooijen oppakken over het toegankelijk maken van panden die niet in eigendom zijn of in beheer van de gemeente.

Voor wat betreft de kapitaalgoederen: nagaan of er een strekt nodig is ter vervanging om dit nog in 2019 te doen of dat dit uitgesteld kan worden. De wethouder voegt hieraan toe dat hij zal (laten) uitzoeken wat het betekent voor de besluitvorming in de Raad en hoe dit dan gaat plaatsvinden in overleg met de griffie waarna er een voorstel komt hoe dit in bespreking wordt gebracht.

Meer informatie verstrekken aan de Raad over de regeling grote projecten en hoe anticiperen op onderhoud. De wethouder voegt hieraan toe dat het college een voorstel heeft gedaan aan de Raad hoe hiermee om te gaan. Daarin staat voor nieuwe grote projecten dat deze worden toegevoegd aan het nieuwe systeem. Hij zal kijken vanuit de erfgoedportefeuille of daarin grote projecten zitten die daarop kunnen aansluiten. Maar eigenlijk past dit al in het systeem dat aan de Raad is voorgesteld. Het is dus geen harde toezegging omdat het college al stuurt op grote projecten.

Transparantie in de toerekening van vastgoedkosten in de diverse programma's zoals doelen en indicatoren volgend jaar meenemen in het proces nieuw vastgoedbeleidskader.

- 5 **De voorzitter** schorst de vergadering om 13.30 uur.

Verslag van de openbare middagvergadering van de raadscommissie Stad en Ruimte, gehouden op 27 juni 2019 in de raadzaal, Stadhuisbrug 1 te Utrecht.

5 **Aanwezig:** De voorzitter, mw. C. van Dun, de wethouders, mw. L. van Hooijdonk, dhr. V. Everhardt, dhr. K. Verschuure, de leden, dhr. M. de Pagter (VVD), dhr. M. van Dalen (VVD), dhr. G.-J. Te Hoonte (VVD), dhr. E. Strandstra (PvdD), dhr. B. Işik (PvdA), dhr. T. Homan (Student&Starter), mw. T. Sturkenboom (Student&Starter), mw. S. Schilderman (D66), dhr. M. Koning (D66), dhr. S. van Waveren (CDA), dhr. O. Sanli (DENK), dhr. R. van der Graaf (ChristenUnie), dhr. T. Weistra (GroenLinks), dhr. E. Virginia (GroenLinks), dhr. D. Bosch (PVV), mw. J. Zwinkels (CDA), mw. R. Heijne (GroenLinks), dhr. T.W. Schipper (SP), dhr. C. Bos (Stadsbelang Utrecht), de commissiegriffier, dhr. J. Karens. Voorts aanwezig enkele medewerkers.

Afwezig: Er zijn geen afwezigen gemeld.

15 **Verslag:** Mw. I.B. Koren (Notuleerservice Nederland)

Inhoud

1. Opening en mededelingen	24
2. Vastellen agenda	24
3. Blok 9: Bereikbaarheid, Meerjarenprogramma Ruimte 2019 inclusief emissie loos vervoer	24
20 4. Blok 10: Duurzaamheid inclusief milieu, energie, circulaire economie en afval	35

1. Opening en mededelingen

25 **De voorzitter** opent de vergadering om 14.00 uur en heet iedereen van harte welkom. Ze wijst erop dat de vergaderingen van de gemeenteraad openbaar zijn en dat foto- en filmopnamen gemaakt worden. Definitieve besluitvorming over de voorstellen vindt plaats in de raadsvergadering van donderdag 11 juli.

2. Vastellen agenda

30 **De voorzitter** deelt mee dat vanmiddag de blokken 9, Bereikbaarheid, Meerjarenprogramma Ruimte 2019 inclusief emissie loos vervoer en 10, Duurzaamheid inclusief milieu, energie, circulaire economie en afval behandeld worden.

3. Blok 9: Bereikbaarheid, Meerjarenprogramma Ruimte 2019 inclusief emissie loos vervoer

35 **De heer De Pagter** (VVD) merkt op dat de VVD staat voor keuzevrijheid ook op het gebied van bereikbaarheid. Voor alle vormen van mobiliteit dienen de voorzieningen op orde te zijn, dus ook die voor de auto. Tegelijkertijd wil de partij mensen verleiden om te lopen, te fietsen of te reizen met het openbaar vervoer. Dit kan door het verbeteren van wandelroutes, fietspaden en het openbaar vervoer. Verder zijn de parkeertarieven sinds 1 januari enorm gestegen. Ook verdwijnen parkeerplaatsen zonder dat er een alternatief is. Kortom, de VVD zou andere keuzes maken dan de coalitie. Een aantal suggesties:

- het regelen van de tweede onderdoorgang bij de NRU. Er dient 4 miljoen euro gereserveerd te worden. Bij het slotdebat zal hier een voorstel voor komen;
- 45 - goede communicatie bij wegwerkzaamheden of andere versperringen. Na de zomer organiseert de fractie graag een raadsinformatiebijeenkomst hierover;
- niet bezuinigen op verkeersveiligheid. Graag een toezegging. Verder is de fractie ook benieuwd naar de oplossing voor fietsers bij de kruising Platolaan Uithoflijn. Neemt het college hierbij de mogelijkheid van een tweerichtings pad mee?

50 Tot slot een aantal concrete punten. Allereerst het betaald parkeren in Rijsweerd. Er heeft nog steeds geen draagvlakmeting plaatsgevonden. Navraag leert dat er na de zomer een meting wordt gehouden. Waarom heeft dit zo lang geduurd? Ten tweede is er een technische bijeenkomst geweest over verkeerslichten. Hieruit bleek dat in Den Bosch de aftellende verkeerslichten goed werken. Is de wethouder bereid deze ook naar Utrecht te halen? Ten derde ontvangt de fractie met enige regelmaat klachten over de afstelling van verkeerslichten op de busbaan Vredenburgbaan richting het station. 55 Bussen moeten daar heel lang wachten. Kan de wethouder deze verkeerslichten inspecteren? Ten vierde kan in Engeland een verkeerslicht ook oranje knipperen. Dit betekent dat oversteken kan maar niet zonder risico is. Is dit een goede toevoeging aan het fietsverkeerslicht bij Vredenburg naar de Lange Viestraat?

De heer Van Dalen (VVD) geeft aan dat de VVD klimaatproblemen aan wil pakken via innovatie. Het is in dit verband fijn dat er meer ruimte voor laadpalen voor elektrische auto's komt. Wanneer kunnen de eerste laadpalen verwacht worden? Daarnaast zou het mooi zijn als er ook snel laadpalen zouden komen. De fractie overweegt een motie. Tot slot het waterstoftankstation. De gemeente zou dwarsliggen. Waarom duurt de realisatie zo lang en welk onderdeel binnen de gemeente ligt dwars?

De heer Weistra (GroenLinks) merkt allereerst op trots te zijn op hetgeen bereikt is de afgelopen jaren.

De heer Strandstra (PvdD) beaamt dat er veel stappen genomen zijn om Utrecht fiets- en voetganger vriendelijk te maken. In dit verband wijst hij erop dat er 45 miljoen euro wordt geïnvesteerd in de NRU terwijl er een tekort is bij de westelijke stadsboulevard. Moet daar geen geld naartoe geschoven worden zodat niet teruggaan wordt in de tijd?

De heer Weistra (GroenLinks) merkt op dat de NRU nodig is voor het verkeersplan om verkeer uit de stad te krijgen. Kan de gemeente met de provincie in gesprek gaan om te kijken of het derde kruispunt bij de NRU gerealiseerd kan worden? Verder dient de westelijke stadsboulevard ook aangelegd te worden.

De heer Strandstra (PvdD) zegt dat de PvdD geen voorstander is van verdere investeringen in de NRU. Daarnaast ligt er een PAS-uitspraak (Programma Aanpak Stikstof) waarin staat dat opnieuw gekeken moet worden naar projecten die leiden tot meer stikstofuitstoot. Vindt GroenLinks het verstandig om verdere investeringen in de NRU aan te jagen of kan niet beter eerst binnen de ring geïnvesteerd worden in projecten die goed zijn voor het milieu?

De heer Weistra (GroenLinks) merkt op dat de aanpak van de NRU pas over een aantal jaar zal plaatsvinden. Het is te snel om nu te zeggen dat daarvan afgezien moet worden. Verder dient de PAS-uitspraak bestudeerd te worden. Vervolgens merkt hij op dat er een nieuw afwegingskader wordt gemaakt. GroenLinks geeft graag een aantal uitgangspunten mee:

- er dient bij mobiliteit gekeken te worden naar maatschappelijke meerwaarde;
- aandacht voor duurzame mobiliteit;
- meer ruimte voor fiets en voetganger;
- aansluiten bij transitie van bezit naar gebruik;
- mobiliteit voor iedereen.

De heer Bosch (PVV) vraagt of GroenLinks ook denkt aan autobereikbaarheid.

De heer Weistra (GroenLinks) antwoordt dat er zeker groepen zijn die hiervan afhankelijk zijn en dat voor die groepen autobereikbaarheid mogelijk moet zijn. In het centrum dienen alleen wel keuzes gemaakt te worden. Vervolgens vraagt hij of de wethouder kan reflecteren op de voorzet van GroenLinks en kan beschrijven hoe de raad meegenomen zal worden in het uitwerken van het bestedingskader. Voor het afwegingskader is het verstandig een voorstel te doen voor de financiële spelregels. Tot slot een aantal keuzes die op dit moment gemaakt worden. Het is fijn dat Votulast op het lijstje staat. 1,6 miljoen euro is hiervoor beschikbaar. Kan de wethouder aangeven wat daar concreet mee kan gaan gebeuren? Er wordt ook een impuls gegeven aan het verlagen van de snelheid naar 30-kilometer per uur. Hier was een prijsvraag voor uitgeschreven. Wat is daar uit gekomen? In de voorjaarsnota staan ook wat wijkopgaves. Een daarvan is het openbreken van Jan van Galenstraat en de Alexander Numankade in verband met de riolering. Omwonenden hebben de hoop dat hier een fietsstraat kan komen maar vragen ook of de straat in tussensituatie verkeersveiliger gemaakt kan worden. Is dit mogelijk? Dan de snelfietsroutes. Uit de raadsinformatiebijeenkomst bleek dat de route richting Amsterdam nog geen prioriteit krijgt onder andere vanwege het ontbreken van concrete plannen ten aanzien van de Demkabrug. Het budget voor deze doorfietsroute wordt voorlopig ingezet voor een ander doel. Had dit budget niet ingezet kunnen worden voor de aanpak van de Demkabrug? Ten aanzien van toegankelijkheid merkt GroenLinks op dat er veel tramhaltes bij komen. Er zijn echter zorgen over of de haltes mooi aansluiten op de tram. Kan de wethouder de raad informeren over de hoogteverschillen en kan zij met haar provinciale collega kijken hoe die getoetst kunnen worden?

De heer Işik (PvdA) gaat in op de stadsboulevards. Ten aanzien van de rotonde bij 't Goylaan merkt hij op het jammer te vinden dat niet eerder naar bewoners is geluisterd. De extra kosten hadden dan

misschien niet gemaakt hoeven worden. Graag reflectie van het college. Dan de westelijke stadsboulevard. Wat de PvdA betreft kan het amendement Een fris alternatief ongewijzigd uitgevoerd worden. De fractie overweegt een motie. Verder wil dienen de effecten van de meest belangrijke verkeersmaatregelen die getroffen worden, onderzocht te worden. Met betrekking tot

5 verkeersveiligheid vraagt de PvdA aandacht voor de Amsterdamse straatweg en de Kanaalstraat. Vervolgens amendement 2016/25 over het aanpassen van bushaltes. Kan het college hier werk van maken? Dan de fietsfiles. Er ontstaan er steeds meer. Hoe wordt ervoor gezorgd dat deze opgelost worden?

10 **De heer Weistra** (GroenLinks) vraagt naar ideeën hiervoor van de PvdA.

De heer Işik (PvdA) denkt dat kritisch naar de verdichtingsopgaven gekeken moet worden in relatie tot de ruimte die er is. De druk in de stad moet verspreid worden. Hij vervolgt zijn bijdrage. Afgelopen dinsdag is een fietser zwaargewond geraakt bij het 5 mei plein. Daarnaast is het iedere dag heel druk

15 op het stationsplein. Hoe gaat het college de situatie voor de fietsers en voetgangers in die gebieden verbeteren?

De heer Weistra (GroenLinks) vraagt wat de oplossing van de PvdA is.

20 **De heer Işik** (PvdA) zegt dat met gebruikers, stakeholders et cetera in gesprek moet worden gegaan om te komen tot aanpassingen. Hij vervolgt zijn bijdrage met het onderwerp NRU. Kan het college bij het kabinet lobbyen voor meer geld?

De heer Strandstra (PvdD) merkt op dat dit proces al is doorlopen en dat het geld er niet gaat komen. Hoelang blijft de PvdA volhouden dat het misschien wel gaat lukken?

25

De heer Işik (PvdA) merkt op dat het college zich kan blijven inzetten om het Rijk te overtuigen.

De heer De Pagter (VVD) merkt op dat in de gemeentelijke begroting ook keuzes gemaakt kunnen worden. Vindt de VVD de PvdA aan de zijde als met een amendement wordt gekomen voor een tweede onderdoorgang?

30

De heer Işik (PvdA) antwoordt dat dit afhankelijk is van de dekking.

35 **De heer Strandstra** (PvdD) merkt met betrekking tot de NRU op dat het een regionaal verkeersprobleem betreft.

De heer Işik (PvdA) vervolgt met de invoering van betaald parkeren bij winkelcentrum Vleuten-De Meern. Het college heeft aangegeven hierover in gesprek te gaan. De PvdA-fractie hoort te zijner tijd graag de uitkomsten daarvan. Verder merkt de PvdA op dat de parkeertarieven bij ziekenhuizen heel hoog zijn. Is het college bereid om met de eigenaren van de parkeergarages bij ziekenhuizen te gaan praten hierover en verlaging te vragen van de parkeertarieven? Tot slot de Dolmuş. De fractie is hierover in gesprek gegaan met de ambtelijke ondersteuning maar heeft nog geen eindresultaat vernomen.

40

45 **Mevrouw Schilderman** (D66) gaat allereerst in op het wandelen naar het museumkwartier. Klopt het dat station Vaartscherijn, na Utrecht Centraal en Overvecht, inmiddels het drukste station is van Utrecht? De looproute van station Vaartsche Rijn naar het museumkwartier laat echter nog wat te wensen over. Het voetpad is op verschillende plekken smal en er is weinig ruimte om over te steken.

50 D66 denkt dat deze route zich leent om hier een kwalitatieve wandelroute van te maken. Is het college bereid om met omwonenden en musea in gesprek te gaan om tot een plan te komen hiervoor?

De heer Schipper (SP) merkt op dat er al een plan komt voor de herinrichting van de Oosterkade. De SP is benieuwd wanneer hier een besluit over wordt genomen.

55

Mevrouw Schilderman (D66) zegt ook benieuwd te zijn wanneer daar een besluit over genomen wordt. Het eerste stuk is het meest problematische stuk maar het gaat ook over een doorlopende looproute waarmee mensen naar de musea kunnen lopen. Verder zijn op de route veel parkeerplaatsen. Het verwijderen van deze parkeerplaatsen levert ruimte op. De parkeerplaatsen leveren echter ook belastinginkomsten op en dat maakt het verwijderen van deze plekken lastig. Is het

60

college bereid om de inkomsten van de parkeerplaatsen die weggehaald zouden kunnen worden apart te begroten vanaf de PGB 2020? De parkeerplaatsen die weggehaald zouden kunnen worden aan de Oudegracht en Janskerkhof dienen ook meegenomen te worden. Ten tweede het onderwerp de fiets. D66 is blij met de uitvoering van de hoofdfietsroutes. Is het al tijd om te kijken naar een top 7? En is het college bereid om te verkennen of er routes toegevoegd moeten worden? Met betrekking tot de route naar Amsterdam sluit de D66-fractie aan bij hetgeen GroenLinks hierover heeft gezegd. Wellicht kan het college hieromtrent de prioritering veranderen. Graag een reactie van het college. Verder is de Amsterdamse straatweg voor fietsers een pijnpunt. Dit is nog steeds een gevaarlijke weg met kleine fietspaden en veel verkeer. De uitvoering van de hoofdfietsroute Zuilen-centrum-Lunetten heeft 2,4 miljoen euro gekost maar prettig fietsen langs de Amsterdamse straatweg of de Catherijne Singel is het niet. Kan het college aangeven op welke termijn de fietsroute aangepakt wordt en welke aanpassingen dan gedaan worden en hoe dit alles bijdraagt aan een fietsroute naar Amsterdam?

De heer Schipper (SP) constateert dat mevrouw Schilderman het met betrekking tot de Demkabrug had over een mogelijke her prioritering van beschikbare gelden. Wat voor schuif zou D66 willen maken?

Mevrouw Schilderman (D66) antwoordt dat D66 nog geen concrete schuif op tafel heeft liggen. Zij vervolgt haar bijdrage met het uitstel van de aanpak van de Amsterdamse straatweg. Voor veel omwonenden is dit lastig. De fractie krijgt echter nog steeds signalen van omwonenden dat zij slecht geïnformeerd worden over het proces. Hetzelfde geldt overigens met betrekking tot Votulast. Kan het college aangeven hoe ingezet wordt op het beter informeren van omwonenden? Wat D66 betreft zou de gemeente omwonenden ook kunnen ondersteunen bij het nemen van kleine maatregelen in de tussentijd zoals het verplaatsen van fietsrekken of het leuker maken van wegen. Verder vraagt de fractie of het college de commissie ten aanzien van deze projecten wil informeren over of er voldoende geïndexeerd is. Vervolgens de herinrichting van de wegen bij de westelijke stadsboulevard. Waarom is er bij de voorjaarsnota niet voor gekozen om geld uit te trekken voor de tekortschietende indexering bij dit project? Graag een reactie van het college. Tot slot zijn P+R-locaties voor veel mensen moeilijk te vinden. Is het college bereid om samen met omliggende gemeenten, CMU en andere relevante partners te werken aan een P+R-strategie die uniform is en die mensen verleidt om hun auto buiten de stad te parkeren. Graag een toezegging.

De heer Van Waveren (CDA) gaat in op het onderwerp bereikbaarheid. De fractie merkt op dat allerlei projecten vertragen, besluiten niet worden uitgevoerd en dat daar waar wel wordt doorgepakt, het de grootste moeite kost om basaal veilige en werkende herinrichting aan te leggen. Het CDA zou willen dat de gemeente hier meer energie in stak voordat over kabelbanen en tunnels gefantaseerd wordt. De fractie heeft nog een aantal schriftelijke vragen openstaan en ziet uit naar de brief komende week over fiets parkeerplekken in de binnenstad en de bespreking van de plannen voor de Maliebaan en alle nieuwe verkeersdocumenten in het najaar. De fractie kijkt ook uit naar het antwoord op de vraag van GroenLinks over de Votulast route en de Oudenoord. Dan een aantal concrete punten. Sinds begin dit jaar worden wielklemmen ingezet. Kan hier een update over komen ook met betrekking tot de opgehaalde bedragen? Dit mag schriftelijk. Ten tweede de aftelverkeerslichten uit Den Bosch. Wil de wethouder deze in Utrecht gaan toepassen? Zo nee, waarom niet? Ten derde is vanaf aanstaande maandag bellen en appen op de fiets verboden. Is het college bereid om veilig fietsen te stimuleren? Ten vierde de Amazonedreef. In de technische vragen (nummer 131) heeft het CDA gevraagd naar de 30-kilometer inrichting daar. Er is aangegeven dat het budget daarvoor gebruikt wordt voor tijdelijke maatregelen. Dit is nodig om de bus sluis weg te halen. Waarom niet doorpakken en de inrichting meteen goed maken? Ten vijfde het Actieplan Schoon Vervoer. Het college trekt hiervoor bijna 2 miljoen euro weg uit een aantal andere maatregelen. Wat is het effect hiervan op de andere onderdelen? Graag een nadere toelichting.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) gaat in op de onderwerpen bereikbaarheid en mobiliteit. Voor de ChristenUnie gaat het om economische bereikbaarheid en sociale bereikbaarheid. Bij economische bereikbaarheid gaat het erom dat iemand snel zonder veel oponthoud de school, werk of een ander doel kan bereiken. Het gaat om snelheid en efficiëntie en efficiënt ruimtegebruik. Binnen de stad is de fiets het meest efficiënte vervoersmiddel. De fractie is daarom blij dat hoofdfietsroutes zijn aangepakt en dat er een plan ligt om aan de slag te gaan met snelfietsroutes in de regio. In het kader van de doorfietsroutes is de fractie benieuwd naar de status van de fietsroute Om de Noord. Met de groei van de stad kan het zijn dat er op sommige plekken gewerkt wordt. Steeds vaker valt het de ChristenUnie op dat de fiets en omleidingsroutes er bekaaid vanaf komen terwijl de auto de ruimte krijgt. Wat zijn de

afwegingen die gemaakt worden bij omleidingen? En ziet de wethouder mogelijkheden om bij werkzaamheden de fiets meer ruimte te geven en omleidingen zoveel mogelijk te voorkomen? Dan de Vleutenseweg. Licht hier in het kader van werk met werk maken nu niet een kans om van het fietspad aan de zuidzijde een tweerichtingsfietspad te maken? Graag een reactie. Vervolgens de snelfietsroutes rondom de stad. Deze vormen een goed alternatief voor de auto. Hoe zoekt de gemeente de optimale samenwerking met de provincie om de snelfietsroutes perfect aan te laten sluiten op het bestaande doorfietsnetwerk? Daarnaast is de ChristenUnie benieuwd of de wethouder mogelijkheden ziet om in samenwerking met de provincie meer aandacht te geven aan snelfietsroutes door middel van campagnes. Graag een reactie. Dan de deelfietsen. Er is begonnen met een pilot rondom het Sciencepark en de stations Lunetten en Vaartsche Rijn. De ChristenUnie denkt dat deelfietsen de toekomst hebben in Utrecht. Door meer te delen kunnen fiets parkeerplekken bespaard worden en kan de schaarse ruimte in de stad beter benut worden. Kan de wethouder aangeven wanneer de eerste resultaten van de pilot verwacht kunnen worden en wat de kans is dat de pilot verder doorgezet wordt? Dan de sociale component van mobiliteit. Deze component is volgens de ChristenUnie onderbelicht. Er zijn mensen die zich willen verplaatsen maar dit niet kunnen. Hoe wordt ervoor gezorgd dat iedereen gebruik kan maken van mobiliteit en iedereen zich kan verplaatsen? De eerste stappen zijn hierin zeker gezet. Het afgelopen jaar nam de raad de motie De Fietsenbank aan. Wat is de status hieromtrent? De ChristenUnie ziet graag dat meer gedaan wordt in de strijd tegen vervoersarmoede. De eerste stap is het in beeld brengen van de grootte van het probleem. Kan de wethouder toezeggen hiermee aan de slag te gaan? Volgens de ChristenUnie kan het delen van mobiliteit hier een bijdrage in leveren. Kan de wethouder toezeggen te onderzoeken of deelfietsen die nu al in Utrecht beschikbaar zijn, gratis of tegen sterk gereduceerd tarief gebruikt kunnen worden door U-pas houders? Een ander voorbeeld is de proef vanuit de provincie met gratis openbaar vervoer voor ouderen of mensen met een krappe beurs. Ziet het college mogelijkheden om hierbij aan te sluiten of dit te ondersteunen? Vervolgens gaat de fractie in op Votulast. In de voorjaarsnota is 700.000 euro gereserveerd voor de Votulast route. Inzake de verkeersveiligheid is het volgens de ChristenUnie cruciaal dat op korte termijn maatregelen worden genomen. Kan de wethouder toezeggen dat het geld hiervoor ingezet gaat worden? Dan het project Snorfietzers naar de rijbaan. Volgens de ChristenUnie is het van belang dat de snorfiets zo snel mogelijk gebruik gaat maken van de rijbaan en niet meer van het fietspad. Kan de wethouder aangeven wat de stand van zaken is en wanneer de snorfiets op de rijbaan verwacht kan worden?

De heer Strandstra (PvdD) zegt dat de natuur op grote schaal onder druk staat. De PAS-uitspraak van de Raad van State is een waarschuwing. Het is tijd dat overheden, landelijk en lokaal, kiezen voor natuurbescherming. Staat het college achter de uitspraak van de Raad van State over het falende stikstofbeleid van het Rijk? De PvdD constateert dat de uitspraak argumenten biedt om aan te sturen op een alternatief voor bijvoorbeeld de ringweg A27 en de NRU. Samenwerken met het Rijk om de status quo te behouden lijkt de PvdD geen goed idee. Hoe gaat het college een kritische houding aannemen tegenover het Rijk? Dan de ringweg NRU. Is het college bereid om het budget voor verbreding van de ringweg in te zetten voor maatregelen die wel bijdragen aan toekomstgerichte oplossingen? Op 16 mei heeft de commissie een raadsbrief ontvangen over de westelijke stadsboulevard. Een eerste geactualiseerde conceptringing laat zien dat de kosten voor het project substantieel hoger uitvallen dan 30 miljoen euro. Het college wil het ontwerp nu versoberen of slechts deels realiseren. De PvdD stelt voor te stoppen met de ontwikkeling bij de NRU en het budget dat daardoor beschikbaar komt te investeren in de leefbaarheid in Overvecht en duurzame projecten zoals de westelijke stadsboulevard. Is de wethouder hiertoe bereid? Verder is een effectieve maatregel om de verkeersdruk te verminderen, de invoering van een kilometer- en spitsheffing. Is het college voorstander van een dergelijke heffing? Daarnaast ziet de PvdD graag dat de gemeente samen met de provincie een lobby opstart voor het realiseren van 80-kilometer per uur op de ring. Verder kent Utrecht voor touringcars een gesplitst beleid. Aan de rand van de binnenstad zijn vijf locaties waar touringcars een korte stop van vijftien minuten mogen maken. Voor langer parkeren kan gebruik gemaakt worden van een goed bereikbare parkeerplaats naast station Leidsche Rijn. Vanaf daar is de verbinding met de binnenstad goed in orde. De PvdD is daarom van mening dat alle touringcars op die locatie kunnen parkeren. Dit scheelt veel korte stops van vervuilende bussen in de binnenstad. Ten aanzien van touringcars die gebruikt worden om toeristen van cruiseschepen naar de binnenstad te vervoeren vraagt de PvdD, of deze mensen met het openbaar vervoer of de fiets kunnen gaan reizen. Dan het emissie loos vervoer. De PvdD brengt het onderwerp vieze boten op de Kromme Rijn al enige tijd ter sprake. Het waterschap HDSR kan weinig doen aan het aantal vieze boten in het natuurgebied omdat het aan de gemeente is om de milieuvorwaarden te stellen. Hoeveel is de gemeente met de gesprekken over deze vieze boten en is het college bereid om, als het gesprek niet vordert, zelf de

milieuvoorwaarden aan te scherpen en het aantal vergunningen voor gemotoriseerde boten op de Kromme Rijn te beperken?

5 **De heer Sanli** (DENK) gaat allereerst in op de buurtvisie Kanaalstraat Damstraat. Het is college is voornemens deze buurtvisie op korte termijn uit te voeren. Het is echter nog onduidelijk welk gevolgen een aantal maatregelen kan hebben. Volgens de visie zou het invoeren van een eenrichtingsweg op de Kanaalstraat het autoverkeer overzichtelijker moeten maken en asociaal rijgedrag minder ruimte moeten geven. Deze maatregel kan problemen die ontstaan door dubbel parkeren echter vergroten. DENK dat het verstandig is om eerst een pilot uit te voeren voor een eenrichtingsweg en overweegt een motie.

15 **De heer Weistra** (GroenLinks) zegt verbaasd te zijn over de oproep van DENK. Er is een jarenlang proces doorlopen samen met omwonenden, buurtbewoners en ondernemers en DENK wil dit proces gaan vertragen met een pilot. GroenLinks betreurt dit en roept op nu door te pakken.

Mevrouw Zwinkels (CDA) merkt op dat ambtenaren tijdens de raadsinformatiebijeenkomst hebben aangegeven dat er een periode komt van testen en experimenteren. Misschien kan een en ander daar onderdeel van uitmaken?

20 **De heer Sanli** (DENK) zegt dat erin de visie staat dat er laad- en losplekken komen alleen voor lange voertuigen. Er staat alleen niet vermeld wat onder 'lange voertuigen' wordt verstaan. Graag helderheid. Verder wordt aangegeven dat het aantal parkeerplaatsen zal afnemen met name aan de Damstraat en de Kanaalstraat. Het autogebruik zal in deze straten alleen niet afnemen. Hierdoor ontstaat waarschijnlijk parkeeroverlast door dubbelparkeren. Het aantal parkeerplaatsen dient gelijk te blijven. Verder krijgen grote gezinnen steeds minder ruimte in Utrecht. DENK is voorstander van een draagvlakmeting in gebieden waar betaald parkeren ingevoerd kan worden en in gebieden waar betaald parkeren al is ingevoerd.

30 **De heer Homan** (Student&Starter) merkt op dat als de parkeernormen niet verlaagd worden, er simpelweg geen plek is voor mensen om te wonen.

De heer Sanli (DENK) merkt op dat sommige mensen ook gewoon een auto nodig hebben.

35 **De heer Homan** (Student&Starter) merkt op dat sommige mensen die een auto gebruiken ook prima een alternatieve vorm van vervoer zouden kunnen gebruiken.

40 **De heer Sanli** (DENK) geeft aan dat op christelijke feestdagen vaak gratis geparkeerd mag worden in Utrecht. Dit geldt alleen niet voor belangrijke feestdagen van andere religies. DENK vindt dat gratis parkeren dan ook dient te gelden. Verder zijn er dagelijks nog veel onveilige verkeerssituaties in Utrecht. Om deze aan te pakken dient beter gehandhaafd te worden op dubbel parkeren. Ook dient aandacht gegeven te worden aan fietsers die zonder verlichting fietsen en of hun telefoon gebruiken. DENK denkt aan campagnes hieromtrent. De partij is ook voorstander van het realiseren van 3D zebrapaden op drukke oversteekplaatsen. Voorts dient het openbaar vervoer een overtuigend alternatief te worden voor de auto. Er dient een onderzoek te komen naar de behoefte aan gratis openbaar vervoer op feestdagen en religieuze feestdagen. De fractie overweegt een motie. Tot slot de snorfietsers. DENK is tegen het plan om snorfietsen de rijbaan op te laten. Daarnaast horen speed pedelecs niet op het fietspad.

50 **De heer Weistra** (GroenLinks) merkt op dat snorfietsen in de praktijk bijna even hard rijden als bromfietsen. Speed pedelecs rijden veel langzamer.

De heer Sanli (DENK) antwoordt dat qua snelheid beter gehandhaafd moet worden op snorfietsen. De regel is dat snorfietsen niet harder mogen dan 25 km per uur. Speed pedelecs kunnen daarentegen 45 km per uur.

55 **De heer Homan** (Student&Starter) zegt dat de visie van Student&Starter op mobiliteit duidelijk is. De partij kiest voor de fiets, de wandelaar, openbaar vervoer en deelmobiliteit. Er zijn alleen grote problemen met het ramen van mobiliteitsprojecten. Deze worden telkens te laag geraamd. Er dient voor gewaakt te worden dat het geld straks niet op is terwijl de systeemsprong nog gemaakt moet worden. Daarnaast dient gekeken te worden naar nieuwe manieren om mobiliteit te financieren. Is het

bijvoorbeeld mogelijk om meer geld op te halen bij ontwikkelaars? Zij hebben immers baat bij nieuwe mobiliteit oplossingen. Vervolgens gaat Student&Starter in op een stadsabonnement mobiliteit voor bedrijven. Dit kan een goede volgende stap zijn. Hoe kijkt de wethouder hier naar? Tot slot de fiets parkeerplekken rondom het centraal station. De fractie ziet dat er veel fiets parkeerplekken op straat aan het verdwijnen zijn. Voor studenten betekent dit dat zij tegen kosten aanlopen als zij een weekend naar huis gaan.

De heer Schipper (SP) merkt met betrekking tot het betaald parkeren in Rijsweerd op, dat een en ander lang duurt. Datzelfde geldt ook voor de motie Flitspalen tegen snelheidsduivels. Wanneer wordt het 'ei' hierover gelegd? Verder probeert bewonerscommissie Zonor al vijf jaar lang een paar verkeersveiligheidsmaatregelen geregeld te krijgen. Wanneer wordt hier iets mee gedaan? Dan de westelijke stadsboulevard. Hier zal SBU straks iets over zeggen. Tot slot merkt de SP op dat binnen afzienbare tijd iets dient te worden gedaan met de Demkabrug.

De heer Bosch (PVV) merkt op dat de PVV is voor echte bereikbaarheid voor iedereen. De fractie heeft een aantal moties in voorbereiding onder andere met betrekking tot de Zambesidreef en de oversteekplaatsen en onderborden bij gehandicaptenparkeerplaatsen. Verder zal de fractie komen met een motie met betrekking tot de stadsbaan tussen de De Meernburg en de Langerakbaan om de maximumsnelheid te verhogen naar 70-kilometer per uur en een motie die oproept een onderzoek te doen naar fietsstraten.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) gaat in op de westelijke stadsboulevard. Het college doet op dit moment onderzoek om binnen de financiële kaders te blijven. SBU vindt dat niet gedraald moet worden en dat sommige maatregelen prima uitgevoerd kunnen worden zonder dat die veel geld kosten. De partij pleit ervoor om op korte termijn Het Frisse Alternatief te gaan uitvoeren.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijftien minuten.

Wethouder Everhardt vertelt dat het plan voor laadpalen in uitvoering is. Dit jaar worden 145 laadpalen gerealiseerd. Het jaar erna vindt een verdubbeling plaats tot 800 laadpalen na 2020. Vanaf 2020 komt er een nieuwe concessie. Verder zal de commissie nog voor de zomer geïnformeerd worden over het snel laden. Deze toezegging is al in februari gedaan. Dan het waterstofvulstation. Het college betreurt het dat een en ander hieromtrent lang heeft geduurd. Gisteren zijn de antwoorden op schriftelijk gestelde vragen naar de commissie gestuurd. Een en ander heeft zo lang geduurd omdat op ambtelijke niveau uitgezocht moest worden of het nu een tender betrof of niet. Eind 2020 zal volgens de initiatiefnemer het station er kunnen komen. Het tweede station is in voorbereiding maar is nog afhankelijk van een bijdrage van het Rijk. Realisatie van dit tweede station zou in 2021/2022 kunnen plaatsvinden. Het CDA had een vraag gesteld over het actieplan Schoon vervoer. In het meerjarenperspectief Ruimte waren financiële middelen opgenomen voor het actieplan Schoon vervoer en voor verschoning van het eigen wagenpark, het meetnet luchtkwaliteit en de luchtkwaliteitsmaatregelen bij scholen. Deze middelen zijn nu gebundeld voor de uitvoering van het actieplan Schoon vervoer.

De heer Van Waveren (CDA) vraagt of de activiteiten zoals het meetnet luchtkwaliteit wel blijven bestaan.

Wethouder Everhardt antwoordt bevestigend.

De heer Van Waveren (CDA) vraagt waarom niet het hele bedrag van de autorisatie is ingetrokken. Waarom blijft er een stukje autorisatie openstaan? Een bedrag van 742.000 euro.

Wethouder Everhardt antwoordt dat hij een en ander op een rijtje gaat zetten. Voor de raadsbehandeling volgt informatie. Hij vervolgt zijn beantwoording met de snorfiets op de rijbaan. In december is de commissie erover geïnformeerd dat de nood- en hulpdiensten daar grote vraagtekens bij hebben. Op dit moment wordt geprobeerd een en ander zorgvuldig af te stemmen. **Voor het zomerreces zal er een update over de snorfiets op de rijbaan komen.** Dan de Dolmuş. Hij biedt de PvdA-fractie excuus aan dat die fractie niet geïnformeerd is over de stand van zaken hieromtrent. Het idee is besproken met U-OV en de provincie. Het idee is door hen alleen niet direct omarmt maar dit weerhoudt het college er niet van om dit onderwerp te blijven agenderen. Zijn ambtenaar zal de PvdA-fractie op de hoogte stellen van de voortgang. Vervolgens de PAS-uitspraak van de Raad van State.

Het college staat daarachter en dient te bekijken hoe nu verder moet worden gegaan. Hier wordt op teruggekomen. Met betrekking tot de lobby voor 80-kilometer per uur merkt hij op, dat dit wordt opgepakt binnen het Schone Lucht rapport. ***Dan de cruiseschepen. Als cruiseschepen gaan aanleggen bij de Merwedekanaalzone dan dient in contact getreden te worden met de maatschappijen van deze schepen om te praten over hoe zij de binnenstad zouden willen bereiken. Dit kan hij toezeggen.***

De heer Strandstra (PvdD) vraagt om een terugkoppeling.

Wethouder Everhardt antwoordt in het najaar met een memo te komen. Hij vervolgt met de vieze boten op de Kromme Rijn. Dit valt onder de portefeuille van wethouder Diepeveen. Hij meldt dat de gemeente samen het bevoegde waterschap de intentie heeft uitgesproken om te kijken of vanaf 1 januari 2020 alleen elektrische boten toegestaan kunnen worden op de Kromme Rijn. Wethouder Diepeveen zal de commissie op zijn eigen manier verder informeren. Dan het fiets parkeren rond het station. De inzet is, om de fietsbalans in orde te houden. Dit wordt ook gemonitord. Met het openen straks van de grootste fietsenstalling ter wereld is de fietsbalans nog steeds op orde. Er kan dan openbare ruimte worden teruggegeven. Dit betekent feitelijk dit dat er fietsen verdwijnen uit de openbare ruimte. Daarnaast is afgesproken dat fiets parkeren bij het station de eerste 24 uur gratis is en daarna niet meer. Hier is geen verandering in te brengen.

De heer Homan (Student&Starter) vraagt of wellicht in samenwerking met de NS een gunstige deal gemaakt kan worden zodat studenten hun fiets in de stalling zetten en niet fout parkeren.

Wethouder Everhardt denkt dat al een gunstige deal is afgesloten. Uiteindelijk gaat het over handhaving.

Mevrouw Schilderman (D66) merkt op dat een fiets parkeerplek die wat verder lopen is, wellicht ingericht kan worden voor mensen die wat langer willen blijven staan. Het gaat D66 hierbij niet alleen om studenten.

De voorzitter herhaalt de toezeggingen.

Wethouder Everhardt informeert de commissie voor de zomer van 2019 over de voortgang ten aanzien van het dossier Snorfiets op de rijbaan.

Wethouder Everhardt informeert de commissie in het najaar van 2019 over de uitkomsten van het overleg met cruiseaanbieders over het gebruik van aansluitend vervoer vanaf de aanlegplek aan het Amsterdam-Rijnkanaal naar de eindbestemming in de stad.

De heer Strandstra (PvdD) vraagt of de commissie aan het eind van het jaar nog geïnformeerd wordt over de boten op de Kromme Rijn.

Wethouder Everhardt antwoordt dat hij heeft aangegeven dat dit valt onder de portefeuille van wethouder Diepeveen en dat hij de stand van zaken heeft aangegeven. Wethouder Diepeveen zal een en ander op zijn eigen manier delen met de commissie.

De voorzitter geeft wethouder Van Hooijdonk het woord.

Wethouder Van Hooijdonk gaat allereerst in op voetgangers. Mevrouw Schilderman vroeg naar de wandelroute van station Vaarsche Rijn naar het museumkwartier. Op deze route gaat veel gebeuren. Deze wordt heel mooi en vriendelijker voor voetgangers.

Mevrouw Schilderman (D66) zegt dat zij heeft gevraagd of met musea gesproken kan worden.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat er een project vindbaarheid is dat gaat over wegbewijzing en digitale informatie. In dit verband wordt met de musea gesproken. Ten aanzien van de fiets merkt zij op dat Utrecht tijdens deze commissie is uitgeroepen tot derde fietsstad van de wereld. Amsterdam staat op nummer twee. Zij stelt voor ernaar te streven om op nummer twee te komen. Kopenhagen staat op nummer een. Mevrouw Schilderman vroeg qua ambities een top 7 aan te wijzen. Eind van het jaar komt de 2.0 versie van het mobiliteitsplan. Hierin zullen de eerste prioriteiten aangegeven worden. ***Vervolgens constateert zij volop belangstelling voor de route van Dam tot Dom en de Demkabrug. Zij gaat graag het gesprek aan met de provincie om te***

kijken hoe een en ander meer prioriteit gegeven kan worden. Alle wensen zullen op een rijtje gezet worden en de commissie zal hierover geïnformeerd worden voor de zomer of er net na. De ChristenUnie stelt een tweerichtingsfietspad voor bij de Vleutenseweg die nu is opengebroken. Zij vindt dit een goed idee en zal in een memo aangeven wat er wel en niet kan.

5 De ChristenUnie stelde ook een vraag over de route Om de Noord. Hier zal na de zomer op teruggekomen worden.

De heer De Graaf (ChristenUnie) vraagt naar een termijn voor de memo.

10 **Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat de memo voor de zomer komt.** De VVD vroeg naar de mogelijkheid van tweerichtingsverkeer aan de noordkant van de Platolaan. Het is de bedoeling om te kijken naar wat de beste route is aan de noordkant. Er worden varianten vergeleken en het is juist de bedoeling een oversteek te voorkomen. Vervolgens de vraag van de PVV of fietsstraten wel veilig zijn. Deze komen niet omhoog in de verkeersveiligheidscijfers. Er zijn geen indicaties dat deze niet veilig zijn. De PvdA vroeg naar het oplossen van fietsfiles. Hiervoor wil het college extra routes en extra doorsteken creëren. Hierdoor wordt het overal minder druk. Ook kunnen op bepaalde plekken stoplichten weggehaald worden of beter afgesteld. Ten aanzien van omleidingen in relatie tot de fiets merkt zij op, dat een en ander soms niet anders kan. Het veiligheidsaspect gaat altijd voor en tegelijkertijd kan het soms misschien beter. De heer De Pagter kondigde een raadsinformatiebijeenkomst aan. Zij is bereid om hieraan mee te werken.

15

20

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) geeft aan er behoefte aan te hebben om al eerder te weten hoe een en ander nu wordt gedaan bij omleidingen.

25 **Wethouder Van Hooijdonk zegt toe een brief te schrijven over de wijze waarop het college nu omgaat met omleidingen door werkzaamheden.** De ChristenUnie vroeg of er meer gedaan kon worden aan campagnes rond fietsen. Er worden campagnes georganiseerd bijvoorbeeld in het kader van Goed op weg. Deze worden vaak georganiseerd samen met werkgevers of bij evenementen en dit blijft de gemeente doen. Ten aanzien van deelfietsen merkt zij op, dat hier een partij voor is geselecteerd en dat de commissie hierover is geïnformeerd. Op het moment dat de pilot geëvalueerd is kan de deur opengezet worden naar andere aanbieders en worden wellicht wat zaken gereguleerd in de openbare ruimte. Dan de status van de fietsenbank. De raad is erover geïnformeerd dat er een partij is gecontracteerd om de scholen- en wijkenaanpak vorm te geven. Deze partij gaat aanstaande maandag echt aan de slag. *De vraag in verband met het meenemen van deelfietsen in de U-Pas zal meegenomen worden. Hier wordt op teruggekomen.*

30

35

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) vraagt wanneer de wethouder hierop terugkomt.

40 **Wethouder Van Hooijdonk antwoordt in het najaar hierop terug te willen komen.** Met betrekking tot de speed pedelec geeft zij aan dat deze nu een bromfiets is. Deze mogen niet op het fietspad. Het college is in gesprek met het Rijk om te kijken of een pilot gedaan kan worden waarbij de berijder zelf mag kiezen waar hij of zij wil rijden. Als hij of zij het fietspad kiest dient hij of zij zich aan te passen aan de toegestane snelheid. Dan het auto parkeren. Zij beaamt dat een en ander lang duurt in Rijsweerd. Dit komt door discussies over de hofjes. In het najaar zal een pilot gehouden worden. De PvdA vroeg of het college in gesprek wil over parkeertarieven bij ziekenhuizen. Dit gaat het college niet doen. Ziekenhuizen zijn bedoeld voor zorg en willen hun investeringen in hun garages terugverdienen en beogen hoogstwaarschijnlijk geen winstoogmerk. Daarnaast betekent sponsoring dat dit ten koste gaat van zorg en neemt zij aan dat toegankelijkheid hoog op het lijstje staat. Mevrouw Schilderman vroeg of de inkomsten van parkeerplekken in de binnenstad apart gezet kunnen worden. Zij weet niet of het apart zetten specifiek helpt. In de hervorming van het parkeerbeleid zal nog eens goed naar de spelregels gekeken worden. Verder is eerder in financieel opzicht ruimte vrijgemaakt voor honderd plekken. Ongeveer zestig plekken zijn hiervan nu gebruikt. Voor de eerstvolgende plekken die opgeheven worden, is dus nog budget. En op het moment dat het plan voor de Oudegracht en het Janskerkhof gepresenteerd wordt dan dient een en ander financieel gedekt te zijn ook op het gebied van de inkomstenderving.

45

50

55

Mevrouw Schilderman (D66) vraagt wanneer de wethouder komt met de herziening van de spelregels.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat dit in een van de modules van de herziening van het parkeerbeleid zit. Het CDA heeft een vraag gesteld met betrekking tot de wielklem. Vanaf 1 oktober gaat hiermee geoefend worden. DENK vroeg of ook een draagvlakmeting gedaan kan worden om betaald parkeren op te heffen. Dit is geen onderdeel van het beleid. Dan het gratis parkeren tijdens islamitische feestdagen. Bij andere feestdagen is het niet zo dat het feit dat het een christelijke feestdag is, de reden is voor het gratis parkeren. De reden is, het reguleren van geparkeerde auto's. Als er geen drukte is, hoeft niet gereguleerd te worden. Tijdens islamitische feestdagen zijn de winkels open en dient er gereguleerd te worden. Het is dus geen principieel punt maar een pragmatisch punt. Tot slot vroeg de PVV naar onderborden bij gehandicapten parkeerplaatsen. Het college krijgt geen signalen dat hier een probleem zou zijn. Daarnaast is het bord dat er staat rechtsgeldig. Vervolgens de onderwerpen verkeersveiligheid en 30-kilometer per uur. De VVD vroeg of niet bezuinigd gaat worden op verkeersveiligheid. De wethouder geeft aan te zullen strijden om dit te voorkomen. Daarnaast is er een taakstelling en hier zal de commissie in een latere fase over geïnformeerd worden. De heer Van Waveren vroeg naar het communiceren over het verbod op bellen en appen op de fiets. De gemeente gaat mee in de landelijke campagne. *Met betrekking tot de Amazonedreef merkt zij op dat eerder is gezegd dat de bus sluis eruit gehaald moest worden en dat een paar plantenbakken neergezet moesten worden. Er zat alleen geen budget bij om een en ander wat meer aan te kleden. Ondertussen worstelt de gemeente met hoe een en ander juridisch rond gekregen moet worden. Het college zal nog een brief sturen. Ten aanzien van de Zambesidreef merkt zij op, op dit moment niet te weten wat de stand van zaken is van het gesprek met de mensen in de wijk. Zij komt hierop terug.*

De heer Schipper (SP) geeft aan de laatste stand van zaken te hebben gevraagd in de schriftelijke vragen nummer 22 van dit jaar. In februari zijn die beantwoord. Nu is het bijna juli. Wanneer kunnen de mensen iets te horen krijgen?

Wethouder Van Hooijdonk geeft aan dat zij hierop terug zal komen. Voor de zomer ontvangt de commissie een memo over de stand van zaken. Zij vervolgt haar beantwoording met de vraag van de SP over de motie over flitspalen in Overvecht. Hier is flink het gesprek over gevoerd met het OM en de politie. Inmiddels is duidelijk dat voor de zomer op bestuurlijk niveau hier ook over gesproken gaat worden met het OM, de politie en de burgemeester. Het college hoopt dat het OM en de politie ertoe bewogen kan worden om meer te handhaven en te flitsen.

De heer Schipper (SP) is blij met de voortgang. Wanneer komt er bericht naar de commissie?

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt kort na de zomer een reflectie te kunnen geven op de uitkomst van gesprekken met de politie en OM over handhaving van maximum snelheden en controles. DENK had een aantal vragen over de Kanaalstraat. Het uitproberen van eenrichting is lastig omdat de inrichting daarvoor er niet is. De vraag over het laden en lossen is er een voor de uitwerking. Het gelijk houden van het aantal parkeerplaatsen is geen onderdeel van het plan. Er wordt ook hier naar gestreefd om de auto's te verplaatsen naar de garage. De heer Weistra vroeg naar de Alexander Numankade. Het college ziet mogelijkheden om een en ander anders terug te leggen dan het er eerst lag. Het gesprek hierover loopt met bewoners. GroenLinks vroeg ook naar 30-kilometer per uur en de prijsvraag. Rond de zomer zal zij de commissie informeren over het plan van aanpak 30-kilometer per uur. Hierbij zal ook aandacht gegeven worden aan de prijsvraag. Deze is overigens nog niet geweest. Vervolgens het blokje openbaar vervoer. Met betrekking tot de toegankelijkheid van de tram merkt zij op, dat die aan allerlei normen moet voldoen. Zodra de tijd rijp is zal met doelgroepen, Solgu et cetera een en ander uitgetoetst worden. Ten aanzien van de toegankelijkheid van bushaltes merkt zij op, dat dit nu goed zit in de eigen eisen. In het handboek Openbare ruimte zit het er bijvoorbeeld goed in. Dan het gratis openbaar vervoer voor ouderen. Hier zal wel met de provincie over gesproken worden omdat de provinciale coalitie dit in zijn akkoord heeft staan. Zelf is zij niet zo een voorstander ervan. Er kan volgens haar het beste naar inkomen gekeken worden. Verder is station Vaartsche Rijn inderdaad het drukste station na Utrecht Centraal. De PvdD had nog een paar vragen over touringcars. Ze merkt op dat deze al geconcentreerd worden buiten de singels. Geen touringcars voor passagiers van cruiseschepen, vindt zij niet zo een goed idee. Dan de onderwerpen verkeersmanagement en mobiliteitsmanagement. D66 vroeg naar een P+R-plan. Dit komt in de modules van het nieuwe parkeerbeleid. Student&Starter opperde het idee van een stadsabonnement op het gebied van Mobility as a service (MAAS). Zij is bereid dit te verkennen met samenwerkingspartners. Dan een aantal vragen over stoplichten. Pas geleden is gekeken naar de stoplichten bij het Smakkelaarsveld vanuit het perspectief van de voetganger. Er kan hier ook nog

gekeken worden vanuit het perspectief van de bus. Het idee van het oranje knippen van stoplichten spreekt haar niet aan omdat Nederlanders dit niet kennen. *Op de aftelstoplichten uit Den Bosch zal zij terugkomen in een memo.* De PvdD vroeg wat het college vindt van kilometer- en spitsheffing. Het college heeft hier nooit een standpunt over ingenomen omdat er geen wettelijke grondslag is waarop dit mag. Dan de NRU. Zij herkent het beeld van de VVD niet dat hierop bezuinigd zou worden. Er is juist een aantal miljoen euro extra in een potje gestopt. Er zal in ieder geval gegaan worden voor twee onderdoorgangen.

De heer De Pagter (VVD) merkt op dat voor de twee onderdoorgangen nog niet voldoende geld is. Daarnaast stijgen de prijzen. Waar komt de verwachting dat 3 miljoen euro bespaard kan worden op dat project vandaan?

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat er kansen zijn gezien om het ontwerp te optimaliseren.

De heer De Pagter (VVD) vraagt of de tweede onderdoorgang een ondergrens is geworden.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt bevestigend. Vervolgens gaat zij in op de vraag van de PvdD over stikstof. Stikstof is een reëel maatschappelijk milieuprobleem. Er dient gekeken te gaan worden of dit oplosbaar is.

De heer Strandstra (PvdD) vraagt hoe de kwaliteit van de natuur gewaarborgd kan worden in de huidige situatie. Welke maatregelen zullen er bij de NRU worden genomen?

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat zij dit nu niet weet. Er wordt nu gestudeerd op de problematiek. Er zal op teruggekomen worden. De PvdD vroeg ook of het budget voor de NRU niet ergens anders voor ingezet kan worden. Dit is grotendeels van het Rijk en de provincie en die zullen dit niet anders inzetten. Het zou alleen gaan op het gemeentelijke deel. Verder geeft zij aan dat 80-kilometer per uur op de ring op het enthousiasme van het college kan rekenen. Ten aanzien van de BSB merkt zij op, dat de commissie nog meer inzicht zal ontvangen. Er wordt nu een second opinion uitgevoerd. De commissie wordt over de uitkomsten geïnformeerd na de zomer. Met betrekking tot Het Fris Alternatief merkt zij op, dat dit niet alvast uitgevoerd kan worden. Dit zou namelijk kunnen leiden tot geluidsoverschrijdingen. De commissie zal nog even geduld moeten hebben totdat er voldoende inzicht is en met voorstellen gekomen kan worden. Vervolgens gaat zij in op de vragen over Votulast. Er zal aan de slag worden gegaan met de 700.000 euro die al beschikbaar was. Het geld zal onder andere besteed worden aan een circulatiemaatregel op de Kaatstraat. In het najaar wordt daar een besluit over genomen. Verder wordt er gespaard voor de totale herinrichting. De PvdA vroeg een reflectie ten aanzien van 't Goylaan. Zij geeft aan dat hier al zoveel over gesproken is en dat er al veel rapporten over zijn gekomen. Zij weet niet goed wat zij hier nog aan toe moet voegen. Er worden projectevaluaties gedaan en elk jaar komt er een monitoringsverslag. De PVV vroeg om de stadsbaan 70-kilometer per uur te maken. Het college wil echter snelheden eerder naar beneden brengen dan omhoog. GroenLinks vroeg om afwegingskaders en spelregels. In het MPB wordt nu een aantal grotere spaarpotten opgebouwd voor Slimme routes, de systeemsprong openbaar vervoer en de fiets. In het volgende MPB verwacht zij hieromtrent meer te kunnen zeggen en in het mobiliteitsplan 2.0 zal zij hier vast een voorschot op geven. Student&Starter vroeg naar andere vormen van bekostiging. Hier is het college volop over in gesprek met het Rijk. Tot slot vroeg de ChristenUnie om naar de sociale kant van mobiliteit te kijken en de vervoersarmoede. In de oude vijfhoek van Slimme Routes staat de sociale kant genoemd maar zij denkt dat het goed is om er meer woorden aan te gaan wijden in het nieuwe mobiliteitsplan.

De heer Weistra (GroenLinks) geeft de wethouder met betrekking tot de sociale component mee, dat de stad voor iedereen toegankelijk moet blijven.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) dankt voor de toezegging. Zou de wethouder ook inzicht kunnen verschaffen ten aanzien van in welke wijk dit leeft?

Wethouder Van Hooijdonk vraagt waar de heer Van der Graaf precies naar zoekt.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) vraagt of in het mobiliteitsplan een duidelijke uitspraak gedaan kan worden over waar het probleem met betrekking tot de sociale component speelt.

Wethouder Van Hooijdonk zegt dat na de zomer een keer college informatiebijeenkomst over dit onderwerp wordt gehouden. Zij stelt voor het hierin expliciet aan de orde te laten komen.

De voorzitter herhaalt de toezeggingen.

Wethouder Van Hooijdonk informeert de commissie net voor of net na de zomer over fietsbruggen en fietstunnels onder andere in verband met de Demkabrug.

Wethouder Van Hooijdonk informeert de commissie voor de zomer van 2019 over het tweerichtings fietspad bij de Vleutenseweg.

Wethouder Van Hooijdonk informeert de commissie na de zomer van 2019 over de wijze waarop het college nu omgaat met omleidingen door werkzaamheden.

Wethouder Van Hooijdonk informeert de commissie in het najaar van 2019 over de wijze waarop deelfietsen in de U-pas zouden kunnen worden meegenomen.

Wethouder Van Hooijdonk informeert de raad over de voortgang van het dossier Bussluis Amazonedreef.

De voorzitter inventariseert wanneer de wethouder met deze informatie komt.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat er al een commissie over geagendeerd is. Voor deze behandeling zal de commissie geïnformeerd worden.

Wethouder Van Hooijdonk informeert de raad, voor de commissiebehandeling, over de voortgang van het dossier Bussluis Amazonedreef.

Wethouder Van Hooijdonk informeert de commissie voor de zomer van 2019 over de voortgang van het gesprek met omwonenden over initiatieven voor verkeersveiligheid aan de Zambesidreef.

Wethouder Van Hooijdonk informeert de commissie kort na de zomer van 2019 over de uitkomst van gesprekken met de politie en OM over handhaving van maximum snelheden en controles.

Wethouder Van Hooijdonk informeert de commissie over het al dan niet inzetten van aftelstoplichten in de stad naar voorbeeld van de gemeente 's-Hertogenbosch.

De voorzitter inventariseert wanneer de wethouder met deze informatie komt.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat zij in Q3 met deze informatie komt.

Wethouder Van Hooijdonk informeert de commissie in Q3 over het al dan niet inzetten van aftelstoplichten in de stad naar voorbeeld van de gemeente 's-Hertogenbosch.

De voorzitter schorst de vergadering voor tien minuten.

De voorzitter heropent de vergadering en constateert dat de onderwerpen uit blok 10 aan de orde zijn.

4. Blok 10: Duurzaamheid inclusief milieu, energie, circulaire economie en afval

De heer Van Dalen (VVD) zegt dat de VVD-fractie er een voorstander van is, om afval als grondstof in te zetten. Mensen dienen daarom vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week hun afval gescheiden te kunnen wegbrengen. Het plaatsen van ondergrondse afvalcontainers op of net naast terrassen van horecaondernemers kan alleen echt niet. Er is teveel weerstand tegen diverse locaties. Verder zijn de vele vuilniszakken die naast containers worden neergezet een probleem. Waarom wordt vastgehouden aan het pasjessysteem terwijl is gebleken dat dit niet werkt? De VVD wil dat per direct alle containers opengezet worden. De fractie overweegt hier een motie voor. Daarnaast ziet de partij graag een afvalteam dat handhaaft en wellicht zelfs cameratoezicht. Is de wethouder hiertoe bereid? De fractie overweegt een of meerdere moties.

De heer Te Hoonte (VVD) gaat in op het onderwerp energie. Kan de wethouder toezeggen dat er geen inzet van Stedin wordt gevraagd voor het verwijderen van gasleidingen die veilig zijn? Stedin dient de tijd te besteden aan het verwijderen van onveilige gasleidingen, de gietijzeren gaspijpen. Capaciteit is namelijk een probleem. Verder had hij gevraagd naar een nadere onderbouwing van de besteding van energiemiddelen bij het jaarverslag. Hij heeft een soort uitsplitsing gekregen maar

ontvangt liever een overzicht van alle projecten en voor een aantal jaar vooruit. Een en ander dient ook beter gekoppeld te worden aan de resultaten. Tot slot denkt de VVD dat gewacht moet worden op een integrale visie voor Rijnenburg waarbij de RSU leidend is. Kunnen de wethouders hier een reactie op geven?

5

Mevrouw Heijne (GroenLinks) gaat in op de onderwerpen energie en circulariteit. Het college heeft de ambitie om in 2025 20% van de daken bedekt te hebben met zonnepanelen. Hier komt een plan voor naar de raad en hier kijkt GroenLinks erg naar uit. De partij wil graag alvast een idee meegeven. In het Parool stond onlangs dat in Amsterdam de burgemeester met eigenaren van panden met grote daken om de tafel gaat om hen te stimuleren die daken te bedekken met zonnepanelen. Is het college bereid om in Utrecht in gesprek te gaan met eigenaren van panden met grote daken?

10

De heer Koning (D66) vraagt of het college in gesprek wil met de vijftig organisaties die in gebouwen zitten met de grootste dakoppervlaktes. Graag reactie.

15

Mevrouw Heijne (GroenLinks) merkt op dat GroenLinks graag ziet dat de gemeente buurtstroomprojecten ondersteunt. De fractie wacht hieromtrent de beantwoording van schriftelijke vragen af. Dan het onderwerp circulariteit. GroenLinks is blij met de ambitie van het college om in te zetten op een circulaire stad in 2050. Uit de beantwoording van schriftelijke vragen blijkt dat het college serieus werk wil maken van circulariteit. Kan het college toezeggen dat het actieplan Circulair Utrecht naar de commissie gestuurd wordt met daarin duidelijke doelen en tussendoelen? In het actieplan leest GroenLinks graag terug hoe de gemeente bij tendering partijen uitdaagt om maximaal circulair te ontwikkelen. Verder ziet het college mogelijkheden om nieuwe banen te creëren door in te zetten op de circulaire economie. Hier zou op ingezet kunnen worden via de Regionale Ontwikkelmaatschappij. Ook hiervoor ziet de fractie graag een concreet plan met eind- en tussendoelen. Dit zou ook onderdeel kunnen zijn van het actieplan. Voorts is het van belang om bewoners te betrekken. Rondom consumptiegoederen is nog een grote slag te slaan. In Rotterdam wordt daarom gewerkt met upcycle malls, een soort marktplaats voor grondstoffen en producten. Daarnaast vraagt de fractie of het college ook iets ziet in zogenaamde materialenbanken. Tot slot vraagt GroenLinks hoe het college staat tegenover een stadsakkoord circulair Utrecht.

20

25

30

De heer Işik (PvdA) merkt op dat de PvdA-fractie vindt dat klimaatadaptatie en het onderhoud van de openbare ruimte hand in hand moet gaan. Kan het college toezeggen dat bij werkzaamheden in de openbare ruimte klimaatadaptatie als basis uitgangspunt wordt meegenomen? Verder is de wethouder bezig met een project voor het gasloos maken van woningen in Overvecht. Kan er een planning komen voor de hele stad? Graag een toezegging. De PvdA overweegt een motie.

35

De heer Koning (D66) vraagt hoe de heer Işik een en ander ziet in relatie tot de warmteplannen.

40

De heer Işik (PvdA) antwoordt dat het prima is als een en ander in het voorstel voor de warmteplannen meegenomen wordt. Hij vervolgt zijn bijdrage. Hoe wordt ervoor gezorgd dat duurzaamheid een ambitie wordt voor iedereen in de stad? Er dient een wijkgerichte aanpak te komen. De PvdA ziet duurzaamheid ook als kans om sociale cohesie te creëren in de wijk. Verder dient het verduurzamen van schimmelwoningen in de sociale sector een hogere prioriteit te krijgen. Tot slot sluit de partij aan bij opmerkingen van de VVD over ondergrondse containers.

45

De heer Koning (D66) zegt dat steeds meer Utrechters opzoek zijn naar een handelingsperspectief om met hun huis bij te dragen aan de energietransitie. D66 maakt zich er zorgen over of huiseigenaren zelf genoeg keuzevrijheid krijgen. Daarnaast wachten zij op besluiten van overheden. D66 ziet mogelijkheden om lokaal meer versnelling te brengen in de verduurzaming van de woningvoorraad. Wanneer mensen een huis kopen of een verhuurder een nieuwe huurder toelaat, ontstaat een logisch moment om een of meer labelstappen te maken. Graag een reactie.

50

De heer Işik (PvdA) vraagt of D66 wil dat prioriteit wordt gelegd bij de aanpak van schimmelwoningen.

55

De heer Koning (D66) zegt dat D66 het belangrijk vindt dat corporaties hun verantwoordelijkheid nemen. Daarnaast zijn de prestatieafspraken leidend. Hij vervolgt zijn bijdrage. Samen met GroenLinks wordt gekeken naar mogelijkheden voor zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed. Ook wordt gekeken hoe die aangeboden kunnen worden aan bewoner coöperaties. Vervolgens merkt de partij op dat de huidige informatievoorziening bijvoorbeeld rondom Overvecht aardgasvrij nog niet altijd

60

goed aansluit bij hetgeen mensen nodig hebben. Een bredere samenwerking met bewoners en partners in de buurt is essentieel. Graag een reactie. Vervolgens de circulaire economie. GroenLinks gaf aan dat gewerkt dient te worden aan een actieplan. D66 sluit hierbij aan.

5 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) zegt dat het CDA bij deze portefeuille in de voorjaarsnota weinig financiële wijzigingen ziet en concrete inzet. Het is goed dat er geld vrij wordt gemaakt voor bodem- en
luchtkwaliteit en dat ambtenaren hard werken aan de energietransitie waar onlangs de circulaire
economie aan is toegevoegd. Het CDA ziet dit laatste in de komende tijd wel graag concreter worden.
10 De voorjaarsnota mist nog prestatie-indicatoren daarvoor. Kan de wethouder toezeggen de creativiteit
van lokale ondernemers en inwoners te betrekken in aangekondigde actieplannen voor onder andere
circulair bouwen en inkopen? De toenemende energiekosten van opgeteld 1,2 miljoen euro in 2019 en
2020 komen in de voorjaarsnota ten laste van openbare ruimte, groen en vastgoed. Het CDA vindt het
logischer dat dit een plek krijgt in het programma Duurzaamheid. De kosten en de bereidheid om meer
15 te investeren zijn mogelijk gerelateerd aan de keuze voor groene stroom, de mate van
energiebesparing die de gemeente zelf weet te realiseren en de integrale studie van de gemeente op
de energieprestaties van al haar gebouwen en andere objecten. Tot slot twee vragen over lopende
projecten. Ten eerste het verduurzamen binnen een VVE. Hoe staat hiermee in Overvecht en zijn er
aanvullende middelen nodig voor opschaling naar VVE's in andere delen van Utrecht en is dit gedekt
20 in de voorjaarsnota? Ten tweede de inzameling van bedrijfsafval in de binnenstad. Wanneer komt de
geplande verzamelcontainer op de Mariaplaats en eventuele andere plekken?

De heer Wijmenga (ChristenUnie) sluit allereerst aan bij vragen die gesteld zijn over circulariteit. Met
betrekking tot het van het gas afgaan merkt de ChristenUnie op, dat hetgeen hieromtrent gedaan kan
worden zichtbaar gemaakt dient te worden. Wellicht kunnen woningen in de stad die door particulieren
25 zelf verduurzaamd zijn, dienen als voorbeeldproject. Verder wordt op het Jaarbeursterrein
geëxperimenteerd met buurtbatterijen. In de voorjaarsnota wordt extra geld uitgetrokken voor het in
kaart brengen van de risico's. Wordt er bij de plaatsing van nieuwe laadinfrastructuur voor auto's en
vergunningen voor buurtbatterijen rekening gehouden met de risico's? Worden die meegenomen in de
uitrolstrategie voor laadpalen? Tot slot de handhaving van de vijf jaar terugverdiensijd die wettelijk
30 vastgelegd is voor energiematregelen bij bedrijven. De provincie pleegt hier inzet op. Wat is de stand
van zaken? Onderneemt de gemeente hier ook inzet op?

De heer Strandstra (PvdD) zegt dat Utrecht zo snel mogelijk energieneutraal moet worden.
Tussendoelen zijn hierbij belangrijk om op koers te blijven liggen. Dit college laat zich echter niet
35 binden aan doelstellingen en tussendoelstellingen. In de Jaarstukken 2018 ontbrak elke informatie om
te controleren of Utrecht nu op koers ligt. De motie van de PvdD gaat hier verandering in brengen. De
PvdD constateert dat door de houding van het college een onwerkbaar situatie ontstaat die afbreuk
doet aan de urgentie van de klimaatopgave en de rol van de raad. Kan de wethouder hierop
reflecteren en waar kan het college aan gehouden worden? En wanneer kunnen doelstellingen
40 verwacht worden?

Mevrouw Heijne (GroenLinks) merkt op dat in het coalitieakkoord hele concrete doelstellingen staan.

De heer Strandstra (PvdD) antwoordt dat in het coalitieakkoord iets staat over zonnepanelen en dat
45 er een paar kleine doelstellingen staan. De energietransitie is echter veel groter. De PvdD vindt dat
tussendoelen gesteld moeten gaan worden.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) denkt dat tussendoelen wel kunnen helpen.

50 **De heer Strandstra** (PvdD) vervolgt zijn bijdrage. De energieopgave kan niet bij de regio neergelegd
worden. De PvdD ziet echter dat dit mogelijk wel gaat gebeuren in het kader van de RES. De partij
vindt dat van de gemeente de maximale inzet verwacht mag worden om ook de eigen beschikbare
ruimte maximaal te benutten voor duurzame energieopwekking. Is het college bereid te zoeken naar
zoveel mogelijk potentiële locaties binnen de gemeentegrenzen voor de opwekking van zonne- en
55 windenergie? Tot slot de afvalinzameling. Veel inwoners, bijvoorbeeld inwoners van de binnenstad,
worden uitgesloten van de inzameling van gft omdat onpraktisch of onmogelijk zou zijn. Groente- en
fruitafval van horeca in de binnenstad wordt echter sinds kort per boot opgehaald. Navraag heeft
geleerd dat deze boot ook het groente- en fruitafval van omwonenden van de Oudegracht op zou
kunnen halen. Wat vindt de wethouder van dit idee en is zij bereid dit te onderzoeken? De PvdD
60 vraagt of de wethouder ook bereid is meer van dit soort innovatieve ideeën te gaan voorstellen in de

nieuwe afvalnota door bijvoorbeeld samenwerking te zoeken met 'the green offices' van de hogeschool en de universiteit of andere externe organisaties.

- 5 **De heer Virginia** (GroenLinks) vraagt of het niet eenvoudig is om in de Binnenstad gft weer gescheiden te gaan inzamelen. Kan het college hier opnieuw naar kijken.

De voorzitter constateert dat de fractie van DENK niet aanwezig is.

- 10 **Mevrouw Sturkenboom** (Student&Starter) gaat in op het onderwerp circulair Utrecht. Eerder zijn hier schriftelijke vragen over gesteld. De fractie heeft drie punten ter aanvulling. In het duurzaamheidsverslag mist zij de afvalproductie van elektrische apparaten. Kan die in duurzaamheidsverslag worden meegenomen? Ten tweede zou een upcycle centrum iets toe kunnen voegen aan de stad. Graag een reactie. Ten derde gaat de circulaire economie ook over circulair bouwen. Wil de wethouder onderzoeken wat gedaan kan worden aan demontage? Vervolgens gaat 15 Student&Starter in op het onderwerp plastic. Er is veel onnodig plastic. De fractie heeft The Green Office van de universiteit Utrecht gevraagd om te laten onderzoeken wat de impact is als onnodig plastic wordt verboden en wat het beste alternatief is. De eerste resultaten laten zien dat plastic tasjes daadwerkelijk niet duurzaam zijn en dat zogenaamde pet tasjes het beste alternatief zijn. Het onderzoek krijgt een vervolg en de fractie zal hier te zijner tijd acties aan koppelen. Is de wethouder 20 bereid om eens verder over dit onderwerp na te denken samen met Student&Starter en om meer te gaan samenwerken met The Green Office? Tot slot Rijnenburg. Een roeibaan aldaar kan energieopwekking opleveren. De fractie denkt na over een motie.

- 25 **De heer Schipper** (SP) merkt op dat de SP aansluit bij hetgeen gezegd is over zonnepanelen op daken en energieopslag. Daarnaast dienen woningen met het laagste energielabel het eerste aangepakt te worden. Verder zijn de bij plaatsingen bij de afvalcontainers een grote ergernis. De afvalcontainers moeten opengezet worden. Samen met de VVD kan tot een motie hieromtrent worden gekomen.

- 30 **De voorzitter** constateert dat de fractie van de PVV niet aanwezig is.

- De heer Bos** (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat een van de grootste veroorzakers van de CO₂-stijging de biomassa warmtecentrale van Eneco is. Dit is een kwalijke zaak en de fractie vraagt in verband met de PAS-uitspraak of de biomassa centrale moet worden stilgelegd en of het 'work in progress' voor fase 2 moet worden opgeschort. Kan het college duidelijkheid geven? Verder is er een 35 nieuwe strategisch omgevingsmanager Energielandschap/gebiedsmanager Reijerscop. Klopt het dat er een nieuwe gebiedsmanager is en dat deze persoon probeert te onderhandelen namens de gemeente Utrecht en is er inderdaad afstemming geweest met de gemeente Woerden?

- 40 **De voorzitter** schorst de vergadering voor vijf minuten.

De voorzitter heropent de vergadering.

- 45 **Wethouder Everhardt** merkt op dat op een later moment gesproken zal worden over buurtstroom en daken van de gemeente. De ChristenUnie had een vraag over de buurtbatterijen. Er worden sinds 2012 al strenge veiligheidseisen hiervoor gehanteerd. Student&Starter vroeg een en ander omtrent elektrische apparaten op te nemen in het duurzaamheidsverslag. Dit zal opgenomen worden. Ten slotte de PAS-uitspraak van de Raad van State in relatie tot de uitstoot van de biomassacentrale. Op 50 dit moment is die al vergund door de provincie. Hij verwacht niet dat er een probleem zal ontstaan door de uitspraak.

De heer Strandstra (PvdD) vraagt of de wethouder bereid is te kijken of in samenwerking met de provincie en eventueel Eneco de stikstofuitstoot omlaag kan.

- 55 **Wethouder Everhardt** antwoordt dat het college in gesprek is met de provincie. Dit vraagstuk zal bespreekbaar gemaakt worden.

De voorzitter geeft wethouder Van Hooijdonk het woord.

Wethouder Van Hooijdonk zegt dat de PvdD vraagt naar doelen. Ze legt uit dat veel betere doelen geformuleerd zijn omdat in de vorige periode bleek dat de doelen die er waren, technisch gezien onhaalbaar waren. Dit had niets met prioriteiten of politieke afwegingen te maken. In het coalitieakkoord is geprobeerd tot een aantal doelstellingen te komen die ambitieus zijn, tegen de grens
5 zitten van wat kan en concreter zijn. Hier zal ook over gerapporteerd worden.

De heer Strandstra (PvdD) merkt op dat de doelen uit het coalitieakkoord gaan over 2025, 2030 en 2040. Aan welke tussendoelen kan het college nu gehouden worden?

Wethouder Van Hooijdonk geeft aan dat het gesprek hierover in de vorige periode vaak gevoerd is. Daarnaast is niet altijd precies te zien wat het effect is van een interventie. In de vorige periode is daarom afgesproken dat gerapporteerd gaat worden over de interventies.
10

De heer Strandstra (PvdD) vraagt of in het verslag opgenomen kan worden, tot wat voor reductie de maatregelen die genomen gaan worden, gaan leiden en wanneer.
15

Wethouder Van Hooijdonk begrijpt de behoefte van de commissie aan grip maar die is er gewoon niet. De energietransitie laat zich niet voorspellen. Vervolgens gaat zij in op het kopje besparen en gasloos. De VVD vroeg Stedin te bewegen prioriteit te geven aan de onveilige gasleidingen. Zij geeft aan dat dit niet nodig is omdat Stedin hier al hard aan werkt.
20

De heer Te Hoonte (VVD) zegt dat het de VVD gaat om De Klopvaart. Als Stedin daar iets wil doen, dan dient capaciteit elders voorrang te krijgen.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat een en ander met betrekking tot de Klopvaart pas in 2030 gaat spelen op zijn vroegst. De PvdA vroeg om een planning voor de hele stad. Dit wordt de Transitievisie Warmte. De commissie is hierover geïnformeerd. D66 en de ChristenUnie vroegen aandacht voor de manier waarop er met bewoners wordt omgegaan. Zij legt uit dat het soort dans is tussen enerzijds aansluiten bij de gebiedsgerichte aanpak en anderzijds het aansluiten bij de belevingswereld van gebouw-eigenaren. In het stadsakkoord wordt geprobeerd om partijen op te zoeken die juist bij de verandermomenten betrokken zijn en in de Transitievisie Warmte wordt niet alleen aandacht besteed aan het ritme van gasloos maar ook aan de no-regret kant ervoor. Verder is zij het met D66 eens, dat mensen behoefte hebben aan praktische informatie en dat het nog niet altijd lukt om daar goed op in te spelen.
25
30

De heer Işik (PvdA) vraagt of er een informatiepunt in de wijk kan komen.
35

Wethouder Van Hooijdonk zegt dat er wijkbijeenkomsten zijn, energieambassadeurs en bijeenkomsten over energie in bibliotheken. Daarnaast is er in Overvecht-Noord het voorbeeldhuis en kunnen mensen naar het wijkbureau waar medewerkers zitten. Verder kunnen mensen informatie vinden op internet bij websites waar de gemeente bij betrokken is. De PvdA had ook nog een vraag over de energietransitie voor iedereen. Zij hoopt snel een brief te sturen waarin wat meer gezegd wordt over de sociale kant van de energietransitie. De PvdA vroeg ook naar schimmelwoningen. Er wordt geprobeerd met corporaties afspraken te maken over energiebesparing. Wethouder Diepeveen houdt zich hiermee bezig. Vervolgens gaat zij in op vragen rondom energie opwekking. Met betrekking tot Rijnenburg blijft zij erbij dat de raad bij het college een pauzelandschap heeft besteld. De RSU zal vervolgens gaan om het eindbeeld. Als het eindbeeld bekend is, dan kan daar in de verdere uitwerking van plannen rekening mee gehouden worden. Stadsbelang Utrecht had het over een nieuwe omgevingsmanager. Zij herkent het beeld dat onderhandeld zou worden niet. Er is een communicatiemedewerker en er wordt met mensen in de polder gesproken. Op dit moment zit men in de fase tussen het conceptvoorstel en de voorbereiding op het definitieve raadsvoorstel. Student&Starter vroeg aandacht voor de roeibaan als een vorm van productie. Aan een dergelijke roeibaan zonder stadswijken heeft men niet zoveel. Er zijn dan geen afnemers. De PvdD vroeg naar andere vormen van energieopwekking. Er loopt al een aantal zaken bijvoorbeeld ten aanzien van zonnevelden en een plan van aanpak Zon. In regionaal verband loopt de regionale energiestrategie. De gemeente Utrecht zal hier ook een bijdrage aan moeten leveren. In het wordingsproces van de RES zal hierop teruggekomen worden. Het plan van aanpak voor zonne-energie kan in het najaar verwacht worden.
40
45
50
55

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vindt het bijzonder dat de strategisch gebiedsmanager bepaalde afspraken probeert te maken en dat hij zegt te werken namens de gemeente Utrecht.
60

Wethouder Van Hooijdonk beaamt dat er een medewerker is die dingen doet. Verder herkent zij het beeld niet dat de heer Bos schetst. *D66 en GroenLinks vroegen of het college in gesprek kan gaan met eigenaren van gebouwen met grote daken. Dit is al behoorlijk actief gedaan en zij zijn ook geholpen bij het aanvragen van een SDE-subsidie. Na de zomer komt het plan van aanpak Zon energie om richting de 20% te gaan. Zij stelt voor de suggestie hierin mee te nemen.* Tot slot een paar losse punten. De PvdA vroeg naar adaptatie in de openbare ruimte. Die valt onder de portefeuille van wethouder Diepeveen. In het najaar komt er een adaptatieplan. Het CDA vroeg de energiekosten van de gemeente onder te brengen bij het programma Energie. Zij vindt dit niet logisch omdat dan de situatie ontstaat dat diegene die de rekening betaalt, niet diegene is die grip heeft op de rekeningen. De ChristenUnie vroeg in hoeverre gehandhaafd wordt in relatie tot het activiteitenbesluit. Zij geeft aan dat dit altijd met behoorlijk veel enthousiasme is gedaan en dat dit nog steeds voor tweehonderd bedrijven per jaar in de boeken staat. Er is nu een meldingsplicht bij gekomen. Bedrijven moeten nu actief melden wat zij al hebben gedaan.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) vraagt of er ook afstemming is met de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) hierover.

Wethouder Van Hooijdonk merkt op dat de portefeuillehouder RUD er nu niet is. Zij denkt wel dat er afstemming is.

Mevrouw Zwinkels (CDA) had nog een vraag gesteld over de VVE's.

Wethouder Van Hooijdonk merkt op dat eerder een memo is gestuurd. Hierin stond dat rond de zomer van 2019 naar de commissie teruggekomen zou worden. Dit zal schriftelijk gebeuren.

De heer Koning (D66) merkt op dat bij een mutatie bij een woning, eisen gesteld kunnen worden met betrekking tot energiemaatregelen.

Wethouder Van Hooijdonk schat de kans laag in dat dit mogelijk is.

De heer Strandstra (PvdD) vraagt of het college bereid is om alle potentiële locaties binnen de gemeentegrenzen te onderzoeken en reeds gedane onderzoeken te bundelen. Kan het college tot een voorstel komen om deze locaties maximaal te benutten? In het kader van de RES wordt het voorstel bij de regio neergelegd. Betekent dit dat in het voorstel de maximale potentie van de gemeente wordt voorgelegd?

Wethouder Van Hooijdonk zegt dat in de RSU een balans gevonden moet worden tussen allerlei behoeftes en functies. Daarnaast is hetgeen de PvdD maximaal vindt misschien iets anders dan dat straks in de RSU als maximaal wordt aangegeven.

De voorzitter herhaalt de toezegging.

Wethouder Van Hooijdonk neemt in de uitwerking van het plan van aanpak mee dat in gesprek wordt gegaan met eigenaren van panden met grote daken.

Wethouder Verschuure gaat in op de vragen van de VVD over de afvalinzameling. Hij brengt hierbij de recente invoering in Tuinwijk en Vogelenbuurt in herinnering. In Tuinwijk zijn in wijk 1 vijf meldingen binnengekomen en in wijk 2 zeven meldingen over het bijplaatsen van afval. In Vogelenbuurt is een ander onlangs uitgerold. In de eerste week zijn zeven meldingen binnengekomen. Op het moment dat er een melding binnenkomt wordt er langsgeslagen en worden er flyers uitgedeeld. Leidt dit niet tot het gewenste resultaat dan wordt een afvalcoach langs gestuurd. Mocht dit ook niet voldoende zijn dan wordt een handhaver langs gestuurd. Uiteindelijk wordt gestreefd naar het cijfer 7 als het gaat om tevredenheid. Dit cijfer wordt nog niet gehaald. De afvalinzameling haalt al wel een ruim voldoende. Tot slot geeft hij aan dat het openzetten van containers geen oplossing is want ook hierbij wordt bijgeplaatst. Het inzetten van camera's hierbij is naar zijn mening onhaalbaar. *GroenLinks vroeg naar het actieplan met doelen om van Utrecht een circulaire stad te maken in 2050. Er wordt hard gewerkt aan een plan van aanpak. Dit zal na de zomer naar de commissie komen.* GroenLinks vroeg ook naar de 'upcycle malls'. De wethouder geeft aan dat samen met drie kringloopbedrijven een aanvraag is gedaan. Deze aanvraag loopt maar er is al bekend dat er veel meer aanvragen zijn gedaan dan dat er geld beschikbaar is. Verder is onlangs gestart met een

initiatief op de Tractieweg. Vervolgens is ook gevraagd om een stadsakkoord circulair Utrecht. De wethouder is hier een voorstander van maar op dit moment is hier geen geld en capaciteit voor beschikbaar. Het CDA vroeg naar prestatie indicatoren in de voorjaarsnota. Deze zijn opgenomen bijvoorbeeld voor het verminderen van restafval. Het CDA vroeg ook wanneer de container verwacht kan worden op de Mariaplaats. Er wordt verwacht dat deze komt in week 30. De PvdD vroeg naar afval en gft inzamelen met de boot. Dit wordt beperkt gedaan. De boot heeft beperkte capaciteit en de actieradius is ook beperkt. Student&Starter vroeg naar 'upcycle systemen' zoals in Almere. Er loopt een pilot maar de ruimte op afvalscheidingsstations is beperkt.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) merkt op dat de banen in het actieplan komen. Gaat de wethouder hierin ook iets zeggen over het tenderen?

Wethouder Verschuure *antwoordt dat het tenderen meegenomen zal worden.*

De heer Strandstra (PvdD) vraagt of The Green Offices mee kunnen denken.

Wethouder Verschuure denkt dat het prima is als The Green Offices een uitnodiging krijgen om mee te denken.

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) merkt op dat gewerkt wordt aan een project rondom plastic. Ze nodigt de wethouder uit een keer een kop koffie te drinken en hier eens over te praten.

Wethouder Verschuure neemt de uitnodiging aan.

De voorzitter herhaalt de toezeggingen.

Wethouder Verschuure *stuurt na de zomer van 2019 een plan van aanpak met betrekking tot circulariteit naar de commissie inclusief de banen en tendering.*

De voorzitter schorst de vergadering om 18.50 uur.

Verslag van de openbare avondvergadering van de raadscommissie Stad en Ruimte, gehouden op 27 juni 2019 in de raadzaal, Stadhuisbrug 1 te Utrecht.

Aanwezig: de voorzitter. Mevrouw A.M. Poth, de wethouder, dhr. K. Diepeveen, V. Everhardt en K. Verschuure, de leden, dhr. B. Isik (PvdA), dhr. C. Bos (Stadsbelang Utrecht), dhr. T. Homan (Student & Starter), dhr. T. Schipper (SP), dhr. G. Te Hoonte (VVD), mw. F. de Koning (GroenLinks), dhr. P. Zwanenberg (GroenLinks), dhr. M. van Dalen (VVD), dhr. I. El Albassi (DENK), dhr. M. van Heuven (PvdD), dhr. M. Koning (D66), mw. J. Zwinkels (CDA), De heer S. van Waveren (CDA). Mw. H Dekker-Abdulaziz (D66), dhr. S. Nagtegaal (PVV), dhr. D. Bosch (PVV), de commissiegriffier, dhr. F. de Kok, mw. T. Meerding (VVD).
Voorts aanwezig enkele medewerkers.

Afwezig: Er zijn geen afwezigen gemeld.

Verslag: Dhr. R. Schotsman (Notuleerservice Nederland)

INHOUD	Pagina
1. Opening en mededelingen.....	42
2. Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2019.....	42

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen en de volgers op internet van harte welkom. De bespreking van de Voorjaarsnota 2019 en gerelateerde voorstellen wordt voortgezet. De Voorjaarsnota 2019 blikt terug op de eerste maanden van 2019 en kijkt vooruit naar de komende Programmabegroting welke in september verschijnt. De definitieve besluitvorming over de voorstellen vindt plaats tijdens de raadsvergadering van donderdag 11 juli. Tijdens dit blok worden de onderwerpen Stedelijke ontwikkeling inclusief het Raadsvoorstel Meerjarenperspectief Ruimte 2019, inclusief Wonen, Leidsche Rijn, en Samen voor Overvecht, Stationsgebied en Grondzaken behandeld.

2. Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2019

Blok 11

- **Stedelijke ontwikkeling incl. Raadsvoorstel Meerjarenperspectief Ruimte 2019, incl. Wonen + Leidsche Rijn + Samen voor Overvecht (M&S + S&R-onderwerpen**
- **Stationsgebied**
- **Grondzaken**

De voorzitter deelt mee dat de fractie van de VVD een geheim deel heeft aangevraagd.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) wil weten wat de inhoud is van het geheime deel voordat hij eventueel besluit gebruik te maken van zijn recht om ook tijdens de geheime sessie te spreken.

De heer Te Hoonte (VVD) maakt een punt van orde en stelt dat het geheim is wat er tijdens de geheime vergadering wordt besproken. Met de griffie is de afspraak gemaakt dat er wordt gestart met het geheime deel.

De vergadering wordt in besloten vorm voortgezet.

De voorzitter sluit het besloten deel van de vergadering af.

De heer Te Hoonte (VVD) stelt al eerder aangegeven te hebben dit college een schuldencollege te vinden en blijft daar bij. Het college roomt 25 miljoen euro af uit de verbeterde reserve Grondexploitaties. Er komt een groot bedrag beschikbaar vanuit de Erfpachtconversies wat weer ingezet wordt voor wonen wat voor een groot deel in de grondexploitaties zit. Zo wordt het geld rondgepompt. Netto gaat er meer geld uit de grondexploitaties dan dat er wordt ingestopt. De fractie betwijfelt de stelligheid waarmee het geld uit de reserve wordt gehaald. Spreker vraagt wat er gebeurt bij een tegenvallende groei, hoe zeker is dat de groei die dit jaar achterliep, volgend jaar wordt

gecompenseerd en welke maatregelen het college nog kan nemen als de groei daadwerkelijk achterblijft. Spreker vraagt of het logisch is om op voorhand zoveel geld uit de reserves te halen als de complexiteit van de grondexploitaties toeneemt door meer binnenstedelijk bouwen. Zou het college niet in de RSU moeten inzetten op bijvoorbeeld een ontwikkellocatie in de hoek van de A12 en de A2 waar het gemakkelijker bouwen is? De binnenstedelijke locaties lijken geld te kosten terwijl het geld wordt verdiend in de ontwikkeling van Leidsche Rijn. De fractie maakt zich zorgen over de voortgang van de projecten en de planologische procedures in Leidsche Rijn. Veel projecten zijn vertraagd. Spreker vraagt of de gemeente de gewenste snelheid wel aankan. Gevraagd wordt hoe het mogelijk is dat sociaal bouwen geen effect op de grondopbrengsten heeft terwijl de grondprijzenbrief anders doet geloven. Het college spreekt vaak over nieuw beleid maar de financiële kant daarvan daalt niet neer in de financiën. Er bestaat een lijst met bedragen die uitgegeven worden aan onder andere het Merwedekanaal en het Beurskwartier en die ten laste van de algemene middelen worden gebracht. Spreker vraagt of het college bereid is om toe te zeggen dat deze allen bij aanvang van de grondexploitaties in die gebieden overgeheveld gaan worden naar de grondexploitaties zodat ook op langere termijn inzichtelijk is wat het resultaat is geweest. Indien deze toezegging niet komt zal de fractie een motie indienen. De fractie is blij met de bijdrage die wordt geleverd aan Castellum Hoge Woerd. Dit is een belangrijke plek voor de wijk en voor de educatie over de geschiedenis van de stad. De fractie vraagt zich af hoe het staat met de ontwikkeling van het parkeergebied in de Merwedekanaalzone ten dienste van het Beurskwartier.

De heer Van Dalen (VVD) stelt dat de fractie blij is dat de USP-partners bezig zijn met de Omgevingsvisies van Utrecht Science Park. Er is echter wel zorg over de autobereikbaarheid; het is niet voor iedereen mogelijk om met het OV of de fiets reizen. De wethouder wordt om een toelichting gevraagd. Ook dient de autobereikbaarheid voor een aantal bedrijventerreinen goed te blijven.

Mevrouw Meerdink (VVD) merkt op dat de raad afgelopen maandag bericht heeft ontvangen dat er een Woondeal getekend is. De fractie is verbaasd over deze gang van zaken. Aan het begin van de coalitieperiode sprak het college volop over inclusiviteit en het samenwerken met de hele raad. De Woondeal lijkt nadrukkelijk uit het zicht van de raad gehouden te zijn. Wethouders uit naburige gemeenten hebben de raad wel eerst ter informatie naar hun raad gestuurd. De wethouder wordt om een toelichting gevraagd. Daarnaast is de fractie benieuwd naar hoe de Woondeal zich verhoudt tot andere raadsdocumenten. In de Woondeal wordt gesproken over het snel verwezenlijken van studentenwoningen. Dit college heeft juist de schaarstegrens losgelaten om overal een leefbaarheidstoets op los te laten. Gevraagd wordt of de studentenwoningen in dat idee passen. De fractie van de VVD is blij met de verkoopvoorrang die Mitros en Portaal haar huidige huurders geeft, aangezien dit een goed middel is om doorstroming te bevorderen en scheefwonen aan te pakken. Gevraagd wordt waarom Bo-Ex deze voorrang nog niet heeft opgenomen.

De heer Isik (PvdA) vraagt hoe de VVD de wachtlijstproblematiek wenst op te lossen als er zoveel sociale huurwoningen verkocht worden.

Mevrouw Meerdink (VVD) antwoordt dat de voorrang geen betrekking heeft op het verkopen van sociale huurwoningen maar dat huidige huurders hiermee voorrang hebben op koop van woningen die uit de voorraad van de corporaties worden verkocht.

Mevrouw De Koning (GroenLinks) stelt dat bewoners vaak het gevoel hebben niet echt mee te kunnen en mogen denken over ontwikkelingen in de buurt. Ook initiatiefnemers hebben vaak moeite om er tussen te komen. Complimenten voor de wethouder die heeft besloten om dit jaar een kwartiermaker voor bewonersinitiatieven aan te stellen. De fractie verwacht dat er dit jaar grote stappen worden gezet met een Woonvisie en een voorstel voor een nieuw Utrechts Planproces. Ook vandaag liggen er kansen om de zeggenschap voor mensen in de buurt te vergroten. Er wordt 13 miljoen euro geïnvesteerd in betaalbare woningen. Echter op de indicatieve lijst komen bewonersinitiatieven nog niet aan bod. De fractie zou graag zien dat bewonersinitiatieven ook aanspraak kunnen maken op het potje voor betaalbare woningen. Gevraagd wordt of de wethouder het daar mee eens is. Is de wethouder bereid om het bestedingskader aan te passen zodat de kwartiermaker en de coalitie voor wooninitiatieven ook voorstellen in kunnen dienen, en niet alleen de

gebiedsregisseurs? Voorts vraagt spreker of het mogelijk is om een deel van het budget te oormerken voor een revolverend fonds voor bewonersinitiatieven. De fractie is een voorbeeld van een bekende woongroep uit Utrecht ter ore gekomen die een revolverende subsidie heeft gekregen. Dit lijkt een voordelige methode om een permanente bijdrage te leveren aan betaalbaar wonen in de stad.

5

De heer Te Hoonte (VVD) maakt een punt van orde. Hij stelt dat er vragen worden gesteld over een geheim document.

10

Mevrouw De Koning (GroenLinks) licht toe dat haar vragen gingen over de regels waarop gelden worden ingezet en dat is, in tegenstelling tot de indicatieve lijst, niet geheim.

Tenderen zou een manier kunnen zijn om bewoners meer in positie te brengen. Spreker meent dat het goed is om bij tenders meer aandacht te hebben voor buurtbetrokkenheid. De wethouder wordt gevraagd of de raad binnenkort een aangepast voorstel voor tenderbeleid kan verwachten en of hij wil toezeggen dat daarin aandacht wordt besteed aan buurtbetrokkenheid.

15

De fractie is blij met de investeringen die worden gedaan in betaalbare woningen. In de investeringsimpuls RSU wordt betaalbaarheid en leefbaarheid gemist. Er zou met prioriteit moeten worden geïnvesteerd in die complexen en de openbare ruimte in de buurten waar de leefbaarheid het meest onder druk staat. De wethouder wordt gevraagd hierop te reflecteren.

20

De heer Nagtegaal (PVV) vraagt of de definitie van leefbaarheid van GroenLinks is om de hele stad vol te bouwen.

25

Mevrouw De Koning (GroenLinks) antwoordt dat de fractie wenst dat Utrechters een dak boven hun hoofd hebben. Er zijn nu grote tekorten, internationale studenten gaan zonder diploma weer naar huis omdat ze niet in Utrecht kunnen wonen. Op ongebruikte rangeerterreinen ontstaan nu woonwijken met meer groen waar meer mensen kunnen wonen. Dit is een win-winsituatie voor de stad.

30

De heer Nagtegaal (PVV) vraagt of Rijnenburg een van de stappen van GroenLinks is om meer betaalbare woningen te realiseren.

35

Mevrouw De Koning (GroenLinks) antwoordt dat later, bij de RSU, over Rijnenburg zal worden gesproken. GroenLinks zal hierover een integrale afweging maken.

Spreker stelt dat in de RSU wordt benoemd dat wordt gezien of een beperkt deel van de investeringsimpuls beschikbaar wordt gehouden voor de beleidsregel Ruimte voor initiatief. Dit terwijl juist vanuit die beleidsregel veel mooie initiatieven zijn gerealiseerd. De wethouder wordt gevraagd wat de plannen zijn met Ruimte voor initiatief.

40

De woningnood onder studenten is groot, zeker bij internationale studenten. Het lijkt de fractie een goed idee om samen met de universiteit een hospita-promotiecampagne op te starten. In Nijmegen is een dergelijke campagne zeer succesvol gebleken. De wethouder wordt gevraagd of hij hiertoe, voor de start van het volgende collegejaar, bereid is.

45

Mevrouw Dekker-Abdulaziz (D66) vraagt of GroenLinks bekend is met de regel dat een hospita voor minstens 11% eigenaar van de woning moet zijn en dat het daarmee voor huurders onmogelijk is om hospitakamers aan te bieden.

50

De heer Bosch (PVV) vraagt GroenLinks waarom, als er zoveel Utrechters geen woning kunnen vinden er juist internationale studenten gehuisvest zouden moeten worden.

Mevrouw De Koning (GroenLinks) antwoordt bekend te zijn met de regel en stelt dat het ook belangrijk is om binding met de buurt te hebben. Echter voor huurders zijn er andere mogelijkheden om mensen op kamers te nemen. De internationale studenten zijn er nu eenmaal in de stad. Met dat gegeven is de vraag of er naar gestreefd moet worden dat ze fijn kunnen wonen of dat ze in dure hostels moeten wonen en na jaren zonder diploma weer huiswaarts keren.

55

De heer Bosch (PVV) stelt dat de Utrechters ook kinderen hebben die hierdoor nog langer moeten wachten op een woning. Zij worden gedwongen om buiten de stad te gaan wonen.

Mevrouw De Koning (GroenLinks) antwoordt dat de gemeente ervoor wil zorgen dat er betaalbare woningen zijn voor iedereen die een woning zoekt. Ook Utrechtse studenten kunnen gebruik maken van een woning met een hospita.

5

De heer Bosch (PVV) zegt niet alleen studenten te bedoelen maar dat de gewone Utrechters ook kinderen hebben die werken en niet meer in de stad kunnen wonen.

Mevrouw De Koning (GroenLinks) reageert dat iedereen een gewone Utrechter is en dat GroenLinks zich hard maakt voor iedereen.

10

De heer Schipper (SP) merkt op dat als iemand in huis genomen wordt er minder bijgebouwd hoeft te worden en vindt het idee van GroenLinks daarom interessant. Hij vraagt of GroenLinks een beeld heeft van de kosten van een dergelijke campagne.

15

Mevrouw De Koning (GroenLinks) verwacht dat de campagne voor de gemeente niet heel duur hoeft te zijn en denkt aan aanpassingen van de website en wijkberichten. De universiteit heeft ook een verantwoordelijkheid om de rekening te betalen aangezien zij internationale studenten werven.

De heer Homan (Student & Starter) stelt dat het aan de PVV niet gegeven is om internationaal te denken en benadrukt dat internationale studenten een verrijking zijn voor het onderwijs bij universiteit en hogeschool.

20

De heer Te Hoonte (VVD) vraagt wat GroenLinks doet voor betaalbaar wonen voor de mensen die net buiten de gestelde categorieën zoals middenhuur vallen.

25

Mevrouw De Koning (GroenLinks) antwoordt dat hier bij de Huisvestingsverordening over is gedebatteerd. Uit de berekeningen van het college blijkt dat als het inkomen boven de grens uit het Actieplan middenhuur ligt, een markthuurwoning of koopwoning goed te betalen is. Utrecht streeft ernaar 35% sociale huur en 25% middenhuur aan te bieden. Er blijft dan nog een flink percentage over voor mensen die meer verdienen.

30

Mevrouw Dekker-Abdulaziz (D66) vraagt of het GroenLinks bekend is met het gegeven dat de universiteit de hospitaregeling al op haar website heeft staan en dat de universiteit niet per se werft, internationale studenten kunnen zich ook gewoon inschrijven.

35

Mevrouw De Koning (GroenLinks) meent dat de universiteit wel degelijk ook werft en dat de universiteit ook zelf gebaat is bij meer bekendheid van de regeling.

Spreker gaat in op de productiesnelheid van het realiseren van woningen. Ze zegt dat er vertraging opgelopen wordt, de cijfers liggen steeds flink onder de prognose. Ze vraagt de wethouder of dit een landelijke trend is of een specifiek Utrechts probleem, en hoe de vertraging te verklaren valt.

40

De heer Işik (PvdA) stelt dat GroenLinks erkent dat er vertraging is en dat er 600 woningen minder opgeleverd zijn dan verwacht. Hij vraagt of dit een aanleiding kan zijn om te stoppen met het verkopen van sociale huurwoningen.

45

Mevrouw De Koning (GroenLinks) antwoordt dat het verkopen van sociale huurwoningen niet in het beleid past maar dat dat een andere discussie is die op een ander moment, tijdens het behandelen van de Woonvisie, gevoerd dient te worden.

50

De heer Işik (PvdA) zegt dat de Voorjaarsnota 2019 wordt behandeld waarin wordt gemeld dat er vertraging is opgelopen en hij roept op om te stoppen met het verkopen van sociale huurwoningen.

Mevrouw De Koning (GroenLinks) antwoordt altijd terughoudend te willen zijn met het verkopen van sociale huurwoningen.

55

De heer Nagtegaal (PVV) vraagt of mevrouw De Koning het ermee eens is dat sociale huurwoningen die verkocht worden, gelijkwaardig teruggebouwd moeten worden, gezien in vierkante meters, aantal kamers en tuin. Zo worden er nu woningen gesloopt en komen er kleine appartementen voor terug.

5 **Mevrouw De Koning** (GroenLinks) antwoordt dat de fractie wil dat het aantal sociale huurwoningen stijgt en niet afneemt. Echter, de stad verandert en het is niet mogelijk om altijd exact dezelfde woning terug te bouwen en voor elke woning een administratie op dat gebied bij te houden. Ze stelt dat volgens haar beide fracties dezelfde intentie delen: veel sociale huurwoningen die passen bij de vraag. Spreker zegt blij te zijn met gemengd wonen, dit levert veel op voor de stad. Ze vraagt de wethouder of de bijzondere grondprijs die nu geldt voor bijvoorbeeld woon-zorgcomplexen kan worden uitgebreid worden naar gemengd wonen.

10 **De heer Homan** (Student & Starter) stelt dat er ook gekeken moet worden naar een lagere prijs voor onzelfstandige studentenwoningen..

15 **Mevrouw De Koning** (GroenLinks) is het met de heer Homan eens dat het erg lastig is om onzelfstandige studentenwoningen te realiseren. In de Woonvisie staat de hoopgevende zin dat zelfstandige studentenwoningen voor een maximaal bedrag verhuurd moeten worden waarmee een prikkel wordt gecreëerd om meer onzelfstandige studentenwoningen te bouwen. Het zou goed zijn om te onderzoeken hoe het bouwen van meer onzelfstandige studentenwoningen kan worden bevorderd. De wethouder kan worden gevraagd of het in dit verband een logische maatregel is om ook voor onzelfstandige studentenwoningen een lagere grondprijs te rekenen. Spreker zegt dat de fractie zich zorgen maakt over het bouwen van meer woningen binnen het terrein van een corporatie door de meerwaardeafdracht. Nu wordt de hoogtefactor weer ingevoerd waardoor het misschien aantrekkelijker wordt om een extra verdieping bovenop een woning te bouwen. Wat mist is de oplossing dat een garage tot woning wordt omgebouwd omdat daar geen korting voor geldt. Spreker vraagt de wethouder of hij kan toezeggen dat ook het toevoegen van een woning op de begane grond kan worden gezien als het bouwen van een extra verdieping. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat als een kavel in oppervlakte toeneemt de prijs per vierkante meter daalt. Spreker vraagt de wethouder of dit juist is. Dit is namelijk niet logisch als de gemeente de verdichting een prikkel wil geven. De wethouder wordt om een reactie gevraagd.

25 **De heer Zwanenberg** (GroenLinks) licht toe dat dat Student & Starter vorig jaar een motie heeft ingediend die door GroenLinks mede werd ondertekend voor huurbescherming in relatie tot het studentenhotel. Het hotel wordt ook in de Grondprijsbrief genoemd. Spreker vraagt hoe het staat met de uitwerking van de motie. De wethouder wordt om een reactie gevraagd. Spreker vraagt ook naar de stand van zaken omtrent het idee van een stadsbouwmeester. Met betrekking tot het Merwedekanaal heeft GroenLinks een motie ingediend om niet alleen op zoek te gaan naar vervangingsplekken voor bewoners maar om ook stadsbreed het aantal ligplaatsen uit te breiden. De wethouder wordt gevraagd welke stappen er zijn gezet. GroenLinks staat voor diversiteit. Nu blijkt uit een onderzoek dat als straatnamen naar personen worden vernoemd deze persoon in 88% van de gevallen een man is. Hier dient actief mee aan de slag te worden gegaan. Het is tijd om de straatnamencommissie een opdracht te geven hier verandering in aan te brengen. GroenLinks overweegt een motie.

40 **De heer Işik** (PvdA) sluit aan bij de opmerkingen van GroenLinks over zeggenschap voor de huurders en de positie bij het tenderen. De fractie wil een aantal thema's benoemen die in de Woonvisie verankerd dienen te worden:

- 45 - Stoppen met de verkoop van sociale huurwoningen
- 50 - Betaalbaarheid en beschikbaarheid
- Aanpak schimmelwoningen inclusief duurzaamheid
- Uitvoering van de renovatie in de bewonersstaat
- Toepassing van de variant 40-40-20
- De gevolgen van de verdichtingsopgave
- 55 - Woonplicht
- Huisvesting van de doelgroepen

- Onderzoeksresultaten van RIGO
- Een goede mix op basis van doelgroepen
- Wijkgerichte aanpak op maat
- Nieuwbouwlocaties op verzoek van de corporaties

5 Op basis van deze thema's zal de Woonvisie worden beoordeeld. Uit de Voorjaarsnota blijkt dat er 600 woningen minder zijn opgeleverd dan gepland. Het college wordt gevraagd hoe deze achterstand ingelopen gaat worden. De fractie wenst dat uit de opbrengst van de conversieregeling middelen ter beschikking worden gesteld om de betaalbaarheid en beschikbaarheid bevorderen. Het effect daarvan moet zichtbaar zijn. De stad groeit maar er ontbreekt een aanpak om met de gevolgen daarvan om te gaan. Zo zouden er bij de Merwedekanaalzone niet meer dan 6.000 woningen mogen worden
10 gebouwd omdat de omliggende wijken bij een nog hoger aantal in leefbaarheid achteruit zullen gaan. Binnen de RSU is mobiliteit belangrijk. De fractie van de PvdA wil het college meegeven op zoek te gaan naar nieuwe typen van OV, zoals elektrische pendelbussen. De verdichtingsopgave is in het kader van de mobiliteit een zorgpunt voor de fractie, de hoop is dat het college dit punt goed en
15 serieus oppakt. Rijnenburg is een belangrijk onderwerp in de RSU. Wat de PvdA betreft gaat daar rond 2030 gebouwd worden. De fractie wil dat het college toezegt dat er voor Rijnenburg een integraal plan wordt ontwikkeld. PvdA maakt zich grote zorgen over de gevolgen van de groei van de stad en hoopt dat het college maatregelen noemt om deze gevolgen te ondervangen.
20 Met betrekking tot het Stationsgebied reageerde de raad op 19 maart verontwaardigd over de Event Space. Gevraagd wordt of het college hier al een Nederlandse naam voor heeft bedacht. De fractie vindt het bizar dat een commercieel bedrijf (Klepière) de scepter zwaait over de Utrechtse openbare ruimte. De wethouder heeft gekozen voor een proef van drie jaar. De wethouder wordt
25 gevraagd toe te zeggen elk jaar met een evaluatie naar de raad te komen. Het Stationsgebied wordt steeds drukker, zeker voor fietsers is dat goed te merken; de stallingen zijn vol en de fietspaden zijn gevaarlijk. Gevraagd wordt welke maatregelen het college gaat nemen om de veiligheid te waarborgen. De updates die over projecten in het Stationsgebied worden gegeven zijn te generiek, dit maakt de controle op de mogelijke risico's lastig. Het college wordt gevraagd of het bepaalde risico's
30 verwacht en of het de raad via uitgebreidere rapportages wil informeren.

Mevrouw Dekker-Abdulaziz (D66) sluit aan bij de woorden van GroenLinks over de vertraging van het aantal woningen dat is gerealiseerd en wenst te weten hoe het college een inhaalslag gaat maken. Ook met betrekking tot de Woondeal sluit de fractie aan bij GroenLinks. De fractie wenst te zien dat
35 het geld wordt besteed aan uitbreiding van de ambtelijke capaciteit van de afdeling Ruimte. De groei van de stad valt tegen, onder andere door te weinig geboren kinderen en te weinig studenten. Dit heeft echter ook met de manier van bouwen te maken. Wat gaat het college doen om bouwprojecten te realiseren die zowel geschikt zijn voor een stel, als vrienden als een gezin? Daarbij valt te denken aan voldoende buitenruimte en gelijkwaardige grootte van de slaapkamers.
40 D66 is voorstander van verdichten maar mist participatie bij de verdichtingsprojecten. Het mag niet zo zijn dat mondige bewoners wel in staat zijn om veranderingen aan te brengen in hun situatie en minder mondige bewoners dit niet lukt. Met de komst van de Omgevingswet wordt de rol en integriteit van participatie steeds belangrijker en de fractie verwacht dat het college hier serieus werk van maakt en wil een integrale aanpak zien.
45 Met betrekking tot de algemene verklaring van geen bedenkingen was het het doel om bij kleine aanpassingen van bestemmingsplannen niet steeds naar de raad te hoeven gaan om zo snellere procedures te waarborgen. Toch zijn er een aantal projecten vertraagd omdat de raad werd betrokken door bezwaren van bewoners. De fractie vraagt om een lijst van projecten waar dit heeft gespeeld. De raad heeft al meerdere keren gevraagd om de taken van de huurteams uit te breiden, maar het
50 budget blijft gelijk. Het college wordt gevraagd om meer geld voor de huurteams toe te zeggen. D66 heeft net als de PvdD aandacht gevraagd voor de gerechtelijke uitspraken over de PAS op mobiliteitsprojecten. Het college heeft inmiddels een algemene duiding gegeven in een brief, de gevolgen kunnen echter verder strekken dan enkel mobiliteit. Gevraagd wordt hoe het college het risico van de PAS ziet met betrekking tot bestaande woningbouwprojecten. Gevraagd wordt of het
55 college bereid is om in een brief in te gaan op de risico's voor mobiliteit, woningbouw en mogelijk

andere projecten en aan te geven hoe hiermee om te gaan. Ook wordt gevraagd of het college hierover in overleg wil gaan met het Rijk.

Leidsche Rijn is, met de komst van de bibliotheek bijna af. Hulde voor de Teenspot. De fractie krijgt echter vragen over de komst van de markt die mogelijk is gemaakt in het bestemmingsplan. Is het college bereid toe te zeggen dat de markt er in 2020 komt?

Uit de stukken blijkt dat het college bij het nieuwe horecaplan ook kijkt naar vergroening. Gevraagd wordt of het college het gele grind gaat vervangen door iets groens en of het college bereid is om te overwegen om op termijn parkeerplekken te vervangen door groen. Ook blijkt uit de stukken dat er wellicht een tweede horecagelegenheid op het Berlijnplein komt. Spreker vraagt hoe dit zich verhoudt tot het plan om het plein als evenementenlocatie te reserveren.

D66 zou graag meer leven willen zien in The Wall. Het college geeft aan een nieuwe invulling te willen verkennen. D66 wil dat het college ook evenementen overweegt, bijvoorbeeld op het dak. Het college wordt gevraagd toe te zeggen hier serieus naar te kijken.

D66 heeft al eerder aandacht gevraagd voor een Jongerencultuurhuis Leidsche Rijn. De fractie wil dat jongeren inspraak krijgen bij de invulling van de plannen. Ook is een locatieverkenning voor het Jongerencultuurhuis gewenst. De wethouder wordt gevraagd toe te zeggen de raad hier voor de begroting over te informeren.

Op 1 juli loopt de termijn van het introductieaanbod voor de erfpachters af. Er is een uitzondering mogelijk voor de mensen die de stukken heel laat van de gemeente hebben ontvangen. De wethouder wordt gevraagd een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie toe te zeggen van het verloop van dit proces. 40% van de erfpachters is nog niet op het voorstel ingegaan. De wethouder wordt gevraagd een analyse naar de raad te sturen over welke contracten dit betreft en wanneer de eerste contracten worden herzien.

De heer Koning (D66) stelt dat met betrekking tot het Stationsgebied de focus steeds meer naar het westen van het station wordt verlegd. Het is teleurstellend dat de Jaarbeurs nog steeds niet is gekomen met een visie op haar gebied. D66 wil dat er veel ruimte komt voor een functiemix en dat de Jaarbeurs aan de slag gaat met wonen, recreatie en kantoren. De fractie rekent erop dat het gebied modern, groen en circulair wordt. De wethouder wordt gevraagd wat hij onderneemt om dit te bespoedigen. Het verkennen van het bouwen boven de sporen is door het college opgepakt, de fractie kijkt uit naar de uitkomsten.

De wethouder wordt gevraagd naar de stand van zaken rondom de trappen aan de Moreelsebrug. De plannen voor het Beurskwartier en het Lombokplein vorderen, dat is een nieuwe fase in het Stationsgebied. De fractie wil weten wanneer het college verwacht dat de eerste schop de grond ingaat voor het verbinden van Leidsche Rijn met de Singel.

Het is goed dat er een skatepark naast het Jaarbeursplein is aangelegd. Perron West heeft aangegeven meer te willen doen rondom het Lombokplein in de tijdelijkheid. In de toekomst zal er ruimte komen voor tijdelijke bestemmingen van delen van het Beurskwartier wanneer dat gebied in handen van de gemeente komt. Gevraagd wordt of daar ruimte voor komt en of het college daar nu al mee aan de slag gaat.

Het Stationsgebied is een van de plekken waar de gemeente grond bezit. Gevraagd wordt of het college in de volgende tenders bereid is om meer nadruk te leggen op circulair bouwen.

De fietsroute van de Croeselaan, vanaf het kruispunt bij de Van Zijstweg naar het station is niet eenvoudig. Het college wordt gevraagd hier scherp naar te blijven kijken.

Mevrouw Meerdling (VVD) vraagt wanneer D66 met de toegezegde voorstellen om het begrotingstekort op te lossen komt.

De heer Koning (D66) antwoordt dat het debat hierover in de Commissie Financiën is gevoerd aan het begin van deze debatreeks. Tijdens het slotdebat zullen moties worden ingediend.

Mevrouw Zwinkels (CDA) stelt dat de groei van de stad achterblijft wat ervoor zorgt dat er minder financiële ruimte is voor nieuwe plannen van het college. In Utrecht is men aan het verdichten wat betekent dat verschillende functies gaan schuren. Bouwen nabij en wellicht ook boven het spoor is daar een voorbeeld van. Eerder al heeft CDA al aandacht gevraagd voor trillingen en geluid van het spoor en de gemeente dient haar huidige en toekomstige inwoners te beschermen.

De kosten voor het aanvragen van bouwvergunningen nemen toe. Het college wordt gevraagd welke bezuinigingsmogelijkheden het nog ziet aan de kostenkant zodat groei niet automatisch leidt tot hoge kosten.

Bij nieuwbouwprojecten wordt vaak het argument van financiële haalbaarheid gebruikt om meer woningen toe te laten. De wethouder wordt gevraagd of het mogelijk is om meer ruimte te geven aan middensegment woningen ten opzichte van sociale huurwoningen, met name in wijken waar al veel sociale huurwoningen staan. Spreker vraagt daarnaast of dit in het proces van het Stadsakkoord wordt besproken.

Gevraagd wordt welke kansrijke grondposities het college nog heeft om in ontwikkeling te brengen, met name voor maatschappelijke voorzieningen in gebieden waar veel woningbouw is gepland. Ook het CDA was verrast door de ondertekening van de regionale Woondeal. Spreker brengt de volgende aanvullende punten in:

- De voortgang van woonzorg-initiatieven en andere collectieve en bijzondere doelgroepen
- De huisvesting van ouderen en gezinnen in onder andere De Meern en de Merwedekanaalzone
- Mogelijke verbreding van de Huisjesmelkersaanpak
- De veiligheid van studentenwoningen en de mogelijkheden voor tijdelijke huisvesting, met name op de Uithof

De heer Van Heuven (PvdD) stelt dat algemeen bekend is dat de lucht in Utrecht smerig is en dat de gemeente pronkt met de millieuzone die inderdaad bijdraagt aan een iets minder vieze lucht. Echter, als de stad vol staat met dieselaggregaten wordt er weinig vooruitgang geboekt. De aggregaten worden niet alleen bij evenementen gebruikt maar ook door aannemers als er gebouwd wordt. De PvdD is van mening dat er op bouwlocaties geen dieseldampen meer de lucht in mogen gaan. Zowel bij kleine als bij grote bouwprojecten moet gebruik gemaakt worden van vaste stroompunten. Bij nieuwe bouwprojecten moet dan mogelijk het elektriciteitsnet eerder worden aangelegd. De wethouder wordt gevraagd of hij bereid is om bij bouwprojecten onmiddellijk afspraken te maken over het gebruik van elektriciteit in plaats van generatoren om schade aan gezondheid en het welzijn van mens, dier en milieu te voorkomen. Ook wordt de wethouder gevraagd of hij bereid is om te onderzoeken of het gebruik van dieselaggregaten bij toekomstige bouwlocaties actief tegen kan worden gegaan. Door de groei van de stad neemt ook de behoefte aan sport en recreatie toe. Hier wordt bij nieuwbouw vaak niet in voorzien en daardoor neemt de druk op de bestaande voorzieningen toe en worden er groene gebieden opgeofferd. De wethouder wordt gevraagd of hij kan toezeggen dat er bij nieuwe stedelijke ontwikkeling standaard een substantieel deel wordt bestemd voor sport. De PvdD overweegt een motie om bij het Slotdebat vast te leggen dat bij SPVE's of Omgevingsvisies een minimum percentage ruimte wordt gereserveerd voor sport en recreatie.

De fractie brengt het dit weekend geopende Spoorpark in Tilburg onder de aandacht. Op een voormalig rangeerterrein is er door middel van een burgerinitiatief een park geopend dat ruimte biedt aan groen, sport en ontmoeting. De PvdD ziet het Daalsepark als een geschikte locatie voor een dergelijk park in Utrecht. De verwachting is dat in de komende jaren weerstandsvermogen vrijvalt en de fractie ziet graag dat dit benut wordt voor het opheffen van de verdienopgave in het Daalsepark. De wethouder wordt om een reactie gevraagd. De PvdD overweegt hierover een motie in te dienen.

Mevrouw De Koning (GroenLinks) merkt op dat Utrecht al het Oosterspoorbaanpark heeft en vraagt zich af of er aan de westkant een wandelpad aangelegd kan worden. Gevraagd wordt of de PvdD ook benieuwd is of er een grondaankoop kan worden gedaan om dit park te vergroten.

De heer Van Heuven (PvdD) antwoordt dat er vooral in het Stationsgebied behoefte is aan meer groen en dat het Daalsepark de enige plek is waar nog groen behouden kan worden. De wethouder wordt gevraagd of hij bereid is zich in de business case van het Spoorpark te verdiepen, te kijken naar parallellen met betrekking tot het Daalsepark en de mogelijkheden van crowdfunding te onderzoeken. Een aantal omwonenden heeft aangegeven bereid te zijn zelf financieel bij te dragen voor het behoud van het park.

De heer El Abassi (Denk) stelt dat Utrecht de taak heeft om het woningaanbod aan te laten sluiten op de behoefte van de bewoners. Het is voor veel Utrechters zoals mensen die net te weinig verdienen,

zzp-ers en flexwerkers vrijwel onmogelijk om een huis te kopen. De huidige hypotheeken zijn voor moslims ook geen optie vanwege het renteaspect. Dit vertaalt zich in een lage participatie in het eigen woningbezit onder de groep Utrechters. Het gemiddelde woningbezit in Nederland is 57%, onder moslims is dit 23% en bij Nederlandse moslims met een Marokkaanse achtergrond 12%. Met een aandelenhypotheek kan hier verandering in aangebracht worden. Er zijn bedrijven die zich richten op alternatieve financieringsvormen voor de woningmarkt. De producten die zij aanbieden leveren rendement op, zijn rentevrij en bieden oplossingen voor sociale problemen op de woningmarkt.

De heer İşik (PvdA) stelt dat er in deze doelgroep ook mensen zijn die wel kiezen voor de bestaande hypotheeksoorten.

De heer El Abassi (Denk) antwoordt dat de bestaande hypotheekvorm vanwege het renteaspect voor veel mensen met een Islamitische achtergrond niet is weggelegd. In het kader van gemengd wonen zou ook de PvdA voorstander moeten zijn van het verkennen van deze mogelijkheid.

De heer Nagtegaal (PVV) vraagt wat de gemeente met de financiering van woningen te maken heeft.

De heer El Abassi (Denk) antwoordt dat gemengd wonen een van de ambities van de gemeente is. Om ook bij de koopwoningen meer gemengd wonen te bewerkstelligen moet de gemeente zoeken naar oplossingen voor problemen die gemengd wonen belemmeren. Ook voor de andere al eerder genoemde groepen voor wie het moeilijk is om een huis te kopen, bieden de alternatieve financieringsvormen kansen om te participeren. Dit helpt tevens om scheefwonen tegen te gaan en verlicht de druk op de sociale huurwoningenmarkt. Denk overweegt een motie om het kopen van woningen voor deze groepen te stimuleren.

Mevrouw Meerding (VVD) vraagt wat de heer El Abassi als mogelijkheden voor de gemeente ziet om dit soort leningen te bevorderen.

De heer El Abassi (Denk) antwoordt dat hij de wethouder een mail heeft gestuurd waarin deze financieringsvorm wordt toegelicht. De gemeente zou deze vorm meer onder de aandacht kunnen brengen.

De heer Nagtegaal (PVV) waardeert dat de heer El Abassi opkomt voor zijn achterban maar stelt dat dit privaat is en dat de gemeente hier niet over gaat.

De heer El Abassi (Denk) antwoordt dat hij wil dat de gemeente dit gaat stimuleren om zo bij te dragen aan het oplossen van een aantal problemen op het gebied van wonen.

Mevrouw Dekker-Adulaziz (D66) vindt het idee mooi en vraagt of Denk een promotiecampagne door de gemeente voorstelt.

De heer El Abassi (Denk) antwoordt dat hij dat nog niet weet. Hij heeft de wethouder gevraagd dit te stimuleren. Een mogelijke stap zou kunnen zijn dat de wethouder in gesprek gaat met de financiers. Spreker stelt dat in het Ambitiedocument Overvecht gemengd wonen vaak wordt genoemd. Volgens dit document gaat dit vaak hand in hand met het midden- en het duurdere segment. De wethouder heeft aangegeven dat het aantal sociale huurwoningen dan wel procentueel afneemt. De wethouder wordt gevraagd waar deze afname procentueel gecompenseerd wordt. Denk overweegt een motie met een 'herplantingsplicht' voor elke sociale huurwoning die verdwijnt.

De heer Te Hoonte (VVD) merkt op dat een procentuele afname niet hoeft te betekenen dat er sociale huurwoningen verdwijnen.

De heer El Abassi (Denk) antwoordt dat er een streefpercentage is afgesproken en dat dat hoger ligt dan het percentage dat er nu is. Als het percentage afneemt is het denkbaar dat er gecompenseerd moet worden, te meer omdat er nu al een inhaalslag gemaakt moet worden.

De heer Schipper (SP) licht toe dat de 'herplantingsplicht' voor sociale huurwoningen al bestaat. Voor elke verkochte of gesloopte woning moet er 1,5 woning worden teruggebouwd. Hij weet niet of dit ook daadwerkelijk gerealiseerd wordt.

- 5 **De heer El Abassi** (Denk) antwoordt dat naar zijn gevoel, en dat van anderen, het aantal sociale huurwoningen afneemt.
Spreker stelt dat gemengd wonen in wijken als Overvecht en Kanaleneiland prioriteit heeft. Daar verdwijnen sociale huurwoningen en komen er woningen in het midden- en duurdere segment voor terug. Het is echter niet duidelijk waar dit gecompenseerd wordt. De wethouder wordt gevraagd of
10 wijken met relatief weinig sociale huurwoningen gemengder gemaakt gaan worden.
Loten is een middel om studenten en starters sneller een woning te laten krijgen. Dit gaat ten koste van Utrechters met een lange wachttijd. Omdat de wachttijd in Utrecht al zo lang is meent Denk dat de loting bedoeld zou moeten zijn voor Utrechtse starters en studenten. Een grote zorg is dat bij het loten ook niet-Urechters profijt hebben. Dit zorgt ervoor dat de wachttijd voor Utrechters nog langer wordt
15 en wordt verlaagd in gemeenten waar de wachttijd al laag is. Denk overweegt een motie waarin wordt vastgelegd dat Utrechters voorrang krijgen.

- De heer Işik** (PvdA) stelt dat Denk een hek om Utrecht wil zetten. Hij vraagt wat Denk vindt van een situatie van Utrechters die in Amsterdam werken vanuit Amsterdam te horen krijgen dat ze niet
20 worden toegelaten op de woningmarkt.

- De heer El Abassi** (Denk) antwoordt dat veel gemeenten een dergelijke regeling hebben opgenomen in de Huisvestingsverordening. De doel van Denk is om de onrechtvaardigheid rechtvaardiger te maken.
25

- Mevrouw Dekker-Abdulaziz** (D66) vraagt hoe Denk over studenten denkt, veel mensen in Utrecht komen van buiten de stad en zijn niet geboren in Utrecht.

- De heer El Abassi** (Denk) antwoordt dat de gemeente beloftes heeft gedaan. Er zal meer gebouwd worden en er komt verlichting op de woningmarkt. Met het huidige systeem van loten krijgen mensen uit steden waar de wachttijd minder lang is voorrang.
30

- De heer Işik** (PvdA) stelt dat zijn fractie nooit voorstander is geweest van het loten. Echter Denk stelt voor om alleen ruimte te bieden aan woningzoekenden uit Utrecht. De woningnood is evenwel een regionaal probleem. Dit voorstel gaat de fractie van de PvdA dan ook te ver.
35

- De heer El Abassi** (Denk) antwoordt dat PvdA doelt op een voorstel dat hij heeft gekopieerd van de collega's van de heer Işik uit Amsterdam. Het geldt overigens ook niet voor alle Utrechters. De gemeente moet gebruik maken van de regels die er zijn voor steden waar dit een probleem is.
40

- De heer Homan** (Student & Starter) stelt dat de ruimte in Utrecht schaars is en dat de beschikbare ruimte derhalve zo goed mogelijk benut moet worden. Spreker is net als GroenLinks benieuwd naar de stand van zaken rondom de motie over het Studentenhotel en de uitvoering ervan.
45 Ook steunt de fractie het stimuleren van hospitaverhuur. De fractie is van mening dat een versoepeling van de regels voor hospita's en andere woningdelers zou kunnen bijdragen.
In een stad als Utrecht waar de ruimte zo schaars is, is het niet te verkroppen dat panden onnodig leegstaan. Student & Starter wil dat Utrecht een Leegstandsverordening krijgt. Gevraagd wordt of het college hier mee aan de slag gaat.

- 50 **De heer Zwanenberg** (GroenLinks) merkt op dat een Leegstandsverordening sympathiek klinkt maar wellicht moeilijk uitvoerbaar is. Het zal veel fte's kosten om een stad als Utrecht te doorgronden.

- De heer Homan** (Student & Starter) antwoordt dat in Amsterdam de leegstandsverordening begint bij de meldplicht van de vastgoedeigenaar als een pand leegstaat. Vervolgens is het aan de gemeente
55 om de eigenaar op te roepen ervoor te zorgen dat er gebruikers komen. Pas als de eigenaar daar niet

toe overgaat, moet de gemeente dwingender optreden. Spreker meent dat dit uitvoerbaar is en is benieuwd naar de mening van het college hierover.

Spreker betoogt dat de ambitie is dat het Stationsgebied een soort nieuw centrum moet worden, Het is dan belangrijk voor de gemeente om de regie te houden over de plint van een gebouw. Er zou een mix moeten komen van horeca, winkels en cultuur, net zoals in een stadscentrum. De fractie ziet mogelijkheden voor een Utrechtse Plintenverordening waarin afspraken gemaakt worden met de eigenaren over wat er op ooghoogte gebeurt en hoe het pand wordt ingevuld. Vaak wordt de ruimte boven de plint alleen met woningen gevuld. Wonen, werken en genieten wordt vaak te veel gescheiden. Student & Starter meent dat ook op hogere verdiepingen horecagelegenheden, ateliers of scholen zouden kunnen komen. Zo kunnen verticale buurten worden gecreëerd.

De heer Koning (D66) stelt dat dat idee hem aanspreekt. Ontwikkelaars hebben vaak moeite om de plinten in te vullen aangezien dit minder rendabel is dan de ruimte die voor wonen is gereserveerd. D66 is voorstander van het creatief invullen van ruimten en deze meer toe te eigenen voor maatschappelijke doelen. Gevraagd wordt of de heer Homan hier voor openstaat.

De heer Nagtegaal (PVV) vraagt of Student & Starter wil dat Utrecht als een schilderij van Escher wordt.

De heer Homan (Student & Starter) antwoordt op zoek te zijn naar meer vermenging van verschillende functies.. en sluit daarmee aan op de opmerking van D66. Het is voor de fractie belangrijk dat mensen fijn kunnen wonen. De partij heeft zich ingezet om hoogbouw weer op de politieke agenda te krijgen. Er komt nu een nieuwe Hoogbouwvisie. Echter bij hoogbouw wordt de buurtfunctie vaak gemist.

De fractie is van mening dat er minder horizontaal en meer verticaal gedacht moet worden bij het bestemmen van ruimte en dat functies meer gemend moeten worden. Zo zou het dak een duurzaamheidslandschap kunnen worden, of een sportveld of een rooftopbar kunnen krijgen. De fractie pleit voor een Dakenvisie om alle daken in Utrecht zo optimaal mogelijk te benutten. De fractie zal de komende tijd met concrete voorstellen komen op dit gebied.

De heer Schipper (SP) stelt in tegenstelling tot de VVD wel gelukkig te zijn met de voorgenomen besteding van een deel van de opbrengst van de Erfpachtconversie voor betaalbaar wonen. De fractie is benieuwd hoe snel hiermee gestart kan worden.

Gevraagd wordt hoe het staat met de uitvoering van de motie: zorg voor locaties sociale huur. In die motie staat een aantal van 1.500 genoemd. Dat aantal is waarschijnlijk niet gehaald. De motie moet echter wel als een structurele opdracht worden gezien en behandeld.

Met betrekking tot de pilot huurverlaging is de fractie het er mee eens dat het overgebleven geld meegaat naar dit jaar. Ervan uitgaande dat de regeling structureel kan worden wordt het college gevraagd hoe het ervoor gaat zorgen dat dit geld wordt bestemd en besteed. Het zou niet goed zijn als er aan het einde van de pilot nog gelden over zijn terwijl de doelgroep daar van had kunnen profiteren. SP is bereid om hierover mee te denken en zal, indien nodig, met een motie komen.

Met betrekking tot de meerwaarde afdracht sluit de fractie aan bij GroenLinks.

De fractie hecht belang aan meer zeggenschap voor de huurders en het verbeteren van afspraken rondom renovaties. Huurderskoepels moeten sterker worden. Gevraagd wordt hoe hier aan gewerkt gaat worden.

De heer Nagtegaal (PVV) stelt dat het college een grote opgave heeft met betrekking tot het bouwen van woningen. Voor de PVV ligt de oplossing in Rijnenburg en Reijerscop. Het is belangrijk dat Utrechters fijn kunnen wonen en het college moet aan de slag. De fractie is het niet eens met het postzegelbeleid van het college. Kleine stukjes groen worden volgebouwd en vervolgens wordt er opgeroepen dat er meer groen moet komen. Dit gaat ten koste van parkeerplaatsen. GroenLinks wil dat de stad verandert en dat er steeds meer studenten en jonger internationals komen wonen. Er is een groot tekort aan sociale huurwoningen. Er worden niet genoeg sociale huurwoningen bijgebouwd, zeker niet als Mitros doorgaat met het verkopen van deze woningen. PVV werkt aan een motie om de verkoop van sociale huurwoningen tijdelijk te staken en aan een motie over gelijkwaardig terugbouwen.

De heer Bos (Stadsbelang) stelt dat middenhuur leuk is maar zeker aan de bovenkant van de bandbreedte voor velen onbetaalbaar. De fractie ziet dat de gemeente grond, benodigd voor de middenhuurwoningen verkoopt tegen topprijzen of grote exploitatiebijdragen stelt. Hierdoor moeten ontwikkelaars en beleggers zoveel investeren dat ze binnen de afspraken van het Actieplan middenhuur een huurprijs moeten vragen die zich aan de bovenzijde van de bandbreedte bevindt. Stadsbelang zoekt naar oplossing om de prijs naar de onderzijde van de bandbreedte te brengen. Een mogelijkheid is om tegen hoge prijzen af te verkopen maar dat een deel van deze prijs verschuldigd te laten blijven tot na afloop van de exploitatie. Dit is vergelijkbaar met de meerwaardeafdracht voor sociale huurwoningen. De te verrekenen grondprijs is een pandafhankelijke vordering welke zal oprenten met de waardeontwikkeling in de markt en/of concernrente. Deze zal na de overeengekomen exploitatieperiode moeten worden afgerekend. Afspraken kunnen worden gemaakt over de hoogte van de aanvangshuursom en er kunnen afspraken worden gemaakt dat deze bij wederverhuur niet schoksgewijs omhoog gaat. Zo worden woningen betaalbaar gehouden, ook voor de beginnende middenhuurders. Stadsbelang wil dat deze mogelijkheid onderzocht wordt en ontvangt de uitkomsten daarvan graag voor de Begroting 2020 en vraagt om een toezegging op dit gebied. Een groot deel van de grondexploitatie staat in het rood, het gaat om 100 miljoen euro. De saldi laten een verslechtering zien aangezien de kosten toenemen en de opbrengsten achterblijven. Tegelijkertijd roomt het college de winst en neemt daarmee een groot risico terwijl er 35 miljoen euro in de bestemmingsreserve grondexploitatie staat. Effectief wordt er slechts 800.000 euro toegevoegd. De toekomstige verliezen kunnen hiermee niet gedekt worden. Gevraagd wordt hoe groot het totale saldo grondexploitatie is en waarom de effectieve dotatie maar 800.000 euro bedraagt. Ook vraagt spreker naar de mening van het college over deze disbalans.

Wethouder Everhardt stelt dat het met betrekking tot het stationsgebied gaat om parkeren op afstand bij de Jaarbeurs en verder bij Papendorp. Het college is in overleg met de Jaarbeurs en in het najaar zullen de plannen gepresenteerd worden.

De heer Te Hoonte (VVD) citeert uit de Omgevingsvisie en stelt dat het maximale aantal parkeerplaatsen in het Beurskwartier op maximaal 2.000 uitkomt. Voor het Beurskwartier komt het parkeren op afstand op het terrein van de Jaarbeurs. Hij vraagt of de Jaarbeurs naar Papendorp is verhuisd.

Wethouder Everhardt antwoordt dat er op het Jaarbeursterrein parkeerplaatsen komen en dat daarnaast wordt onderzocht of er ook op grotere afstand plekken kunnen worden gerealiseerd, zoals in Papendorp.

Het college heeft op 14 mei een brief gestuurd over een evenementenplek (Event Space). Er wordt een proef van drie jaar gehouden. Het college zal de proef evalueren en de raad hierover informeren. Het college doet er alles aan om de situatie voor fietsers veilig te houden in het Stationsgebied. De komende twee jaar worden de fietspaden bij het Smakkelaarsveld, het Moreelspark en de Catharijnesingel definitief ingericht. Dat zal de situatie verder doen verbeteren en er wordt gezocht naar andere verbindingen onder of over het spoor door.

Tijdens de Voorjaarsnota en de Peilstok Grondexploitatie worden de risico's in beeld gebracht. Daarnaast heeft het college gemeend de raad te moeten informeren over de voortgang van de diverse projecten. Dat rapport is naar de raad worden gestuurd. De raad en het college zijn er niet aan toegekomen dit punt goed te bespreken. Een volgende rapportage zal wel besproken worden zodat bepaald kan worden welke aanvullende informatie nog gewenst is.

De heer Işik vraagt of het college bepaalde risico's verwacht.

Wethouder Everhardt antwoordt dat er bij de Voorjaarsnota een risicoparagraaf is opgenomen, daar staan ook de projecten in het Stationsgebied in benoemd en zijn de risico's gewaardeerd. De wethouder licht toe dat met betrekking tot de trappen bij de Moreelsebrug een loopstromenonderzoek wordt uitgevoerd. In 2020 zal de raad over de uitkomsten van dit onderzoek worden geïnformeerd. Het is van belang de tram ook te laten rijden zodat die loopstromen ook in het onderzoek kunnen worden meegenomen.

Met betrekking tot de verbinding Leidse Rijn-Singel merkt de wethouder op dat het sPvE van Smakkelaarsveld begin volgend jaar bij aan de raad wordt voorgelegd. Vervolgens is de planning afhankelijk van het bouwtempo dat gehanteerd kan worden en zal dat deel van de Leidse Rijn richting de Singel hersteld worden.

- 5 Het college wil naast het skatepark dat binnenkort aangelegd zal worden ruimte voor tijdelijke invulling bij het Beurskwartier en op het Lombokplein. Het college wil hier met de inwoners uit de omgeving nadere invulling aan geven.

Er zijn met betrekking tot het Beurskwartier afspraken gemaakt over circulair bouwen. In de tenderprocessen rondom het stationsgebied zal dit nader worden uitgevraagd.

- 10 Er zijn geen signalen dat de fietsroute Van Zijstweg aantakend aan de Croeslaan onveilig is. Echter, bij de definitieve aanleg van de Van Zijstweg zal de veiligheid verder verbeterd worden.

Richting de PvdD wordt opgemerkt dat er geen regelgeving omtrent het verschonen van bouwwerktuigen bestaat. Wel is de Green Deal Het Nieuwe Draaien gesloten. De wethouder heeft deze week met de sector om de tafel gezeten om te verkennen wat er de komende periode nog meer gedaan kan worden en zal in het najaar in het Maatregelenpakket Luchtkwaliteit meer voorstellen doen op dit gebied.

Met betrekking tot het weerstandsvermogen Daalsepark zal de wethouder van Financiën ongetwijfeld antwoorden dat dit een integrale afweging is waar niet op vooruit gelopen mag worden.

- 20 De wethouder kent het Spoorpark in Tilburg niet en zal zich daar in verdiepen. In de Dichterswijk is er al het Ringpark wat het college wil aanleggen en het is de wens om in het Beurskwartier groen en water te verbinden. Over het Daalsepark zal later worden gesproken.

De wethouder herkent zich in de beschrijving van plint tot dak van Student & Starter. Dit sluit aan op de manier waarop het college de uitvraag voor nieuwe gebouwen in het Stationsgebied en het Beurskwartier wil gaan verzorgen. Het college kent geen Plintenverordening maar heeft wel een

- 25 Plintenstrategie voor dit deel van het Stationsgebied. Het college geeft nu al invulling aan de wens om verschillende functies in een gebouw te mengen. De daken in het Stationsgebied worden zo optimaal mogelijk benut.

De heer Homan (Student & Starter) vraagt welke instrumenten er zijn om de centrumfunctie ook in de toekomst te blijven waarborgen.

30

Wethouder Everhardt antwoordt dat de Plintenstrategie daarvoor bedoeld is. Dit is weliswaar geen harde verordening maar het college is tevreden over hoe de strategie werkt.

- 35 **De heer De Koning** (D66) vraagt of de Plintenstrategie in de uitvoering leidt tot contractuele verplichtingen.

Wethouder Everhardt antwoordt dat dat de kern is van de strategie.

- 40 **De voorzitter** concludeert dat er geen toezeggingen zijn genoteerd.

Wethouder Diepeveen stelt dat er aandacht is gevraagd voor de Grexen. De voorzieningen voor de negatieve Grex en de reserve-Grex hebben aanzienlijke vulling. De winstnemingen die worden gedaan zijn conform de systematiek, die de afgelopen periode dynamischer is geworden.

- 45 Achterblijvende groei heeft naar verwachting geen effect op de middelen die onttrokken worden aan de Grexen en in het risicoprofiel is rekening gehouden met het risico op vertraging. Er is derhalve geen sprake van disbalans.

De heer Te Hoonte (VVD) vraagt waar er in de systematiek extra risico of dynamiek is toegevoegd.

50

De heer Van Beest (hoofdgebiedseconoom) antwoordt dat er tussentijds, dus voor het einde van de realisatie van de grondexploitatie winst wordt genomen. In de grondexploitatie zijn de verwachte kosten en opbrengsten opgenomen en daarvan wordt een winstpercentage genomen. Dit is een gemiddelde bepaling van het resultaat dat verwacht wordt.

55

Wethouder Diepeveen vervolgt en geeft aan dat GroenLinks aandacht vroeg voor het mogelijk maken van bewonersinitiatieven uit de opbrengst van de Erfpachtconversie. Het bestedingskader hoeft hier niet voor te worden aangepast. Bewonersinitiatieven kunnen lopen via de gebiedsregisseur, met gebruikmaking van de kwartiermaker.

5

Mevrouw De Koning (GroenLinks) stelt dat blijkt bewonersinitiatieven moeilijk voet aan de grond krijgen en dat er dus een andere route nodig is. Ook ontbreekt het antwoord op de vraag over het revoluerende deel nog.

10 **Wethouder Diepeveen zegt toe voor het slotdebat terug te zullen komen op de vraag over het revoluerende deel.**

De voorgestelde route via de gebiedsregisseur en met gebruikmaking van de kwartiermaker wordt ontwikkeld en moet de manier zijn waarop bewonersinitiatieven een kans kunnen krijgen.

15 De heer Işik heeft er op aangedrongen inzichtelijk te maken wat de gelden uit de Erfpachtconversie aan betaalbare woningen oplevert. De raad krijgt per project een besluit voorgelegd en het college zal het effect de komende tijd bijhouden en inzichtelijk maken.

20 **De wethouder zegt toe na de zomer een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van het verloop van het proces van het introductieaanbod voor de erfpachters in een brief aan de raad te sturen. Hierin wordt meegenomen welke erfpachters nog niet op het aanbod zijn ingegaan en wanneer de eerste contracten worden herzien.**

De wethouder licht toe dat er bij gemengd wonen uit wordt gegaan van de prijzen van sociale huurwoningen, ook voor de dragende bewoners. Hierbij wordt geen grondprijs berekend voor de gemeenschapsruimtes. Dit is een stimulans om gemengd wonenprojecten mogelijk te maken.

25 Bij het omzetten van een garage naar een woning zal met de nieuwe Grondprijsbrief rekening worden gehouden met de hoogtefactor van het appartementengebouw.

Mevrouw De Koning (GroenLinks) vraagt of ze er nu vanuit kan gaan dat als een corporatie een garagebox wil ombouwen dit als een extra verdieping wordt gezien.

30 **Wethouder Diepeveen** beaamt dit. De analyse van mevrouw De Koning over de berekende vierkante meterprijs is juist. Dit lijkt onlogisch maar er wordt uitgegaan van marktconformiteit. **Het college zal hier na de zomer in uitleggende of beradende zin op terugkomen.**

35 **Mevrouw De Koning** (GroenLinks) stelt al tevreden te zijn met een evaluatie van de grondprijzen in relatie tot de verdichting.

De heer Işik (PvdA) vraagt of dit betekent dat er een lagere grondprijs zal worden gehanteerd.

40 **Wethouder Diepeveen** antwoordt dat de het college naar de grondprijzen in relatie tot de verdichting gaat kijken en hier na de zomer bij de raad op terugkomt.

De wethouder geeft aan dat de grondprijs voor onzelfstandige studentenwoningen lager is dan die voor zelfstandige studentenwoningen.

45 De wethouder meent dat het goed is als de heer Bos zijn gedachten over het stimuleren van middenhuur via het grondbeleid via schriftelijke vragen aan het college voorlegt.

De heer Bos (Stadsbelang) stelt voor om een bijeenkomst met de afdeling Grondzaken te organiseren en vraagt de wethouder toe te zeggen te onderzoeken wat er dan besproken wordt.

Wethouder Diepeveen gaat hier niet mee akkoord.

50 De wethouder geeft aan de raad mondeling over de Woondeal te hebben geïnformeerd en dat de Woondeal in december 2018 ook al is aangekondigd. De Woondeal is vooral een agenderend stuk waarin het Rijk, provincie en gemeenten afspraken maken over samenwerking. Het college is blij dat de Woondeal is gesloten aangezien dit een signaal is dat de regio Utrecht op woongebied er voor het rijk toe doet. De Woondeal is in alle colleges in de regio vastgesteld.

55

De heer Schipper (SP) vraagt of er in het stuk ook iets over Openbaar Vervoer is opgenomen.

Wethouder Diepeveen antwoordt dat dat het geval is, de G4 heeft zich hiervoor ingezet.

Het is een goed idee om het extra procesgeld in te zetten ten behoeve van het versterken van de ambtelijke capaciteit. Echter, de deal is met 16 gemeenten gesloten en er zal overlegd moeten worden over de verdeling.

De wethouder wil in gesprek met Bo-Ex over het verlenen van voorrang aan de eigen huurder bij verkoop. Het college meent dat dit wenselijk is.

De hospita-promotie is een positieve gedachte, de wethouder wil dit inbrengen in het overleg over de uitvoering van het Actieplan Studentenhuisvesting.

Eind 2018 is de raad geïnformeerd dat er 30.000 euro extra beschikbaar is gesteld voor aanvullende juridische ondersteuning. Daarnaast is door BZK 500.000 beschikbaar gesteld voor de pilot Goed verhuurderschap in het kader van de Aanpak Huisjesmelkers. Deze middelen maken het mogelijk de huurteams in Utrecht te versterken.

De heer Homan (Student & Starter) vraagt of de wethouder voornemens is om de huurteams langjarig te versterken.

Wethouder Diepeveen dat de intentie van het college is, maar dat dit integraal afgewogen moet worden. Voor nu kan er voorzien worden in versterking.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vraagt of extra gelden via moties kunnen worden bestemd.

Wethouder Diepeveen antwoordt dat er in november een college-informatiebijeenkomst is over de voortgang van de Huisjesmelkersaanpak. Dat is een goed moment om deze vraag te bespreken. Het geld geeft armslag voor Utrecht maar is niet helemaal vrij besteedbaar. Het is deels geormerkt voor de uitbreiding van de Huisjesmelkersaanpak in de regio.

De wethouder ziet geen taak voor de gemeente als het gaat om het stimuleren van bepaalde financieringsvormen ten behoeve van de aankoop van woningen. Hij is bereid zich te laten informeren maar ziet verder geen taak voor de gemeente maar eerder voor de gemeenschap.

Er is eerder al gesproken over de procentuele afname van sociale huurwoningen. Het is wel de doelstelling om wijken met minder sociale huurwoningen gemengder te maken.

Over de loting is al in de commissie gesproken.

In de stuurgroep Huren is gesproken over de pilot Huurverlaging. Er is afgesproken om de pilot tot 1 juli 2020 te continueren. Het is mogelijk dat de corporaties het daarna overnemen. Het college wenst de pilot in de lucht te houden aangezien de evaluatie positief is.

Met betrekking tot de plankosten zegt de wethouder dat in de schriftelijke beantwoording al is aangegeven dat er een wettelijke kostensoortenlijst is waarin niet alle kosten opgenomen kunnen worden.

De wethouder komt na de zomer terug op de motie over de woonboten.

De straatnamen vallen onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de burgemeester maar de straatnamencommissie speelt hier ook een belangrijke rol in. Het is goed om de suggestie van GroenLinks bij Algemene Bestuurszaken aan de orde te stellen.

De wethouder wil bij andere gemeenten nagaan of een leegstandsverordening een passende maatregel zou kunnen zijn. Er is gelukkig weinig leegstand van woningen en via het Makelpunt wordt het aanpakken van leegstand gestimuleerd. **De wethouder zegt toe bij andere gemeenten te gaan kijken en hier in het najaar bij de raad op terug te komen.**

Mevrouw Zwinkels (CDA) geeft aan dat haar vragen over de vergunningverlening bouwaanvragen en over de kansrijke posities nog niet zijn beantwoord.

Wethouder Diepeveen antwoordt dat er een document over maatschappelijke voorzieningen naar de raad is gebracht door wethouder van Ooijen. Hier komen het college en de raad nog met elkaar over te spreken.

Wethouder Verschuure geeft aan dat de vertraging in Leidsche Rijn van de P en R is ontstaan als gevolg van een juridische procedure. Het eerste plan van Academie 10 bleek niet haalbaar, het is nu

kleiner gemaakt en daarom is het opnieuw in procedure. Met betrekking tot Leeuwesteyn worden er nu verschillende bouwprojecten samengevoegd. Dit heeft vanwege de woningmix vertraging opgeleverd. De woningbouwproductie is juist niet vertraagd in Leidsche Rijn. Er zijn 1200 woningen in aanbouw genomen waar 800 woningen was geprognostiseerd.

- 5 Volgende week bij de Omgevingsvisie zal uitgebreid worden gesproken over de bereikbaarheid van het Science Park in relatie tot de Omgevingsvisie. Dit heeft de aandacht van het college. Er zijn plannen om te onderzoeken hoe de autobereikbaarheid binnen het gebied kan worden verminderd. De Uithoflijn gaat hopelijk aan het eind van het jaar rijden. Het college probeert ervoor te zorgen dat er investeringen plaatsvinden om het Science Park beter te ontsluiten. In G4-verband wordt er
- 10 geprobeerd om meer middelen naar Utrecht te halen zodat methoden ontwikkeld kunnen worden om woningbouw en kantorenbouw te matchen met de benodigde gelden voor de ontsluiting van de stad.

De heer Van Dalen (VVD) vraagt of de bereikbaarheid gegarandeerd kan worden.

- 15 **Wethouder Verschuure** antwoordt dat het vaak rijkswegen betreft maar dat er gesprekken worden gevoerd. Het college is van mening dat niet alleen in autobereikbaarheid moet worden geïnvesteerd. De steun van de VVD richting de Tweede Kamer zal zeer worden gewaardeerd. De wethouder geeft aan dat leefbaarheid in de RSU de hoogste prioriteit heeft. Betaalbaarheid is niet het basiscriterium maar middelen vanuit de Erfpachtconversie worden ingezet om betaalbaarheid te
- 20 stimuleren.

Mevrouw De Koning (GroenLinks) adviseert om de leefbaarheid dan duidelijker te benoemen. De betaalbaarheid is de grote prioriteit van het coalitieakkoord. Dit zou dan ook uit de RSU moeten blijken.

- 25 **Wethouder Verschuure** antwoordt dat er nog uitgebreid over de RSU zal worden gesproken. Leefbaarheid is daarbij een belangrijk criterium. Zo wordt dan ook gesproken over een bepaalde hoeveelheid sporthallen, theaters en groen bij een bepaald aantal woningen. Dat heeft automatisch ook een verband met betaalbaarheid. De besteding is wel onderdeel van de uitvoering van de motie erfpachtgeld
- 30 erfpachtgeld

- Mevrouw De Koning** (GroenLinks) stelt dat er een investeringsimpuls bij de RSU zit. In de stukken is te vinden hoe dat besteed gaat worden. De raad ontvangt geregeld een lijst waaruit blijkt waar gelden aan zijn besteed. Spreker heeft een aantal aandachtspunten benoemd waarvan ze zich afvraagt
- 35 waarom dat geen prioriteit is. Ze vraagt of het mogelijk is om die punten bij de impuls op te nemen zodat niet elke keer alle bestedingen geagendeerd hoeven te worden. De prioritering moet aansluiten bij het coalitieakkoord.

- Wethouder Verschuure** antwoordt dat bij de RSU 2030 een aantal prioritaire gebieden is afgesproken. Zeker met het oog op de toekomst is het belangrijk om met elkaar te bespreken hoe daar
- 40 mee om te gaan. Bij het samenstellen van de nieuwe RSU zal hier over gesproken worden.

Mevrouw De Koning (GroenLinks) vraagt om het bestedingskader van dit jaar al aan te passen.

- 45 **Wethouder Verschuure** antwoordt het document richting de Voorjaarsnota niet meer te kunnen aanpassen. Het lijkt hem goed om bij het opstellen van de nieuwe RSU hier op door te gaan.

- De heer Te Hoonte** (VVD) maakt een punt van orde. Er wordt wederom over het geheime stuk
- 50 gesproken.

De voorzitter merkt op dat dit punt met het laatste antwoord van de wethouder is afgesloten.

- Wethouder Verschuure** geeft aan dat de raad op korte termijn een stuk over short stay-beleid zal ontvangen.
- 55 De wethouder hoopt dat de productievertraging niet structureel is. Het college gaat er van uit dat de vertraagde projecten nu de markt op komen. Er zijn risico's op vertraging die de gemeente deels zelf

in de hand heeft. Hierbij valt te denken aan een nieuw coalitieakkoord, andere programma's en andere ambities. Er worden hogere eisen gesteld om te kunnen sturen, dat leidt tot aanpassingen en vertragingen. Een ander risico is de stijging van de bouwkosten, dit werkt ook vertragend. Ook de uitspraak over stikstof heeft consequenties voor een aantal bouwplannen. Een taskforce is die
5 gevolgen in kaart aan het brengen. Het Stadsakkoord dat de gemeente met ontwikkelaars en corporaties wil sluiten is daarentegen een kans en heeft ertoe geleid dat de partijen op zoek gaan naar extra locaties.

10 **De heer Işik** (PvdA) vraagt op welke termijn de raad informatie ontvangt over de consequenties van de stikstofproblematiek.

Wethouder Verschuure verwacht dat er aan het einde van de zomer meer duidelijkheid is. De wethouder vervolgt en geeft aan dat geprobeerd wordt het Utrechts Planproces te vereenvoudigen en daarmee te versnellen en er wordt gewerkt aan de Hoogbouwvisie.

15 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) vraagt of de opmerking over het versnellen van het Planproces als toezegging kan worden gezien.

20 **Wethouder Verschuure** antwoordt dat de brief zo goed als klaar is en wellicht morgen al wordt verstuurd.

Nog voor de zomer ontvangt de raad een brief over het studentenhotel. De wethouder merkt op dat regulering van de woningvoorraad onder huurbescherming valt en een hotelbestemming niet. In de beantwoording van de motie zal hier nader op in worden gegaan.

25 De wethouder heeft met betrekking tot de Stadsbouwmeester het dictum erop nageslagen. Er zouden bij de RSU varianten onderzocht worden onder welke voorwaarden een Stadsbouwmeester van toegevoegde waarde zou kunnen zijn. De RSU is er nog niet maar dit punt wordt daarbij meegenomen.

30 D66 stelde vragen over bezwaar en participatie. Dit wordt natuurlijk serieus genomen. Soms wordt ingeschat dat een bezwaar minder zwaar is dan dat later blijkt. Dat leidt tot vertraging. Echter, het staat mensen vrij om bezwaar te maken. Het college streeft er naar participatie al eerder in het proces op te nemen.

35 **Mevrouw Dekker-Abdulaziz** (D66) geeft aan te hebben gevraagd om een lijst van projecten waar een verklaring van geen bedenkingen is. Juist deze projecten zijn aangemerkt al heel snel. Als er dan een bezwaar komt wordt de raad weer betrokken. Spreker vraagt hoeveel verklaring van geen bedenkingenprojecten toch vertraging hebben opgelopen.

Wethouder Verschuure zegt toe de raad na de zomer een overzicht van deze projecten te verstrekken

40 Er loopt een participatietraject over de vergroening van Rotsoord. Er zijn hier echter geen extra middelen voor gerealiseerd. Er wordt nu een voorlopig ontwerp gemaakt en de komende jaren zal bezien moeten worden hoe dit uitgerold gaat worden.

Het Berlijnplein is een evenemententerrein. Het groen dat het gele grind zou moeten vervangen wordt platgestampt door bezoekers van evenementen. Dat is niet duurzaam en wel kostbaar.

45 De markt komt in Leidsche Rijn, waarschijnlijk in 2020.

Met betrekking tot The Wall merkt de wethouder op dat het nu juist erg goed gaat met de bezetting.

Met betrekking tot een Jongerencultuurhuis merkt de wethouder op dat er kavels zijn met een maatschappelijke of een gemengde bestemming. Het wordt ook, in samenspraak met de jongeren, meegenomen bij de ontwikkeling van de culturele voorzieningen en er worden extra jongerenplekken
50 in de openbare ruimte ingericht.

CDA heeft zelf technische vragen gesteld over de vergunningverlening en de wethouder verwijst naar het antwoord op vraag 100.

Het college streeft er in deze periode naar om te programmeren op gemengde wijken. Dat betekent dat in sommige wijken waar het aandeel sociale huurwoningen hoog is dit aandeel moet afnemen en
55 in andere wijken, waar het aandeel laag is, juist moet toenemen. De raad besluit uiteindelijk over het

bouwplan. De voorstellen worden gerekend op financiële haalbaarheid, maar het uitgangspunt is gemengde wijken.

5 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) vraagt of het college een stelregel wil opnemen om het uitgangspunt van gemengde wijken nadrukkelijker mee te nemen in hetgeen de raad wordt voorgelegd. Ze haalt het voorbeeld van de kop van de Amsterdamsestraatweg aan.

10 **Wethouder Verschuure** meent dat dit voorbeeld in deze lastig is. In de Woonvisie wordt per wijk gekeken hoe de verdeling sociaal, midden en koop is samengesteld en wordt aangegeven hoe de wijk zich volgens het college zou moeten ontwikkelen.

Het college is van mening dat er theaters, scholen en sportvelden bij een bepaald aantal woningen horen. Het is echter moeilijk om dit te standaardiseren. Bij de RSU zal worden geprobeerd om dit duidelijker in kaart te brengen.

15 De Hoogbouwvisie komt ook bij de RSU ter sprake.

De heer Homan (Student & Starter) vraagt of de Hoogbouwvisie onderdeel wordt van de RSU en of een verticale bestemming en het optimaal benutten van daken wordt opgenomen.

20 **Wethouder Verschuure** meent dat het goed is om over zowel de hoogte als wel de invulling met elkaar van gedachte te wisselen. Het vertrekpunt is dat het college wonen en werken wil mengen. De Hoogbouwvisie en de RSU lopen parallel.

25 **Mevrouw Dekker-Abdulaziz** (D66) mist antwoord op de vragen over de verminderende parkeerbehoefte bij het Berlijnplein en het vergroenen van die parkeerplekken. Ook heeft ze vragen gesteld over een tweede horecalocatie in relatie tot de evenementenlocatie en over slimmer bouwen waarbij appartementen geschikt zijn voor verschillende groepen bewoners.

30 **Wethouder Verschuure** vindt het lastig om de vragen over het Berlijnplein te beantwoorden en geeft aan voor de Voorjaarsnota hier op terug te komen. Het college probeert voor verschillende doelgroepen te bouwen zoals de Woonvisie voorschrijft. Zo komt het voor dat je opdrachten als 'friends huizen' als bouwplan aan een programma meegeeft.

35 **De heer Işik** (PvdA) vraagt of de RSU voldoende maatregelen bevat om de gevolgen van de groei van de stad en de verdichting aan te pakken.

40 **Wethouder Verschuure** antwoordt dat daar zeker over gesproken zal worden. Het college wil binnenstedelijk verdichten door te bouwen bij knooppunten. Er is echter een limiet. Het gesprek over het spanningsveld tussen leefbaarheid en verdichting moet bij de opstelling van de RSU worden gevoerd.

De voorzitter somt de toezeggingen op.

Wethouder Diepeveen

45 Wethouder Diepeveen zal, met betrekking tot agendapunt 2, Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2019 voor het slotdebat terugkomen op de vraag of een deel van de middelen van de Erfpactconversie kan aangewend voor een revolverend deel voor bewonersinitiatieven.

Wethouder Diepeveen zal, met betrekking tot agendapunt 2, Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2019 een kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie van de Erfpactconversie naar de raad sturen.

50 Wethouder Diepeveen zal, met betrekking tot agendapunt 2, Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2019 een evaluatie van de werking van de grondprijzen in relatie tot de gewenste verdichting naar de raad sturen.

55 Wethouder Diepeveen stuurt, met betrekking tot agendapunt 2, Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2019 een Raadsbrief over de verdere aanpak mogelijkheden leegstand in het najaar. Hierbij zal in worden gegaan op het instrument leegstandsverordening.

Wethouder Verschuure

Wethouder Verschuure stuurt, met betrekking tot agendapunt 2, Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2019 na de zomer een Raadsbrief met daarin een lijst met trajecten met verklaringen van geen bedenkingen die vertraging hebben opgelopen door bezwaren van omwonenden.

5

De voorzitter sluit de vergadering om 23.15 uur